

§ 12 MILJØGODKENDELSE

Tvilum Kirkevej 34
8882 Fårvang

Annonceres den
Klagefristen udløber den
Søgsmål fristen udløber den

2. marts 2016
30. marts 2016
2. september 2016

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering.....	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 ikke teknisk resumé	5
2 Generelle forhold.....	7
2.1 Beskrivelse af Datoer.....	7
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	7
2.3 Gyldighed	7
2.4 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	7
2.5 VILKÅR	9
2.6 OFFENTLIGHED	13
2.7 KLAGEVEJLEDNING	15
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	18
3.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.....	18
3.2 Placering i landskabet.....	19
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	20
4.1 Husdyrhold og staldindretning	21
4.2 Ventilation.....	27
4.3 Foder	28
4.4 Energi- og vandforbrug	31
4.5 Spildevand herunder regnvand	37
4.6 Affald og olie / kemikalier	38
4.7 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	42
5 Gødningsproduktion og –håndtering.....	46
5.1 Gødningstyper og mængder	46
5.2 Flydende husdyrgødning	47
5.3 Fast gødning inkl. dybstrøelse	49
5.4 Gylleforsuring	50
5.5 Gylleseparering	50
5.6 Gyllekøling	50
5.7 Anden organisk gødning	50
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	52
6.1 Ammoniak og natur	52
6.2 Lugt.....	56
6.3 FLUER og skadedyr.....	60
6.4 Transport.....	62
6.5 Støj fra anlægget og maskiner.....	63
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	65
6.7 Lys.....	65
7 Påvirkning fra arealerne.....	67
7.1 Påvirkning af Søer, Vandløb og Fjorde.....	67
7.2 Påvirkning af arter med særligt strenge Beskyttelseskrav (Bilag IV arter) .	95
7.3 Kvælstof til grundvand	95
8 Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	98
8.1 Udbringning af husdyrgødning og udnyttelse af næringsstoffer i marken..	110
8.3 Energibesparende foranstaltninger	111
8.4 Vandbesparende foranstaltninger	112
8.5 Management.....	113
8.6 Kommunens samlede vurdering af BAT	115
9 Husdyrbrugets ophør	117

Bilag..118

DATABLAD

Landbrugets beliggenhed	Tvilum Kirkevej 34, 8882 Fårvang
Matrikel nr. Ejerlav	12a Horn By, Tvilum
Cvr. nummer CHR-nummer Ejendomsnummer	30628098 91874 7400002560
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. E-mail	Susanne Holm Kuhr, Krogårdsvej 6, 8882 Fårvang 86871134 holmkuhr@hotmail.com
Driftsansvarlig	Susanne Holm Kuhr?
Konsulent	Kjartan Einarson, LMO Green e-mail: kje@lmo.dk
Brugstype	Søer, smågrise og slagtesvin
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 Miljøgodkendelse
Ansøgningens skema nr.	75581
Sagsnr.	Ejd-2015-02038
Dato for godkendelse	2. marts 2016
Tilsynsmyndighed	Silkeborg Kommune
Næste revurdering af godkendelsen	år 2024

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Susanne Holm Kuhr, søger efter husdyrlovens¹ § 12 om tilladelse til udvidelse af so-, smågrise- og slagtesvineproduktionen. Der ønskes en udvidelse af svineproduktionen fra 580 årssøer, 16.095 smågrise (7-32 kg) og 450 polte / slagtesvin (32-107 kg) svarende til 221 DE til en produktion på 600 årssøer, 22.700 smågrise (7-31 kg), 1.100 polte/slagtesvin (31-107 kg) svarende til 270 DE. Udvidelsen af dyreholdet udløser krav om miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 12.

Der bygges ikke nyt, men gulvet i slagtesvinestalden ændres fra fuldspaltegulv til drænet gulv.

Til ejendommen tilhører 350,30 ha ejede udbringningsarealer. Der udbringes 1,37 DE/ha, svarende til i alt 479,45 DE.

Der søges om fleksibilitet til at ændre ind- og afgangsvægten på smågrise og slagtesvin så længe antallet af dyreenheder ikke ændres. Der søges om fleksibilitet til at konvertere smågrise til slagtesvin/polte og slagtesvin/polte til smågrise indenfor det ansøgte antal DE.

Der er foruden hoved ansøgningen indsendt to fiktive ansøgninger med yderpunkterne for den ønskede fleksibilitet til at konvertere en andel smågrise til slagtesvin og omvendt.

Ansøgningen og beregningerne er udført i det elektroniske ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 75581, og fiktiv ansøgning 78959 og 78961.

¹ Lov nr. 1572 af 20-12-2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Holm Højgaard søger om miljøgodkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug til udvidelse af dyreholdet på Tvilum kirkevej 34, 8882 Fårvang i Silkeborg Kommune. Virksomhedens CVR 30628098.

På ejendommen Tvilum Kirkevej 34 er der i dag husdyrproduktion. Der ønskes en udvidelse af produktionen fra 580 søer, 16095 smågrise (7-32 kg) og 450 polte/slagtesvin (32-107 kg) svarende til 221 DE til en produktion på 600 søer, 22700 smågrise (7-31 kg), 1100 polte/slagtesvin (31-107 kg) svarende til 270 DE.

Bygningsmæssige ændringer:

Der bygges ikke nyt, men der foretages ændring af gulvtypen i slagtesvinestalden, hvor gulvet ændres fra fuldspaltegulv til drænet gulv.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres der kun gylle. Dette vil blive opbevaret i ejendommens gyllebeholder.

Udbringningsarealer

I ansøgt drift rådes der over 350 ha ejet og forpagtet areal til udbringning af husdyrgødning. Udbringning af gylle sker med slæbeslanger og nedfælder primært om foråret, dog udbringes gylle i efteråret til vinterraps.

Der henvises til bilag 1: Arealoversigt.

Transporter til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil medføre en stigning i antallet af transportere. Antallet af transportere forventes at stige fra 613 til 679 pr. år. Det er udelukkende antallet af transportere med husdyrgødning, der stiger.

Forventet udvikling i støv, støj og fluer

Udvidelsen forventes ikke at give anledning til væsentligt øgede gener for naboer i form af støv og støj. Dette skyldes at der ikke sker ændringer i arbejdsgange der giver anledning til støv og støj. Der er endvidere mere end 200 meter til nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Der forventes heller ikke øgede gener i form af fluer, idet fluer bekæmpes effektivt i de lukkede stalde.

Lugt

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er ejendommen Hornvej 62, som ligger ca. 250 meter nordøst for ejendommens staldanlæg. Nærmeste samlede bebyggelse er Horn, som ligger i en afstand af godt 250 meter nordøst for anlægget. Nærmeste by med byzone er Fårvang beliggende ca. 2 km nordøst for anlægget.

It-systemets lugtberegninger viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af udvidelsen i form af lugt.

Der henvises til bilag X: Ejendommens placering ift. omkringboende, vedr. lugt.

Ammoniak

Staldanlægget lever op til det generelle ammoniakreduktionskrav om reduktion af ammoniakfordampningen med 30% fra alle stalde, hvor der sker ændringer i staldsystemet eller dyreholdet, målt i forhold til fastlagte referencetalde. Kravet nås ved at nogle af staldene er indrettet med delvis fast gulv.

Udvidelsen medfører herefter en udledning på maksimalt 3387 kg N/år, hvilket er en stigning på 742 kg N/år i forhold til nuværende produktion.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand.

Ejendommen har et udbringningsareal på ca. 350 ha i egne og forpagtede arealer. Med dette areal opfyldes harmonikravet på 1,4 DE/ha.

Alle marker ligger indenfor oplandet til Randers Fjord.

Udbringningsarealerne ligger ikke indenfor områder, der vurderes at være sårbare i forhold til udvaskning af kvælstof til fjorden.

Randers Fjord vurderes at være sårbar overfor udvaskning af fosfor. I afsnit 7 er lavet en konkret vurdering af de enkelte arealers sårbarhed.

Mark 27-0, 28-0, 26-0, 25-0, 25-0, 24-0 og 20-0 er beliggende i indvindingsopland til Fårvang Vandværk, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) og IO (indsatsområde mht. til nitrat).

Silkeborg Kommunes bemærkninger:

Silkeborg Kommune skal i henhold til bl.a. *Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug* vurdere om den ansøgte omlægning kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Nye og eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold.

Eksisterende og fremtidige arealer til udspredning af husdyrgødning vurderes i forhold til bl.a.:

- Grundvand.
- Overfladevand.
- Naturområder.

Den konkrete vurdering kan ses i afsnit 3-9, og afgørelsen med de tilhørende vilkår fremgår af afsnit 2.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF DATOER

Ansøger ønsker at etablere produktionen, når miljøgodkendelsen er meddelt. Der er normalt en frist på 2 år til at udnytte en miljøgodkendelse og 3 år til at nå op på fuld produktion. Det skønnes, at den generelle frist på 2 år for ibrugtagning er tilstrækkelig.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ansøger er bekendt med, at udskiftning af arealer kræver at kommunen underrettes. F.eks. ved ændrede ejerforhold, det være sig en forpagtning som erhverves, skal dette juridiske forhold anmeldes til kommunen. Nytilkomne arealer skal endvidere anmeldes inden de kan anvendes som udspretningsareal til miljøgodkendt husdyrgødning.

2.3 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen af Tvilum Kirkevej 34 regulerer driften i 8 år, hvorefter den skal revurderes på baggrund af de erfaringer, der har været med driften, og den udvikling der har været i metoder til reduktion af miljøpåvirkningen.

Miljøgodkendelsen omfatter kun Tvilum kirkevej 34, 8882 Fårvang. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 91874 og CVR nr. 30628098.

2.4 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Silkeborg Kommune hermed godkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen på ejendommen Tvilum Kirkevej 34, 8882 Fårvang på nedenstående vilkår. Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for drift af landbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- at ansøger træffer de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle øvrige skadelige virkninger af miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion vil begrænses til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion i form af etablering af en ny tidssvarende stald overordnet set ikke øger miljøpåvirkning i regionen

- at husdyrbruget - under overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen - vil anvende den bedste tilgængelige teknik
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - o Nabobeboelser
 - o Natura 2000-områder² og natur i øvrigt
 - o Overfladevand
 - o Nitratfølsomme indvindingsområder
 - o Landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

Silkeborg Kommunes afgørelse begrundes med ovenstående vurdering, og med at øvrige generelle afstandskrav samt de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i *Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug* overholdes.

Silkeborg Kommune miljøgodkender hermed det ansøgte husdyrhold på bedriften Tvilum Kirkevej 34 på 270 DE. Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

Afgørelsen om miljøgodkendelse er truffet på grundlag af oplysningerne i IT-ansøgningen, version 4 modtaget den 27. marts 2015 og supplerende oplysninger modtaget i perioden frem til den 1. november 2015

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 stk. 2 i husdyrloven, samt reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. museumslovens³ bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Det er ansøgers ansvar at indhente evt. relevante tilladelser eller dispensationer efter anden lovgivning, herunder byggetilladelse fra kommunen. Dog har kommunen en vejledningspligt, især hvor kommunen selv er myndighed for pågældende bestemmelse.

Der må ikke ske udvidelse eller ændring i udspretningsareal, husdyrgødningsmængder og typer eller lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

² Natura 2000-områder: Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

³ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

Godkendelse skal, jf. § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2023.

2.5 VILKÅR

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre:

- At arealerne drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At risikoen for forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse⁴, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående, supplerende vilkår.

Nummereringen af vilkårene er den samme som de enkelte afsnit i miljøgodkendelse. Den nærmere beskrivelse og vurdering for fastsættelse af vilkårene kan findes under de forskellige afsnit.

Samlet oversigt over vilkår

3.2.1 Den eksisterende beplantning, se figur 3.2.1, rundt om husdyrbruget skal løbende vedligeholdes, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og der skal renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes.

Dyreholdets størrelse

4.1.1. Der må maksimalt være et dyrehold på 600 søer, 22.700 smågrise (7-31 kg), 1100 polte/slagtesvin (31-107 kg), hvilket svarer til 270 DE i årsproduktion, svarende til maksimalt 270 dyreenheder (DE). Husdyrbruget skal på Silkeborg Kommunes forlangende fremvise dokumentation for størrelsen af den årlige husdyrproduktion.

4.1.2. Der gives tilladelse til, at dyreholdet kan variere imellem smågrise og slagtesvin/polte som ansøgt og beskrevet i afsnit 4. Yderpunkterne i fleksibiliteten fremgår af nedenstående tabeller:

Ansøgt dyrehold (Skema id: 75581)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	22.700	7 kg	31 kg	3068	105,6
Slagtesvin/polte	1100	31 kg	107 kg	320	28,4
Sum					270,0

Fiktiv ansøgning (skema 78959): Med slagtesvin udskiftet med smågrise

Ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78959)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	22.700	7 kg	31 kg	3068	105,6
Smågrise	4.442	7,1 kg	31 kg	600	20,6
Slagtesvin/polte	300	31 kg	107 kg	90	7,8
Sum					270,0

⁴ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 594 af 4. maj 2015.

Fiktiv ansøgning (skema 78961): Med 30 smågrise/årsso og resten udskiftet til slagtesvin (DE til DE)

Ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78961)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	18.000	7 kg	31 kg	2432	83,75
Slagtesvin/polte	1.942	31 kg	107 kg	520	50,25
Sum					270,0

4.1.3. I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal der kunne fremlægges produktionsrapporter for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion. Produktionsrapporter kan fx være slagteriafregninger og effektivitetskontroller. Rapporterne skal kunne dokumentere, at dyreholdet ikke overskrider den tilladte produktion.

Drift og indretning

4.1.4. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.

4.1.5. Vilkårene i denne godkendelse skal være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft, hvis ikke andet er anført.

4.1.6. Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.

4.1.7. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at unødigt spild undgås, og risikoen for uheld minimeres.

Information af ansatte mv.

4.1.9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.

Ventilation

4.2.1 Ventilationssystemet i alle stalde skal rengøres og efterses mindst hver 12. måned.

Foder

4.3.1 Opbevaring og håndtering af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter.

Drift

4.3.2. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årsso x antallet af årssøer skal være mindre end 14.783 kg N pr. år.
- "N ab dyr pr. årsso" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr årsso} = ((F_{Eso} \text{ pr. årsso} \times \text{gram råprotein pr. } F_{Eso}) / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Egenkontrol

4.3.3. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
- antal fravænnede pr. årsso

- fravænningsalder og -vægt
- foderforbrug pr. årssø
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.

4.3.4. N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

4.3.5. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

4.3.6. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Energi og vandforbrug

4.4.1. Der skal på bedriften foretages et energieftersyn, af et energiselskab eller konsulent inden miljøgodkendelsen skal revurderes (år 2023), hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.

4.4.2. Bedriften skal mindst 1 gang årligt registrere forbrug af el, vand, varme samt foder og aflæsningerne skal gemmes i mindst 5 år.

4.4.3. Bedriften skal tilmeldes et energistyringssystem, der som minimum har automatisk fjernaflæsning af el

Affald og olie/kemikalier

4.6.1 Spildolie, samt kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg og placeres i tæt spildbakke, som kan rumme indholdet af den største beholder. Alternativt skal spildolie og kemikalier placeres på tæt belægning, som skal have opkant, hvis der er risiko for afledning til kloak, dræn, jord eller vandige recipienter. Det afgrænsede område skal kunne rumme indholdet fra den største beholder.

4.6.2 Der skal altid være tilstrækkelig opsamlingsmateriale i form af f.eks. kattegrus eller sand tilgængelig på ejendommen til opsamling ved spild eller uheld.

4.6.3 Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

4.6.4 Virksomheden skal hvert år lave en opgørelse over de affaldsfraktioner som er vist i godkendelsens tabel 4.6.1. Sammen med opgørelsen skal der vedlægges fakturaer, kvitteringer fra genbrugspladsen eller anden dokumentation for, at bortskaffelsen af affald er sket i henhold til gældende lovgivning. Opgørelsen skal kunne fremvises ved tilsynsbesøg.

4.6.5 Husdyrbruget skal være tilmeldt til kommunens genbrugspladsordning eller på anden måde kunne dokumentere, at bortskaffelse af affald, herunder farligt affald, sker efter gældende lovgivning

Beredskabsplan

4.7.1 Der skal, senest 31. december 2016, udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være udarbejdet og indsendt til

kommunen når godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

4.7.2 Beredskabsplanen skal altid være opdateret i forhold til de faktiske forhold på ejendomme, anvendte procedurer og kontaktoplysninger.

4.7.3 Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

Flydende husdyrgødning

5.2.1. Håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

5.2.2. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Anden organisk gødning

5.7.1 Der må ikke tilføres anden organisk gødning, som f.eks. affaldsprodukter eller slam til ejendommens arealer

Lugt

6.2.1 Sammensætningen af dyr på stald må, på intet tidspunkt medføre en lugtmission, der giver en lugtgenafstand for samlet bebyggelse på over 329 m.

Fluer og skadedyr

6.3.1. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, foreskrevne retningslinjer for fluebekæmpelse på landbrug. Retningslinjerne opdateres årligt. Vejledningen kan hentes på <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.

6.3.2. Der skal laves en skriftlig årsplan, som beskriver hvornår og hvor de forskellige midler til fluebekæmpelse anvendes, samt i hvilke mængder. Kvittering for indkøbte midler skal vedlægges planen som dokumentation.

Støj fra anlægget og maskiner

6.5.1 Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling

eller beregninger efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

- 6.5.2 Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Påvirkning af søer, vandløg og fjorde

- 7.1.1 Der må højst udbringes 44.973 kg N pr. år og 11231 kg P pr. år, med organisk gødning, på de 350,3 ha udbringningsarealer som fremgår af bilag 1.
- 7.1.2 Den ikke udnyttelige del af husdyrgødningen, som udbringes på de 350,3 ha udbringningsarealer, må maksimalt udgøre 11.243 kg N pr. år.

Der stilles ingen vilkår

2.6 OFFENTLIGHED

FORUDGÅENDE OFFENTLIGGØRELSE (IDEFASE)

Ifølge husdyrlovens § 55, stk. 2 skal kommunen inddrage offentligheden, inden den træffer afgørelse om miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2.

Det ansøgte projekt er den 18. september 2015 offentliggjort ved annoncering på www.silkeborgkommune.dk, med frist til den 8. oktober 2015 til at afgive ideer, forslag og synspunkter til brug for det videre planlægningsarbejde.

Der er ikke indkommet bemærkninger til projektet i høringsperioden.

NABOHØRING OG PARTSHØRING

Ifølge husdyrlovens § 55, stk. 4 skal kommunen sende udkast til afgørelse i høring hos dem som har anmodet herom, samt orientere naboerne og andre berørte med en frist på 6 uger til at kommentere udkastet.

Ejer og lejere af beboelser indenfor det såkaldte "konsekvensområde". Naboer som er beliggende indenfor konsekvensområdet for lugt skal høres inden der kan træffes afgørelse i sagen. Konsekvensområdet for lugt, som det er defineret i FMK-vejledningen, er et område, "hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres".

Konsekvensområdet er i IT-ansøgningen beregnet til 696,4 m, målt fra det vægtede lugtcentrum for husdyrbruget. Silkeborg kommune har brugt de 670,6 m som høringsradius i denne afgørelse.

Kommunens forslag til miljøgodkendelse blev den 13. januar 2016 sendt i 6 ugers høring, med frist for afgivelse af bemærkninger frem til den 26. februar 2016. Naboer og øvrige parter som er blevet hørt fremgår af udsendelsesliste på bilag 5.

Der er kommet 1 indsigelse fra ejeren af Hornvej 34, som bemærker, at der i perioder er lugtgener fra husdyrbruget, samt fluegener og trafikale støjgener fra Hornvej.

Kommunens svar.

I forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse udregnes der en lugtgenæafstand til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt boliger (uden landbrugspligt). Lugtgenæafstanden er i denne ansøgning beregnet til 307,6m til samlet bebyggelse, se nedenstående tabel fra ansøgningen.

Det værste lugtgenekriterie ses i skema 78961, som ses i nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Enkeltbolig	0	FMK	153,21	134,37	153,21	134,37	300,08	Ja	Ja
+ Samlet bebyggelse	0	NY	307,63	219,01	307,63	219,01	329,05	Nej	Ja
+ Byzone	0	FMK	484,49	424,91	484,49	424,91	2.004,92	Ja	Ja

Hvis lugtgeneafstanden er overholdt har Silkeborg Kommune ikke lovhjemmel til at skærpe lugtgenekriteriet. Vi kan derfor ikke kræve at gyllebeholderne overdækkes.

Natur og Miljøklagenævnet skriver følgende:

Det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone.

Silkeborg Kommune kan kræve, at der gøres rent, så der i praktisk sikres, at der ikke er unødige lugt- og fluegener fra driften af husdyrbruget.

Der er sat følgende vilkår i miljøgodkendelsen for at sikre, at der ikke er unødige lugt- og fluegener fra husdyrbruget.

Rengøring

4.2.1 Ventilationssystemet i alle stalde skal rengøres og efterses mindst hver 12. måned.

Fluer og skadedyr

6.3.1. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, foreskrevne retningslinjer for fluebekæmpelse på landbrug. Retningslinjerne opdateres årligt. Vejledningen kan hentes på <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.

6.3.2. Der skal laves en skriftlig årsplan, som beskriver hvornår og hvor de forskellige midler til fluebekæmpelse anvendes, samt i hvilke mængder. Kvittering for indkøbte midler skal vedlægges planen som dokumentation.

Faldende huspriser

Natur og Miljøklagenævnet har i flere afgørelser afgjort, at der ikke i forbindelse med afgørelser om udvidelse af husdyrbrug, skal tages hensyn til, om huspriserne i området vil ændres.

Hvis I på Natur og Miljøklagenavnets hjemmeside <http://www.nmknafgoerelser.dk/> søger efter "værdiforringelser af naboejendomme til husdyrbrug" vil I kunne se en række afgørelser, hvor emnet er behandlet.

F.eks. står der I Sag NMK-130-00063 – uddrag med kursiv

Klager 1 har bl.a. anført, at udvidelsen vil medføre lugtgener, øget tung trafik på de små veje i lokalområdet og algevækst på klagers ejendom. Klagen indeholder også klagepunkter om kommunens tilsynspligt og ejendomsværdiforringelse

Klagenavnets svar

For så vidt angår det af klagerne anførte om, at ammoniakemissionen fra bedriften skulle indeholde stoffer med smittefare og at udvidelsen af produktionen vil medføre værdiforringelse af deres ejendomme, bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved

afgørelser om miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 11, kun kan tage stilling til forhold, der er omfattet af husdyrbrugloven

Der er andre afgørelser som vedrører §12 godkendelser med samme konklusion.

Årsagen til Nævnets vurdering beror på, at kommunens opgave og lovhjemmel er at vurdere miljøpåvirkningerne ved en udvidelse. Værdiforringelser og eventuelle reduktioner af salgspriser på ejendomme er ikke en miljømæssig påvirkning. Derudover fremgår det af loven, at niveauet for lugtemissionen er fastsat helt ned på enhedsniveau ved lov, og hvis en ejendom overholder denne emission og i øvrigt ellers overholder de fastsatte vilkår, er der ikke hjemmel for kommunen til at skærpe kravet yderligere.

Desuden nævnes støjgener fra offentlige veje (Hornvej), samt øget vækst af os og alger på hustagene. Disse forhold kan ikke administreres efter Husdyrlovens bestemmelser, hvilket er fastlagt af Natur- og Miljøklagenævnet.

Silkeborg Kommune kan derfor ikke gøre mere for at reducere lugtgenerne. I denne miljøgodkendelse.

Du er til enhver tid velkommen til at kontakte Landbrugsteamet, hvis du mener, at der er forhold som skal ændres eller hvis du har spørgsmål.

Høringsperiodens indlæg har ikke medført ændringer i miljøgodkendelsens indhold

OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSEN

Miljøgodkendelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside den 2. marts 2016.

Ansøger, ansøgers konsulent, klageberettigede organisationer samt de personer som har anmodet herom, er samtidig underrettet om godkendelse:

Klageberettigede organisationer, se samlet liste efter afsnit 2.7.

2.7 KLAGEVEJLEDNING

Der kan efter kapitel 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen vil blive offentliggjort 2. marts 2016 på kommunens hjemmeside: www.silkeborgkommune.dk/Kommunen/Hoeringer-og-afgoerelser/Afgoerelser-Teknik-og-Miljoe

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest 30. marts 2016

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Silkeborg Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Natur- og Miljøklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den 2. september 2016.

Med venlig hilsen

Morten Horsfeldt Jespersen
Sektionsleder

Peter Fabrin
Ingeniør

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag er sendt til:

Ansøger

Susanne Holm Kuhr, Krogårdsvej 6, 8882 Fårvang

Konsulent

Kjartan Einarson, LMO Green, kje@lmo.dk

Aftager af husdyrgødning

Ingen aftagere

Kopi af endelig afgørelse med bilag er sendt til:

Ansøger

Susanne Holm Kuhr, Krogårdsvej 6, 8882 Fårvang

Konsulent

Kjartan Einarson, LMO Green, kje@lmo.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø,	dnsilkeborg-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten,	ta@sportsfiskerforbundet.dk post@sportsfiskerforbundet.dk lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N,	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V,	natur@dof.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg,	senord@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia,	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark,	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V,	ae@aeraadet.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K,	fbr@fbr.dk
Gjern Natur,	post@gjern-natur.dk

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER MV.

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde og der opføres ikke nybyggeri.

Det vurderes, at husdyrbruget overholder alle generelle afstandskrav i husdyr loven. Se de aktuelle afstande i tabel 3.1.1. herunder

I henhold til husdyrlovens §6 og §8 må staldanlæg ikke etableres indenfor de afstande som fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 3.1.1. Afstande fra det nærmeste staldhjørne til forskellige områder

	Afstands-krav (lovkrav)	Aktuel afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (markvanding, samt drikkevandsboringer for < 10 brugere, private boringer)	25 m	15 m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	>2 km
Vandløb	15 m	>200 m
Dræn	15 m	>200 m
Søer	15 m	>500 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	13 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>100 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	13 m
Naboskel	30 m	30 m
Nabobeboelse (der kan ikke dispenseres fra dette krav)	50 m	175 m
Eksisterende eller ifølge Kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone eller sommerhusområder. (der kan ikke dispenseres fra dette krav)	50 m	>500 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.(der kan ikke dispenseres fra dette krav)	50 m	>200 m

Som det fremgår af tabellen, er det ikke alle afstandskravene som er overholdt. Afstanden til egen drikkevandsboring, offentlig vej og beboelse på egen ejendom er ikke stor nok. Da udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde er det Kommunens vurdering, af at der ud fra definitionen i Husdyrlovens §8, ikke skal meddeles dispensation. Begrundelsen herfor er, at der ikke etableres nye stalde.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Horn Højgård er en eksisterende landbrugsejendom som ligger ca. 2 km syd for Fårvang by. Området er generelt præget af landbrugsaktiviteter og er meget kuperet. Der er få indslag af beskyttet natur i området. Umiddelbart nordøst for anlægget ligger et andet husdyrbrug. Der er skov eller beplantning syd og nordøst for husdyrbruget

Der er ikke med ansøgningen vedlagt forslag til beplantning omkring husdyrbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Landskabet er et åbent bølgende landbrugsmorænelandskab, som er afgrænset af Gudenå – ådalen mod syd og vest. Der er ingen læhegn og kun få bebyggelser.

Det storbølgede åbne morænelandskab har en stor skala fordi terrænets bølger er lange og store og fordi der ofte er meget lange kig ud over landskabet.

Der bygges ikke nyt og da den eksisterende bebyggelse ligger i bag eksisterende bevoksning er der tale om en god placering i forhold til landskabelige værdier. Bygningens farver bør holdes i mørke nuancer, som får bygningerne til at virke mindre visuelt.

Der er slørende beplantning rundt om hele husdyrbruget, og kommunen vurderer, at der ikke er behov for yderligere beplantning. Der stilles vilkår om vedligeholdelse af eksisterende beplantning rundt om husdyrbruget, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at der skal renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes.

Figur 3.2.1 Oversigtskort som viser beplantningen omkring husdyrbruget

Figur 3.2.2 Foto fra vejen

Foto set fra Horn by ned over Gudenådalen. Det ses, at beplantningen stort set skjuler husdyrbruget.

Foto set op mod Horn by. Beplantningen skjuler stort set også husdyrbruget fra denne side.

VILKÅR

Placering i landskabet

- 3.2.1 Den eksisterende beplantning, se figur 3.2.1, rundt om husdyrbruget skal løbende vedligeholdes, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at der skal renholdes for ukrudt omkring planterne, i et omfang, så træernes og buskenes vækst ikke hæmmes.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen Tvillum kirkevej 34 er der i dag en produktion på 580 søer, 16 095 smågrise (7-32 kg) og 450 polte/slagtesvin (32-107 kg) svarende til 221 DE. Der ønskes en udvidelse af produktionen til 600 søer, 22 700 smågrise (7-31 kg), 1100 polte/slagtesvin (31-107 kg), hvilket svarer til 270 DE efter omregningsfaktoren i 2015.

Der søges om fleksibilitet til at ændre ind- og afgangsvægten på smågrise og slagtesvin så længe antallet af dyreenheder ikke ændres på årsbasis.

Der søges endvidere om fleksibilitet til at konvertere smågrise til slagtesvin/polte og slagtesvin/polte til smågrise indenfor det ansøgte antal DE. Silkeborg kommune har derfor bedt om to fiktive ansøgninger, der viser yderpunkterne for den ønskede fleksibilitet mht. dyretyper. De fiktive ansøgninger er indsendt i IT ansøgningssystemet, og de beregnede emissioner i ansøgninger indgår også i vurderingen af produktionens påvirkning på omgivelserne mht. ammoniak, lugt, nitrat og fosfor.

Nedenstående tabeller viser det nuværende tilladte dyrehold og ansøgt produktion, i hovedansøgningen samt i de to ansøgninger over yderpunkterne for fleksibiliteten til at konvertere smågrise til slagtesvin/polte og omvendt.

- Fiktiv ansøgning (IT skema 78959): Med slagtesvin udskiftet med smågrise (DE til DE)
- Fiktiv ansøgning (IT skema 78961): Med 30 smågrise/årsso og resten udskiftet til slagtesvin (DE til DE)

Nuværende dyrehold (Skema id: 75581)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	580			588	131,5
Smågrise	16.095	7 kg	32 kg	2175	78,0
Slagtesvin/polte	450	32 kg	107	133	11,5
Sum					221,0

Ansøgt dyrehold (Skema id: 75581)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	22.700	7 kg	31 kg	3068	105,6
Slagtesvin/polte	1100	31 kg	107 kg	320	28,4
Sum					270,0

Ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78959)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	22.700	7 kg	31 kg	3068	105,6
Smågrise	4.442	7,1 kg	31 kg	600	20,6
Slagtesvin/polte	300	31 kg	107 kg	90	7,8
Sum					270,0

Ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78961)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE

Søer	600			600	136,0
Smågrise	18.000	7 kg	31 kg	2432	83,75
Slagtesvin/polte	1.942	31 kg	107 kg	520	50,25
Sum					270,0

De ansøgte yderpunkter giver ansøger fleksibilitet til, at vælge imellem at have flere smågrise eller slagtesvin i perioder, såfremt dyreholdet lever op til, at der maksimalt må være 270 DE. som gennemsnitlig årsproduktion.

Denne produktionsform er nødvendig for at kunne tilpasse forholdene til de muligheder som landmanden har for, at få afhentet grisene til en fornuftig pris, da det er et krav, at der skal hentes mange grise ad gangen.

Udvidelsen vil ske i eksisterende stalde. Der er delvist fast gulv i alle stalde undtagen i slagtesvinestalden, hvor gulvet ændres fra fuldspaltegulv til drænet gulv. Oversigt over placering af de forskellige stalde ses af bilag 2.

Der er ingen planer om yderligere renovering af eksisterende staldanlæg inden for de følgende 8 år. Ifølge ansøger er staldene alle velfungerende.

Smågrisestalden er toklimastald. Søerne går i kassestier i farestalden og er løsgående i løbe- og drægtighedsstalden.

BAT redegørelse ved staldindretning

Dyreholdet udvides og dermed bliver hele dyreholdet omfattet af en vurdering af BAT i dette tillæg, se nærmere i afsnit 8.

BAT ved ammoniak

BAT-emissionsniveauet for de enkelte kategorier af dyr er beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår. Der er anvendt emissionsgrænseværdier for ansøgninger indsendt efter 10. april 2011.

Alle staldene på ejendommen er eksisterende stalde og ændringen af gulvtypen i slagtesvinestalden betragtes ikke som en renovering, da dette ikke er en godkendelsespligtig ændring. Til udregning af BAT emissionsniveauet for ejendommen tages derfor udgangspunkt i de af Miljøstyrelsen fastlagte emissionsgrænseværdier i tabel 2 for både søer, smågrise og slagtesvin, i eksisterende dele af anlægget.

Tabel 4.1.1, 4.1.2 og 4.1.3 viser de beregnede emissionsgrænseværdier samt ansøgt emissionsniveau for ammoniak for staldene med søer, smågrise og slagtesvin.

Tabel 4.1.1 - BAT emissionsniveau beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i eksisterende stalde. (Ansøgt produktion skema id: 75581)

Stald	Dyre-kategori	Antal	Vægtgrænser	staldsystem	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT Kg NH3-N pr. årsdyr	Samlet Ammoniak-emission Kg NH3-N
Eks.	Søer	600	-	Delvis spaltegulv (løbe og drægtighedsstald)	2,11	1266,00

Eks.	Søer	600	-	Delvis spaltegulv (Farestald)	0,75	450,00
Eks.	Smågrise	22 700	7,0 - 31 kg	Delvis spaltegulv	0,0414*	(841,09) 939,99
Eks.	Slagtesvin	300	31 - 107 kg	Delvis spaltegulv	0,36**	108,91
Eks.	Slagtesvin	800	31 - 107 kg	Drænet gulv + spalter (33/67)	0,40**	322,70
BAT emissionsniveau for hele anlægget						3088
Ansøgt emissionsniveau for hele anlægget						3188

* Korrigeret i forhold til vægtklassen 7,4 - 32 kg. Korrektionsfaktor 0,96

** Korrigeret i forhold til vægtklassen 32 - 107 kg. Korrektionsfaktor 1,01

Ved ovenstående ligger det ansøgte emissionsniveau lige præcis 100 kg højere end BAT emissionsniveauet. Bat niveauet er dermed overholdt med den bagatelgrænse på 100 kg N som Natur og Miljøklagenævnet har fastsat i andre afgørelser.

Tabel 4.1.2 - BAT emissionsniveau beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i eksisterende stalde. (Ansøgt produktion fiktiv skema id: 78959)

Stald	Dyre-kategori	Antal	Vægtgrænser	staldsystem	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT Kg NH3-N pr. årsvyr	Samlet Ammoniak-emission Kg NH3-N
Eks.	Søer	600	-	Delvis spaltegulv (løbe og drægtighedsstald)	2,11	1266,00
Eks.	Søer	600	-	Delvis spaltegulv (Farestald)	0,75	450,00
Eks.	Smågrise	22700	7,0 - 31 kg	Delvis spaltegulv	0,0414*	939,99
Eks.	Slagtesvin	300	31 - 107 kg	Delvis spaltegulv	0,36**	108,91
Eks.	Smågrise	4442	7,1 - 31 kg	Delvis spaltegulv	0,0413***	183,34
BAT emissionsniveau for hele anlægget						2948
Ansøgt emissionsniveau for hele anlægget						2999

* Korrigeret i forhold til vægtklassen 7,4 - 32 kg. Korrektionsfaktor 0,96

** Korrigeret i forhold til vægtklassen 32 - 107 kg. Korrektionsfaktor 1,01

*** Korrigeret i forhold til vægtklassen 7,4 - 32 kg. Korrektionsfaktor 0,96

Ved ovenstående ligger det ansøgte emissionsniveau 51 kg over BAT emissionsniveauet, hvilket er inden for bagatelgrænsen fastsat af natur og miljøklagenævnet.

Tabel 4.1.3 - BAT emissionsniveau beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i eksisterende stalde. (Ansøgt produktion fiktiv skema id: 78961)

Stald	Dyre-kategori	Antal	Vægtgrænser	staldsystem	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT Kg NH3-N pr. årsvyr	Samlet Ammoniak-emission Kg NH3-N
Eks.	Søer	600	-	Delvis spaltegulv (løbe og drægtighedsstald)	2,11	1266,00
Eks.	Søer	600	-	Delvis spaltegulv (Farestald)	0,75	450,00
Eks.	Smågrise	18000	7,0 - 31 kg	Delvis spaltegulv	0,0414*	745,37
Eks.	Slagtesvin	300	31 - 107 kg	Delvis spaltegulv (25-49% fast gulv)	0,36**	108,91

Eks.	Slagtesvin	1645	31 - 107 kg	Drænet gulv + spalter (33/67)	0,40**	663,55
BAT emissionsniveau for hele anlægget						3.233,83
Ansøgt emissionsniveau for hele anlægget						3.319,26

* Korrigeret i forhold til vægtklassen 7,4 - 32 kg. Korrektionsfaktor 0,96

** Korrigeret i forhold til vægtklassen 32 - 107 kg. Korrektionsfaktor 1,01

Ved ovenstående ligger det ansøgte emissionsniveau ligger den fiktive ansøgning 86 kg N under BAT emissionsniveauet.

Teknologier til opfyldelse af BAT (ammoniak)

De eksisterende stalde er indrettet med delvist fast gulv som også er staldsystemer med lavest mulige ammoniakemission.

Der benyttes ikke yderligere teknikker/teknologier inden for staldindretning og opbevaring af husdyrgødning til reduktion af ammoniaktab. Der er valgt at reducere fodermængden til søerne for at reducere ammoniakfordampningen fra husdyrbruget.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår er emissionsgrænsen (for dyreholdet i skema 75581) beregnet til 3088 kg N/år.

Ammoniakfordampningen ifølge IT systemet er 3188 kg N/år. Ifølge Natur- og miljøklagenævnet gælder der en bagatelgrænse på 100 kg N for nye miljøgodkendelser – se NMK-132-00295.

BAT niveau fosfor

Analogt til det vejledende niveau for ammoniak har Miljøstyrelsen beregnet hvilket niveau, der er proportionalt i relation til fosfor. Der anvendes nye BAT-grænser for fosfor, der er justeret til ændringen af DE-omregningsfaktorer for svin pr. 1. august 2014.

BAT niveau fosfor, ansøgt dyrehold (Skema id: 75581)			
Dyrekategori	Antal DE	BAT niveau kg P/DE	Kg P
Søer, gyllebaserede systemer uden dybstrøelse	136,0	23,9	3250,4
Smågrise, delvis spalte	105,6	29,2	3083,52
Slagtesvin/polte, drænet og delvis fast gulv	28,4	22,3	633,32
Sum			6967

For ansøgt produktion (skema 75581) er BAT niveauet for fosfor beregnet til 6967 kg P. Mængden af fosfor i gyllen er gennem husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6954 kg P/år. Derved overholdes Miljøstyrelsens vejledende fosfor niveau. Se nærmere i [afsnit 8](#) om BAT.

BAT niveau fosfor, ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78959)			
Dyrekategori	Antal DE	BAT niveau kg P/DE	Kg p
Søer, gyllebaserede systemer uden dybstrøelse	136,0	23,9	3250,4
Smågrise, delvis spalte	105,6	29,2	3083,52
Smågrise, delvis spalte	20,6	29,2	601,52
Slagtesvin/polte, drænet og delvis fast gulv	7,8	22,3	173,94
Sum			7109

For yderpunktet i fleksibiliteten med dyreholdet med flest smågrise (skema 78959) er BAT niveauet for fosfor beregnet til 7109 kg P. Mængden af fosfor i gyllen er gennem husdyrgodkendelse.dk beregnet til 7014 kg P/år. Derved overholdes Miljøstyrelsens vejledende fosfor niveau. Se nærmere i [afsnit 8](#) om BAT

BAT niveau fosfor, ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78961)			
Dyrekategori	Antal DE	BAT niveau kg P/DE	Kg P
Søer, gyllebaserede systemer uden dybstrøelse	136,0	23,9	3250,4
Smågrise, delvispalte	83,75	29,2	2445,5
Slagtesvin/polte, drænet og delvis fast gulv	50,25	22,3	1120,6
Sum			6817

For yderpunktet i fleksibiliteten med dyreholdet med flest slagtesvin (skema 78961) er BAT niveauet for fosfor beregnet til 6816 kg P. Mængden af fosfor i gyllen er gennem husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6802 kg P/år. Derved overholdes Miljøstyrelsens vejledende fosfor niveau. Se nærmere i [afsnit 8](#) om BAT

Teknologier til opfyldelse af BAT (fosfor)

Der benyttes ingen teknikker eller teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringingsarealerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg kommune vurderer, at de valgte teknologier på husdyrbruget lever op til BAT. Der er ingen krav fra en tidligere miljøgodkendelse eller forudsætninger i en VVM-afgørelse på husdyrbruget, som skal indgå som nudrift i den aktuelle ansøgning.

Etableringen overholder lovens krav om **30 %** reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencestalden. Herudover reduceres ammoniakfordampning med 213 kg N. Denne reduktion fremkommer på baggrund af etablering af delvist spaltegulv i den nye stald samt gennem optimering af fodringen af grisene. Udvidelsen medfører herefter en udledning på maksimalt 3.319 kg N/år, hvilket er en stigning på 677 kg N/år i forhold til nuværende produktion.

Grunden til fravalg af yderligere teknologier forklares ved, at man på bedriften lever op til Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionskrav. Miljøstyrelsen har i forbindelse med det forberedende arbejde til niveauerne vurderet hvad der kan lade sig gøre i relation til proportionalitetsprincippet.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

Dyreholdets størrelse

4.1.1. Der må maksimalt være et dyrehold på 600 søer, 22.700 smågrise (7-31 kg), 1100 polte/slagtesvin (31-107 kg), hvilket svarer til 270 DE i årsproduktion, svarende til maksimalt 270 dyreenheder (DE). Husdyrbruget skal på Silkeborg Kommunes forlangende fremvise dokumentation for størrelsen af den årlige husdyrproduktion.

- 4.1.2. Der gives tilladelse til, at dyreholdet kan variere imellem smågrise og slagtesvin/polte som ansøgt og beskrevet i afsnit 4. Yderpunkterne i fleksibiliteten fremgår af nedenstående tabeller:

Ansøgt dyrehold (Skema id: 75581)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	22.700	7 kg	31 kg	3068	105,6
Slagtesvin/polte	1100	31 kg	107 kg	320	28,4
Sum					270,0

Fiktiv ansøgning (skema 78959): Med slagtesvin udskiftet med smågrise

Ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78959)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	22.700	7 kg	31 kg	3068	105,6
Smågrise	4.442	7,1 kg	31 kg	600	20,6
Slagtesvin/polte	300	31 kg	107 kg	90	7,8
Sum					270,0

Fiktiv ansøgning (skema 78961): Med 30 smågrise/årsso og resten udskiftet til slagtesvin (DE til DE)

Ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78961)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	18.000	7 kg	31 kg	2432	83,75
Slagtesvin/polte	1.942	31 kg	107 kg	520	50,25
Sum					270,0

- 4.1.3. I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal der kunne fremlægges produktionsrapporter for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion. Produktionsrapporter kan fx være slagteriafregninger og effektivitetskontroller. Rapporterne skal kunne dokumentere, at dyreholdet ikke overskrider den tilladte produktion.

Drift og indretning

- 4.1.4. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- 4.1.5. Vilkårerne i denne godkendelse skal være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft, hvis ikke andet er anført.
- 4.1.6. Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.
- 4.1.7. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at unødigt spild undgås, og risikoen for uheld minimeres.

Information af ansatte mv.

- 4.1.9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen er der følgende ventilationsanlæg:

Staldafsnit	Type ventilation	Antal afkast	Højde af afkast
Smågrisestald	Undertryk med diffust indtag	8	Ca. 1 m over tagfladen
Sostald, ny drægtighed	Undertryk med vægventiler	2	Ca. 1 m over tagfladen
Sostald, ny farestald	Undertryk med diffust indtag	2	Ca. 1 m over tagfladen
Ældre stalde	Diverse	7	Ca. 1 m over tagfladen

Ventilationen er overvejende af mærket Skiold.

Ventilationsanlæg kører alle døgnets 24 timer med varierende effekt. Alle svinestalde har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau.

I år 2013 er elinstallationer gennemgået med henblik på nedbringelse af elforbrug. Ventilationsanlægget er i den forbindelse udskiftet i de ældre stalde (bygning 5, 6, 7, 8, 9) til nye energivenlige ventilatorer, med temperaturreguleret styringssystem.

Da ventilationsanlægget for kort tid siden (år 2013 jf. ovenfor) er blevet gennemgået og udskiftet er der p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnligt ca. hver 8. uge og mindst 1 gang om året. Temperatur- og luftfugtighedsfølere vil blive kontrolleret hver 8 uge. Ventilationssystemet er tilkoblet et automatisk opkald til mobiltelefon i tilfælde af strømsvigt. Ved strømsvigt er ventilationssystemet designet således, at alle spjæld i staldene åbner automatisk for at sikre frisk luft til grisene.

Over Brusning

Over Brusning bruges til køling af grisene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ventilation har til formål at fjerne varme og vanddamp fra stalden, for at sikre et stabilt staldklima. Høj produktionsintensitet i husdyrbruget stiller krav til klima- og ventilationsanlæggets udformning og effektivitet.

Ifølge BREF dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det for mekanisk ventilerede stalde BAT, at reducere energiforbruget ved at optimere udformningen af ventilationssystemet for at tilvejebringe god temperaturkontrol og minimumsventilation om vinteren, samt at undgå modstand i ventilationssystemer ved jævnlig inspektion og rengøring af kanaler og ventilatorer.

De valgte ventilationssystemer vurderes at være i overensstemmelse med den bedste tilgængelige teknik. Ventilationsanlæggene er i de ældre stalde udskiftet med nye energivenlige ventilatorer og alle stalde har frekvensstyret ventilation, der energimæssigt er at foretrække.

Jævnlig inspektion og rengøring af ventilationsanlægget er med til at sikre, at det fungerer optimalt, minimere luftmodstand og dermed minimere energiforbruget. Der stilles derfor vilkår til årlig kontrol og rengøring af ventilationsanlæg.

Ud over at reducere modstand i ventilationssystemet, er det kommunens opfattelse, at hyppig og grundig rengøring af såvel stalde og ventilationsanlæg er vigtige parametre til begrænsning af lugt og fluegener til omgivelserne. Der stilles derfor stillet vilkår til dette. Vilkår vedrørende ventilationsanlæg fremgår af nedenstående. vilkår til rengøring af stalde fremgår af afsnit 6.2.

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende naboer i form af støj.

VILKÅR

Ventilation

4.2.1 Ventilationssystemet i alle stalde skal rengøres og efterses mindst hver 12. måned.

4.3 FODER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Typen, mængder og opbevaring

På ejendommen opbevares følgende typer og mængder af foder:

Fodertype	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring
Korn	Ca. 1200 t	Ca. 1500 t	2 stk. Stålsiloer
Soyaskrå	Ca. 500 t	Ca. 650 t	Foderlade
Mineraler	Inkl.	Inkl.	Foderlade
Fedt	Inkl.	Inkl.	Foderlade

- Der udarbejdes foderplan til opfølgning på foderforbrug mm.

Antal FE til søerne er ændret til 1500 FE/årsso for at kunne overholde BAT niveauet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at opbevaring og håndtering af foder sker uden væsentlige miljømæssige gener.

Kvælstof

For at overholde det samlede BAT-krav i forhold til udledning af ammoniak, er der valgt at reducere den årlige fodermængde til søerne til maksimalt 1500 FE/årsso. Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr.

Vilkåret gælder for samtlige dyr af den pågældende dyretype på husdyrbruget. Ansøger skal således acceptere, at samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe i hele anlægget skal leve op til disse krav.

Kommunen skal fastsætte vilkår til den teknik eller teknologi, som ansøger vælger at anvende til opfyldelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak. Kravet til fodring stilles med metodefrihed, forstået på den måde at der frit kan vælges at justere på alle elementer som indgår i beregningen af N ab dyr i den pågældende produktion.

Ved beregning af vilkår for maksimalt N ab dyr fra anlægget anvendes følgende ligning (ligninger anvendt fra og med 2007/08 normtal for husdyrgødning):

$$\text{N ab dyr pr årsso} = (\text{FE pr årsso} \times \text{g råprotein pr. FE}) / 6250 - 1,98 - (\text{antal frav. grise pr. årsso} \times \text{frav. Vægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$$

Dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2009) til 15. februar år 3 (fx 2011)).

Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

Fremgår foderets indhold af råprotein ikke, men er indholdet af kvælstof (N) angivet, så kan foderets indhold af råprotein udregnes ved at gange indholdet af N med 6,25. Ved blanding og udfodring af foder på basis af egen avl eller indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af råprotein ikke fremgår af medfølgende deklaration, skal standardværdier for gram råprotein pr. foderenhed anvendes, jf. standardværdier for svin ifølge vejledning til gødningsregnskab. Standardværdier findes også på Videncenter for Svineproduktions hjemmeside.

For byg og hvede anvendes analyser fra årets høst i det relevante år, som angivet i vejledningen til gødningsregnskabet.

Der er i ansøgningen anvendt følgende parametre

- antal årssøer	600
- antal fravænnede pr. årsso	29,6
- fravænningsalder og -vægt	7 kg
- foderforbrug pr. årsso	1500 FE./år
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.	133,1 gram pr. FEso.

Indsættes ovenstående i formlen.

$$\text{N ab dyr pr årsso} = (\text{FE pr årsso} \times \text{g råprotein pr. FE}) / 6250 - 1,98 - (\text{antal frav. grise pr. årsso} \times \text{frav. Vægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}).$$

$$\text{N ab dyr pr årsso} = (1500 \text{ FE pr årsso} \times 133,1 \text{ g råprotein pr. FE}) / 6250 - 1,98 - (29,6 \text{ frav. grise pr. årsso} \times 7 \text{ kg frav. Vægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$$

$$\text{N ab dyr pr årsso} = 31,94 - 1,98 - 5,32 = 24,64 \text{ Kg N pr årsso.}$$

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årsso x antallet af årssøer skal være mindre end $24,64 \times 600 = 14.783 \text{ kg N pr. år.}$

Der er sat vilkår til kontrol og fastholdelse af ovenstående virkemiddel.

VILKÅR

Foder

4.3.1 Opbevaring og håndtering af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter.

Drift

4.3.2. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 14.783 kg N pr. år.
- "N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr årssø} = ((\text{FEso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso})/6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Egenkontrol

- 4.3.3. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal årssøer
 - antal fravænnede pr. årssø
 - fravænningsalder og -vægt
 - foderforbrug pr. årssø
 - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.
- 4.3.4. N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.
- 4.3.5. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
- 4.3.6. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vejledning til den kommunale sagsbehandler

Når reduktion af råprotein anvendes som virkemiddel til begrænsning af ammoniakemissionen fra anlægget, skal vilkår fastsættes som et krav til den samlede mængde N ab dyr pr. år for den samlede soproduktion.

Der skal således ikke stilles vilkår om overholdelse af normværdier.

Beregningen gælder for den dyregruppe, som er omfattet af virkemidlet. Ansøger skal således acceptere, at samtlige dyr i den pågældende dyregruppe i hele anlægget skal leve op til dette krav.

Såfremt den ansøgte produktion omfatter andre dyregrupper (smågrise og slagtesvin), hvor reduktion af foderets indhold af råprotein også er anvendt som virkemiddel, kan vilkåret i stedet for stilles som et krav til den samlede produktion af N ab anlæg for de pågældende dyregrupper. Det bemærkes, at dette ikke er

muligt, såfremt der på husdyrbruget også er andre dyretyper som for eksempel malkekvæg eller fjerkræ.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Energiforbrug på anlæg

På ejendommen anvendes energi i forbindelse med: Ventilation, fodring, gyllepumpning samt belysning.

Energikilder	Energi forbrug Nuværende drift	Forventet energiforbrug i ansøgt drift
Årligt Elforbrug	230.000 Kwh	230.000 Kwh
Årligt forbrug af Olie/gas	400 L	400 L

* Data vedr. forbruget i nuværende drift er skønnet ud fra nuværende forbrug. Forbruget vil ikke ændres ret meget i ansøgt drift.

Energibesparende foranstaltninger

I år 2014 er ejendommens varme anlæg udskiftet, så ejendommen i dag opvarmes via eget jordvarmeanlæg - tidligere blev ejendommen opvarmet via oliefyr.

I eksisterende stalde vil der i takt med den løbende udskiftning blive valgt energivenlige løsninger, hvor disse er mulige at integrere. Flere af tiltagene nedenfor er allerede iværksat i eksisterende stalde.

Lys:

- Lyset slukkes når staldene forlades.
- Der anvendes lysstofrør i alle stalde.
- Der etableres dagslysstyring, der slukker lyset, når der kommer tilstrækkeligt med sollys ind. Automatikken sørger for, at lamperne ikke hele tiden tændes og slukkes. Som regel slukkes lyset først, når der har været tilstrækkeligt sollys i et par minutter.
- Lyskilder i staldanlægget vil blive styret automatisk ved tilslutning til ur, der regulerer hvornår lyset skal slukkes om aftenen og tændes om morgenen.
- Udendørs belysning er censorstyret.

Ventilation:

I år 2013 er elinstallationer gennemgået med henblik på nedbringelse af elforbrug. Ventilationsanlægget er i den forbindelse udskiftet i de ældre stalde (bygning 5, 6, 7, 8, 9) til nye energivenlige ventilatorer.

- I valget af ventilationsanlæg vil der blive fokuseret på en ventilator til den nye stald, der kan yde flest m³ luft pr. kwh, min. 30 kWh.

- Trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.
- Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.
- Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnligt ca. hver 8. uge/mindst 1 gang om året. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.
- Temperatur- og luftfugtighedsfølere vil blive kontrolleret hver 8 uge.

Da ventilationsanlægget for kort tid siden (år 2013 jf. ovenfor) er blevet gennemgået og udskiftet er der p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde.

Køle/fryseanlæg

- Køleskabe til opbevaring af medicin – er A-mærket

Korntørring:

- Tørresilo er indrettet med fuldt perforeret gulv samt omrører snegle, der bevirker en hurtig og effektiv nedtørring af kornet.
- Korntørring foretages mellem kl. 9.00 og 19.00 i høstsæsonen, hvor der typisk er den laveste luftfugtighed på året. Herved bliver energiforbruget mindst muligt.
- Kornrensning sker inden korntørring.
- Der undgås korntransport med blæser.

Foderfremstilling:

- Der anvendes slaglemølle med dokumenteret lavt energiforbrug

Foderblanding:

- Der er ur-styring på blandeanlægget.
- Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Udfodring:

- Dimensioneringen er korrekt.
- Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt

Transport:

- Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.
- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme:

- Der anvendes lavenergivarmerør i varmelamperne til smågrise.
- I smågrisehulerne etableres der rumvarme til at styre temperatur og fugt.
- Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Ved reduktion af starttemperaturen i en traditionel klimastald til smågrise kan energiforbruget reduceres med op til 50 % ved at sænke temperaturen fra 32 til 26° C, Temperaturen i smågrisestalden søges holdt på 26 grader.
- Der anvendes gulvvarme i den nye farestald frem for varmeplader, der afgiver en masse spildvarme til spalter og gylle.

- Varmeoptagere i varmepumper rengøres jævnligt for støv.
- Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.
- Fremløbstemperatur reguleres i forhold til udetemperaturen.
- Jordvarmeanlæg

ad jordvarmeanlægget:

Vi har ikke anvendt jordvarmeanlægget så langt tid endnu og har derfor ikke så meget erfaring.

Vores vurdering er, at jordvarmeanlægget kommer til at producere ca. 120.000 kwh varme svarende til et elforbrug på ca. 48.000 kwh.

ad oliekanon:

Vi har en oliekanon, som vi anvender i det tilfælde, at vi ikke kan nå at tørre en nyvasket stald ud vha. jordvarmen (tager ca. 4 timer med oliekanon). Det er især om vinteren, at jordvarmeanlægget ikke kan levere nok varme if forbindelse med hurtig udtørring.

Dvs. hvis vi siger:

Anvendelse i 26 uger x 4 timer ad gangen x 3,88 kg olie pr. time = 403 kg olie pr. år hvilket svarer til:

Anvendelse i 26 uger x 4 timer ad gangen x 46 kW pr. time = 4.784 kwh pr. år
Samlet varmeforbrug kan dermed opgøres som følger:

Jordvarme ca. 120.000 kwh => 96%

Oliekanon ca. 5.000 kwh => 4%

I alt ca. 125.000 kwh =>100%

Nedenfor ser du specifikationerne på vores oliekanon.

Oklima SD170 varmekanon - direkte fyret uden skorsten

Varenummer: SD170
Oklima SD170 er en varmekanon i høj kvalitet med komponenter fra Danfoss, brandkammer i rustfrit stål og avanceret og stabil ECU elektronisk styring. Tanken er fremstillet i plast, hvilket gør kanonen velegnet til aggressive miljøer. Det lave tyngdepunkt sikrer god stabilitet.

Kompakt og mobil varmekanon, som er direkte oliefyret. Det vil sige forbrændingsstofferne bliver ledt gennem luftstrømmen. Dette sikrer 100% effektivitet og gør SD170 velegnet til brug i ventilerede lokaler, udtørring og frostsikring.

Virkningsgrad 100%.
Indfyret ydelse 46 kW.
Indfyret ydelse 39568 Kcal/timen.
Luftmængde 1400 m³ i timen.
Tankstørrelse 42 liter.
Forbrug 3,88 kg/timen.
Vægt 38 kg.
Længde 1075 mm.
Bredde 440 mm.
Højde 630 mm.
Luftafgang diameter 320 mm.

ad energiforbrug til korntørring:

Vi har ikke særskilt elmåler på korntørringsanlægget, hvorfor det er svært at svare, hvad vi anvender af strøm hertil. Vi har 2 stk. 22 kW blæsere uden varmetilsætning.

Nogle år får vi kornet ind tørt, og blæser kun ganske lidt i det - for at afkøle det. Nogle år er kornet vådt, og her kan vi risikere at skulle blæse i det 2 til 4 uger, før kornet er lagerfast (15% vand).

Når vi tørrer, styrer anlægget selv, hvornår det skal igangsætte ud fra luftfugtigheden udendørs samt i blæsekanalen. Når luftfugtigheden er optimal starter blæseren. De dage vi blæser, vil vi således kunne blæse i ca. 12 timer. Dvs. vi kan lave følgende beregning:

Godt år med lave vandprocenter: 5 dage x 2 blæsere x 12 timer x 22 kW = 2.640 kwh

Dårligt år med høje vandprocenter: 30 dage x 2 blæsere x 12 timer x 22 kW = 15.840 kwh

Vandforbrug på anlæg

Data vedr. det årlige forbrug af vand på Tvillum Kirkevej 34 er hentet fra årsregnskabet. I ansøgt drift er det skønnet større, da der kommer flere dyr som dermed også drikker mere vand.

Vandforbrug	Nudrift	Ansøgt drift
Årligt forbrug af vand	7500 m ³	9.000 m ³

Vandbesparende foranstaltninger

Vask af stalde

- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand.
- Der anvendes endvidere vandbesparende dyser.

Både iblødsætning og vask med højtryksrenser samt vandbesparende dyser reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

- Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.
- Der anvendes drikkekar i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

- Optimeret styring af overbrusningsanlæg.

- Anvendelse af vandbesparende dyser

Vandrør og slanger i stalde

- Der er etableret stophaner på alle vandslanger.
- Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbrug

- Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune bruger som udgangspunkt anbefalingerne i BREF-dokumentet, mht. energiforbrug på husdyrbrug. BREF beskriver en række systemer og handlinger som kan minimere energiforbruget.

Elforbrug

Ifølge normtallene fra EnergiMidt må det årlige elforbrug helst ikke overstige 198.000 kwh til strøm og 185.000 kwh til varme, hvilket i alt giver 390.000 kwh pr. år. Herudover er der energiforbrug til korntørring, markvanding og bolig og velfærdsrum.

Der bruges jordvarme til opvarmning af alle staldafsnit og stuehuset.

Svineproduktion		Hjemmeblanding	Forventeligt forbrug i kWh			
			El	Varme	El / enhed	Varme / enhed
Antal årssøer	600	ja	113.575	54.280	189	90
Antal 7 - 30 kg's grise produceret pr. år	18.000	ja	60.313	127.385	3,4	7,1
Antal producerede slagtesvin pr. år	1.942	ja	20.808	3.329	10,7	1,7
Er der hjemmeblanding af foder?. Tast ja eller nej, til højre for antal			194.697	184.994		

Jordvarme anlægget bruger strøen til produktionen af varme. Jordvarmeanlægget er ikke ret gammelt og ansøger har derfor ikke så meget erfaring. Det vurderes, at jordvarmeanlægget kommer til at producere ca. 120.000 kwh varme og jordvarmeanlægget har et elforbrug på ca. 48.000 kwh. Pr. år til varmeproduktionen.

Det forventede energibehov (udover jordvarmeanlæggets tilskud) =
 $230.000 + (120.000 - 48.000) = 300.000$ kwh pr. år
 Det samlede el- og varmeforbrug er under de beregnede 360.000 kwh pr. år

Det skønnes derfor, at energiforbruget ligger på et acceptabelt niveau.

Energiforbruget bør følges løbende selv om det ligger under EnergiMidts nøgletal, og forbruget bør til stadighed søges minimeret. Det vil også være i ejers egen interesse, at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi.

Der vil løbende blive fulgt op på bedriftens elforbrug ved tilsyn.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor forbrug af energi ved anvendelse af ovenstående. For yderligere oplysninger om BAT se afsnit 8.

Vandforbrug

Nøgletal fra Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold mv. angiver at der bruges 5,23 m³ vand pr produceret årssø, 0,559 m³ pr produceret slagtesvin og 0,152 m³ pr produceret smågris. Tallet omfatter drikkevand, spild og vaskevand.

For yderpunktet i fleksibiliteten, med dyreholdet med flest smågrise (Skema id 78959) beregnes det maksimale vandforbrug til 7441 m³ pr år. For yderpunktet med dyreholdet med flest slagtesvin (Skema id 78961) beregnes det maksimale vandforbrug til 6965 m³ pr år.

Det estimerede forbrug er på 9000 m³ vand, hvilket er 20 – 30 % større forbrug end beregnet på baggrund af nøgletallene.

Det årlige forbrug af vand på Tvillum Kirkevej 34 er hentet fra årsregnskabet. I ansøgt drift er det skønnet større, da der kommer flere dyr som dermed også drikker mere vand.

Vandforbrug	Nudrift	Ansøgt drift
Årligt forbrug af vand	7500 m ³	9.000 m ³

$7500 \text{ m}^3 * 270/221 \text{ DE} = \text{ca. } 9.000 \text{ m}^3$.

De anvendte nøgletal er ikke tilpasset siden år 202 og Silkeborg kommune accepterer derfor, at vandforbruget kan variere betydeligt i forhold til de udregninger der er foretaget.

Vandforbruget skal kunne sammenlignes med de tidligere års forbrug for at se om forbruget har været stigende. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Samlet vurdering

Kommunen vurderer, er energi- og vandforbruget vil komme til, at ligge på et fornuftigt leje, da der er fokus på at begrænse spild af både energi og vand. Der stilles dog vilkår til løbende registrering af forbruget af energi og vand, så det fremover er muligt at identificere unaturlige udsving i forbruget og identificere og udbedre årsager til det øgede forbrug.

VILKÅR

Energi og vandforbrug

- 4.4.1. Der skal på bedriften foretages et energieftersyn, af et energiselskab eller konsulent inden miljøgodkendelsen skal revurderes (år 2023), hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal indsendes som kopi til tilsynsmyndigheden.
- 4.4.2. Bedriften skal mindst 1 gang årligt registrere forbrug af el, vand, varme samt foder og aflæsningerne skal gemmes i mindst 5 år.
- 4.4.3. Bedriften skal tilmeldes et energistyringssystem, der som minimum har automatisk fjernaflæsning af el.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Ejendommens spildevandsmængde er opgjort for nudriften og den ansøgte drift og fremgår af skemaet nedenfor tillige med oplysning om hvor til vandet afledes.

Type	Nudrift	Ansøgt drift	Afledes til
Rengøringsvand fra vask af stalde	Indgår i de beregnede gyllemængder fra kapacitetsopgørelsen	Indgår i de beregnede gyllemængder fra kapacitetsopgørelsen	Gyllebeholder
Øvrige befæstede arealer	Der er lidt befæstede arealer	Uændret	Enten til nedsivning (Område 20) eller til de omkringliggende marker
Tagvand	Tagflader	Uændret	De nyeste bygninger afleder tagvand til nedsivningsområdet. De ældre bygninger afleder til de omkringliggende marker
Interne befæstede transportveje	Veje	Uændret	Løber af vej og nedsiver

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Spildevand tilledt gyllebeholder

Rengøringsvand fra rengøring i stalde ledes til gyllesystem. Dette er i henhold til gældende lovgivning. Spildevandsmængden forventes, at være indregnet i normtallene for gødningsmængder.

Kommunen vurderer at det spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med bekendtgørelsens regler.

Kommunen vurderer, at opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand og rengøringsvand i ansøgt drift, for yderligere oplysninger henvises til afsnit 5 om gødningsproduktion.

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand fra stuehuset er ikke behandlet i denne miljøgodkendelse.

Overfladevand

Tagvand fra bygning 1, 2, 3 og 4 ledes til et nedsivningsområde (område 20) vest for husdyrbruget, se afløbsplan på bilag 7. Afstanden til egen boring er ca. 100m, så det vejledende afstandskrav på 25m er overholdt.

Der er stort set ingen befæstede arealer omkring staldanlæggene og regnvand fra de omkringliggende arealer nedsives direkte.

Da der pr. definition er tale om rent vand fra tagfladerne og da der ikke etableres nyt byggeri i denne godkendelse vil der ikke blive stillet krav om ændring af afløbsforholdene for overfladevand.

Kommunen vurderer af afledning af overfladevand (tagvand o.l.) sker i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke er behov for supplerende vilkår for drift og egenkontrol

4.6 AFFALD OG OLIE / KEMIKALIER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Døde dyr

Døde dyr opbevares i tæt lukket kølebrønd på Hornvej 65.

Der er indgået aftale med Daka om afhentning af døde dyr, som afhentes ca. 1 gang om ugen.

Afhentningssted

Afhentningssted er ved kølebrønd på Hornvej 65 og er placeret i god afstand fra naboer. Afhentningsstedet er valgt på et skyggefuldt sted som er sikret mod ådselædende dyr ved at dyrene er overdækket med fast overdækning.

Afhentningsstedet er ved fast tilkørselsvej og tilgængelig for afhentningsmateriellet

Det er ansøgers vurdering, at opbevaring af døde dyr lever op til kravene herom og det vurderes, at omkringboende naboer ikke vil blive generet af evt. lugt fra døde dyr.

Beskrivelse af fast affald

Table 4.6.1 Oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse:

	Mængde nudrift	Mængde Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald.* ISAG kode: 19.00	ca. 1 m ³ pr. måned	ca. 1 m ³ pr. måned	Stakkes i foderlade	Leveres til genbrugsplads
Jern ISAG kode: 23.00	for	for	Container på ejendommen.	Leveres til godkendt modtager
Plastik ISAG kode: 52.00 EAK-kode: 02-01-04	for	for	Container på ejendommen.	Leveres til genbrugspladsen
Papir og Pap ISAG kode: 50.00	for	for	Container på ejendommen.	Leveres til genbrugspladsen
Restaffald	400 l container	400 l container	Container	Afhentes hver 14. dag

*Forbrændingseget affald er primært big bags (storsække), som vi modtager vores mineraler i til grisene (nogle sække om ugen). Sækkene foldes sammen og lagt i en stak i foderladen. Når stakken er passende stor, afleveres det på genbrugspladsen i Gjern.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares og håndteres ikke pesticider på ejendommen

Fyringsolie:

På ejendommen opbevares fyringsolie i følgende tanke:

- Overjordisk tank fra 1981 på 2500 liter (fyringsolie). Anvendes til oliekanon.
- Overjordisk tank fra 2012 på 1200 liter (fyringsolie). Anvendes til bolig.

Beskrivelse af øvrige kemikalier

- Der opbevares ca. 25 Liter desinfektionsmidler.
- Desinfektionsmidler opbevares i lagerrum i stalden (mellembygning ml. bygning 4 og 6).
- Desinfektionsmidlerne opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

Opbevaring af medicin

- Medicin opbevares i køleskab placeret i lagerrum på ejendommen (mellembygning ml. bygning 4 og 6)

Med hensyn til forebyggende foranstaltninger og foranstaltninger ved uheld henvises til afsnittet "Risici".

Olie- og kemikalieaffald

Oplysninger om typer af olie- og kemikalieaffald samt mængder, opbevaring og bortskaffelse heraf:

EAK-kode	Art	Mængde før og efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
20 01 18 00 05.13	Medicin- rester	-	Boks til miljøfarligt affald	Tandskov Lodseplads eller leveres tilbage til dyrlæge

Der er ikke olieaffald.

Generelt registreres affaldsproduktionen tæt og løbende for at give et overblik over mulige nye fokusområder og affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug..

Affald fra bedriften registreres på et affaldsstamkort.

Beskrivelse af egen kontrol

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

- Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med følgende gødningsregnskab
- Der udarbejdes foderplan til opfølgning på foderforbrug mm.

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, sprøjtejournal, produktionsopgørelser i markbrug og svinehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

- Årligt eftersyn af el-installation
- Årligt eftersyn af ventilationsanlæg/fodringsanlæg.

- Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Eventuelle automatiske foranstaltninger til dette overvejes.
- De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.
 - Logbog over flydelag i gyllebeholder
 - 10 års kontrol af gyllebeholdere
 - Udarbejdelse af mark- og gødningsregnskab
 - Sprøjtejournal
 - Udarbejdelse af foderplan

Al læsning af gylle overvåges.

Det vurderes at risikoen for gylleulykker er minimal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle kemikalier, olieprodukter, pesticider mv. opbevares forsvarligt, i rum med støbt gulv og uden afløb.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Det fremgår af Affaldsbekendtgørelsens § 64, at virksomheder skal kildesortere deres affald. Virksomheden skal derudover sikre sig, at væsentlige dele af deres kildesorterede affald går til materialenyttiggørelse.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring og affaldsbortskaffelsen fra virksomheden, såfremt de i miljøtekniske redegørelse beskrevne procedurer overholdes.

Olieoplag

Silkeborg Kommune har vedtaget regler for hvordan olie og kemikalier håndteres og opbevares gennem en forskrift. Alle husdyrbrug som ikke er miljøgodkendte er automatisk omfattet af reglerne. Miljøgodkendte husdyrbrug er ikke omfattet med mindre det fremgår af miljøgodkendelsen. Reglerne kan deles op i to overordnede kategorier. 1) Pladser til påfyldning af diesel og 2) opbevaring af olieprodukter og olieaffald.

Pladser til påfyldning af diesel

Formålet med reglerne i forskriften er, at der ikke sker spild af olie på jorden ved tankning. Al tankning skal foregå på en plads med tæt belægning på minimum 3 m x 3 m. Pladsen skal have fald mod midten fra alle sider, og terrænet op til pladsen, skal hælde væk fra pladsen. Spild af olie skal omgående opsamles. Den aktuelle udgave af "Regler for håndtering og opbevaring af olie og kemikalier" kan ses i bilag 7. Der stilles vilkår om at tankning af diesel foregår efter de gældende forskrifter.

Opbevaring af spildolie og kemikalier

Der må ikke være risiko for at spild af olie eller kemikalier kan ledes til kloak, jord eller vandløb. Derfor skal oplag af spildolie og kemikalier altid være overdækket og afskærmet mod nedbør. Opbevaring skal desuden ske, så indholdet af den største

beholder kan opsamles. Der kan bruges en spildbakke, eller der kan i mange tilfælde støbes en opkant, så det sikres at indholdet af den største beholder kan indeholdes inden for et afgrænset område.

Handelsgødning

Ved opbevaring af handelsgødning skal man være opmærksom på brandfare. Ved brand eller stor varmepåvirkning kan alle nitratholdige gødningstyper udvikle gasser, som er giftigt at indånde. Opstår der først brand, kan vand og jord på gården blive forurenede af slukningsvandet. Det er derfor vigtigt, at overveje hvor bigbags med handelsgødning placeres. Som udgangspunkt skal opbevaring udendørs ske på en plads med fast bund, med minimum 10 m til brandbart materiale. Gødningen skal være "selvslukkende".

Adgang til genbrugspladserne

Hvis et landbrug ønsker at aflevere affald på genbrugspladsen skal de tilmelde sig genbrugspladsordningen. Fra den 1. januar 2015 omfatter denne ordning også aflevering af 10 kg farligt affald om året. Kun virksomheder, der er tilmeldt ordningen, kan lovligt benytte genbrugspladsen.

Særligt for dokumentation af aflevering af farligt affald

Virksomheder har pligt til at dokumentere, at deres farlige affald bliver håndteret korrekt. Derfor skal du altid udfylde kvitteringsskema på Silkeborg Forsynings hjemmeside og medbringe det i to eksemplarer, så personalet kan stemple det, når du afleverer farligt affald fra virksomheden på genbrugspladsen. Alternativt kan du bruge en godkendt indsamler til at håndtere dit farlige affald.

Tilmelding

Virksomheden kan tilmelde sig ved henvendelse til Silkeborg Forsyning, Tietgensvej 3, 8600 Silkeborg.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring og affaldsbortskaffelsen fra virksomheden, såfremt de i miljøtekniske redegørelse beskrevne procedurer samt de stillede vilkår overholdes.

VILKÅR

Affald og olie/kemikalier

- 4.6.1 Spildolie, samt kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg og placeres i tæt spildbakke, som kan rumme indholdet af den største beholder. Alternativt skal spildolie og kemikalier placeres på tæt belægning, som skal have opkant. Det afgrænsede område skal kunne rumme indholdet fra den største beholder.
- 4.6.2 Der skal altid være tilstrækkelig opsamlingsmateriale i form af f.eks. kattegrus eller sand tilgængelig på ejendommen til opsamling ved spild eller uheld.
- 4.6.3 Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
- 4.6.4 Nedenstående skema skal udfyldes mindst 1 gang årligt og gemmes i mindst 5 år og skal kunne fremvises ved kommende tilsynsbesøg. Der skal vedlægges fakturaer, kontrakter eller anden form for dokumentation for, at affaldet bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.

Affaldstyper	Mængde pr. år	Transportør	Modtager
Blyakkumulatorer			
Medicinrester			
Kanyler mv.			
Lysstofrør			
Erhvervsaffald			

4.6.5 Husdyrbruget skal være tilmeldt til kommunens genbrugspladsordning eller på anden måde kunne dokumentere, at bortskaffelse af affald, herunder farligt affald, sker efter gældende lovgivning

4.7 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Redegørelse for mulige uheld

På landbrugsejendomme kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand.
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem.
- Uheld ved gylleudbringning.
- Strømsvigt.
- Oliespild.
- Kemikaliespild.

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, vil der/er blive udarbejdet en beredskabsplan.

Beredskabsplanen indeholder:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs – og drænsystemer og vandløb mv.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen vil ligge på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Beredskabsplan fremsendes senere.

Af nedenstående fremgår en beskrivelse af mulige uheld med oplysning om, hvilke tiltag der er iværksat for at forebygge uheld, samt oplysning om, hvad der vil blive iværksat i tilfælde af uheld.

Beskrivelse af risikominimering

Generelt

- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at der sikres korrekt brug og effekt
- For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn
- Alle ansatte introduceres grundigt til deres arbejde

Brand

Forebyggende foranstaltninger:

- Der forefindes brandslukkere i de enkelte bygninger. Af bilag til beredskabsplanen fremgår, hvor brandslukkerne er placeret
- Alle el-installationer efterses jævnligt. Produktions- og ventilations anlæg rengøres jævnligt

Akut håndtering ved uheld:

- Ved brand kontaktes brandmyndighederne

Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem

Forebyggende foranstaltninger:

- Gyllebeholder er stabil og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderens bund og vægge er tætte.
- Der er ikke spjæld eller lignende mellem fortank og gyllebeholder, da beholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.
- Gyllebeholderne er underlagt 10 års beholderkontrol, hvilket vil minimere risikoen for sprængning af beholderne. Alle beholdere er lige blevet undersøgt og fundet fejlfrie.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Ved kontrol af flydelaget kontrolleres det at kapaciteten forsat er tilstrækkelig.
- Påfyldning af gylle til gyllevogn foregår under opsyn.
- Gylle suges fra gylletank op i gyllevogn. Derved elimineres risikoen for gylleudslip, da man undgår elpumper som kan fejlaktiveres i forbindelse med gylleopbevaring. Endvidere sikres at der ikke sker utilsigtet udledning og overpumpning af gylle til transportvogn
- Der forefindes rendegraver og minilæsser samt bigballer på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip

Akut håndtering ved uheld:

- Falck og evt. slamsuger tilkaldes
- Kommunen kontaktes
- Sker der brud på tanken eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.

- Der forefindes rendegraver og minilæsser samt bigballer på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip
- Eget gylleudstyr kan anvendes til at pumpe gylle væk ved uheld
- Hvis en gyllebeholder springer læk, er der mulighed for opbevaring i tank på anden ejendom
- Sker der brud på tanken eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.
- Mindre mængder spildt gylle vil opsamles på vaskepladsen og pumpes retur til beholderne.

Uheld ved gylleudbringning

Forebyggende foranstaltninger:

- Gylle udbringes i henhold til gældende regler således, at der ikke er risiko for tilledning af gylle til dræn og vandløb.

Akut håndtering ved uheld:

- Falck og evt. slamsuger tilkaldes
- Kommunen kontaktes
- Ved uheld er der mulighed for pumpning af gylle til anden gyllevogn
- Ved haveri i mark med gyllevogn omlastes gyllen
- Ved overfladeafstrømning med gylle søges strømmen i første omgang dæmmet op med halmballer/jordvold.

Strømsvigt

Forebyggende foranstaltninger:

- Der er etableret alarmanlæg for temperatur- og el svigt på samtlige staldafsnit.
- Ventilationssystemet er tilkoblet et automatisk opkald til mobiltelefon i tilfælde af strømsvigt

Akut håndtering ved uheld:

- Ved strømsvigt er ventilationssystemet designet således, at alle spjæld i staldene åbner automatisk for at sikre frisk luft til grisene

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at de typiske uheld eller ulykker, der kan opstå på ejendommen, er beskrevet tilstrækkeligt i beredskabsplanen.

VILKÅR

- 4.6.6 Der skal, senest 31. december 2016, udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være udarbejdet og indsendt til kommunen når godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken / uheldet" og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

- 4.6.7 Beredskabsplanen skal altid være opdateret i forhold til de faktiske forhold på ejendomme, anvendte procedurer og kontaktoplysninger.
- 4.7.3 Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Den samlede beholderkapacitet for flydende husdyrgødning udgør 8400 m³. Den årlige mængde produceret gylle udgør 7500 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand i forbindelse med vask af stalde, drikkevandsspild og regnvand i gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten for gylle udgør således ca. 13 mdr. Kapacitetskravet er hermed opfyldt.

Tilstrækkelig opbevaringskapacitet (9. måneder) = ca. 5600 m³.

I gyllebeholderne er der en samlet opbevaringskapacitet på 8000 m³, det svarer til knap 13 måneder. Der er således tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning i ansøgt.

Her er opbevaringskapaciteten i gyllekummerne ikke medregnet.

Opbevaring af husdyrgødning

I de 2 følgende skemaer fremgår oplysninger om husdyrbrugets opbevaringsanlæg, de enkelte anlægs kapacitet, husdyrproduktionens tilførsel til anlæggene samt opgørelse af opbevaringskapaciteten.

Opbevarings-anlæg	Beliggenhed (adresse)	Byggeår	M ² /m ³	Overdækning	Seneste beholder kontrol
Gyllebeholder (1)	Tvilum Kirkevej 34	2001	2500	Flydelag	
Gyllebeholder (2)	Tvilum Kirkevej 34	2001	2500	Flydelag	
Gyllebeholder (3)	Tvilum Kirkevej 34	2006	3400	Flydelag	

Tilførsel	m ³ /år
Gylle inkl. vand	7500
Vand og ensilagesaft fra ensilageplads	0
Dybstrøelse (1 ton = ca. 1,7 m ³ dybstrøelse)	0

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der produceres kun gylle (flydende husdyrgødning) på husdyrbruget.

Ifølge den miljøtekniske redegørelse er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning, se nærmere vurdering i afsnit 5.2.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Gødningen opbevares i tre beholdere, på i alt 8400 m³.

Beskrivelse af risikominimering/BAT

Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning.

Gyllebeholdernes placering:

Gyllebeholderne ligger ca. 250 m vest for nærmeste nabo, Hornvej 65. Gyllebeholderne er eksisterende beholdere, hvor de 2 ældste er bygget i år 2001 og den sidste er bygget i år 2006.

Det vurderes, at der ikke er behov for at stille ekstra vilkår, vedrørende tidspunkt for omrøring og udkørsel. Det fremgår af ansøgers redegørelse, at der er fokus på at holde udbringning af husdyrgødning inden for normal arbejdstid.

Påfyldningsplads

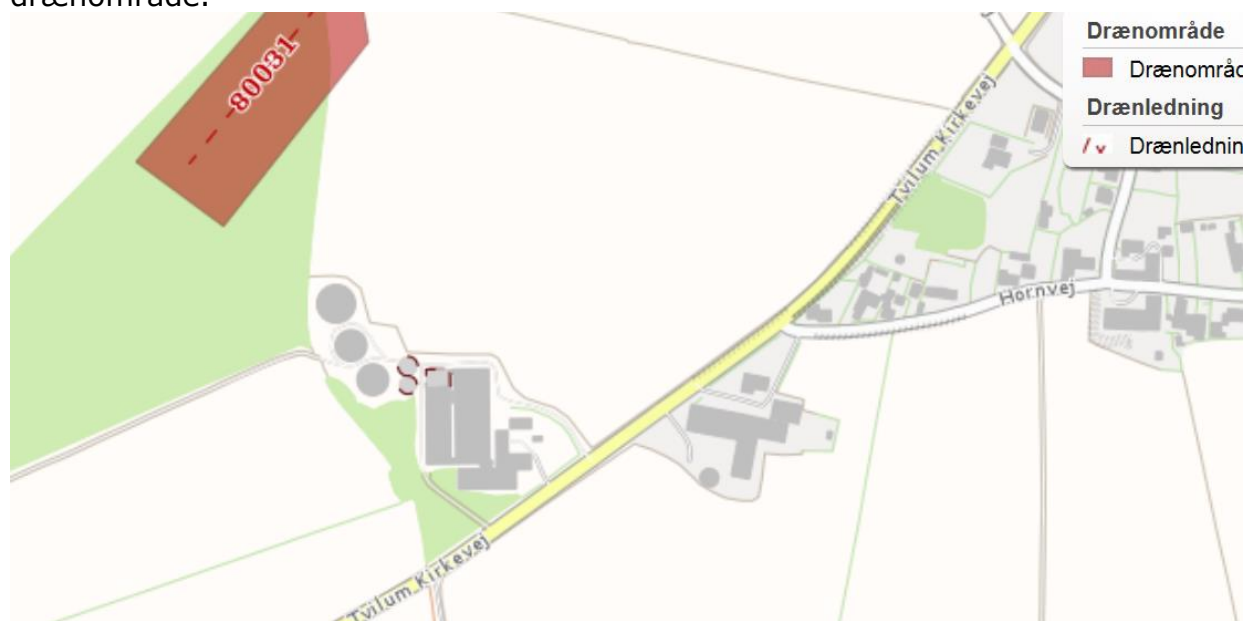
Der er ikke registeret nogen påfyldningsplads ved gyllebeholderne.

Kommunen skal sikre, at der ikke opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne. For at forhindre spild og forurening af jord, overfladevand og grundvand, stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn.

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en befæstet plads med afløb til en opsamlingsbeholder på gyllebeholder III.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører væsentligt spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Se desuden afsnit 6.2 om lugt når gyllen omrøres i gyllebeholderne.

Ifølge nedenstående kortudsnit ligger gyllebeholderne mere end 100m fra nærmeste drænområde.

Sikring mod uheld:

Der er ingen dræn, grøfter eller vandløb, samt boringer nærmere end 25 m fra gyllebeholderne. Terrænet hælder mod vest mod Gudenåen, men med en afstand på over 1 km til Gudenå og et niveauforskel på ca. 30m vurderes det, at der ikke er nogen risiko for at gyllen kan løbe til vandløb.

Der er ikke nogen registreringer af natur eller vandløb inden for 100 m.

BAT

Opbevaring

For gylletankene gælder, at der er tale om en stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på over 9 måneder, hvormed kravet til opbevaringskapacitet overholdes.

- lageret tømmes regelmæssigt og inspiceres visuelt
- der er ingen spjæld i tankene og alt husdyrgødning overpumpes via neddykket rør
- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning
- beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.
- beholderne er med fast overdækning eller med tæt flydelag.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor opbevaring/behandling ved anvendelse af ovenstående.

Udbringning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder og/eller nedfældes i sort jord, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Se afsnit 6.4 om for vilkår om transport.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor udbringning ved anvendelse af ovenstående.

VILKÅR

Flydende husdyrgødning

- 5.2.1. Håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 5.2.2. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

5.3 FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der produceres ikke fast gødning på ejendommen.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

5.4 GYLLEFORSURING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Forsuringsanlæg er dyre i investering og i drift. Der er derfor vurderet at udbyttet af en investering i forsuringsanlæg ikke står mål med udbyttet (proportionalitetsprincippet). Der er i stedet valgt fodertilpasning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Gylleforsuring er fravalgt som teknik, idet BAT-emissions kravet for ammoniak opnås ved bl.a. fodring og staldsystem.

Gyllen forsures dog ved udbringning, og dermed kan der udbringes gylle med slangeudlæg i stedet for nedfælder.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

5.5 GYLLESEPARERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anvendes ikke

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Muligheden for afsætning af separationsprodukter kan på nuværende tidspunkt ikke forudsættes at være til stede for alle producenter. Alene af denne grund er teknikken ikke relevant ved fastlæggelse af branche-specifikke emissions-grænseværdier.

Der er ingen lovmæssige krav om anvendelse af gylle separation

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

5.6 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der bliver ikke etableret gyllekøling, da ammoniakkrav imødekommes på anden vis.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Gyllekøling er fravalgt som teknik idet BAT-emissions kravet for ammoniak opnås ved bl.a. fodring og staldsystem.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

5.7 ANDEN ORGANISK GØDNING

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der anvendes ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelrugtsaft, e.l.

VILKÅR

Anden organisk gødning

5.7.1 Der må ikke tilføres anden organisk gødning, som f.eks. affaldsprodukter eller slam til ejendommens arealer

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Det generelle ammoniakreduktionskrav er som udgangspunkt fastsat til 30 % beregnet i forhold til referencestalde på baggrund af normtal fra 2005/2006. Kravet gælder for udvidelser, nye stalde og stalde der renoveres.

Det ansøgte dyrehold udgøres af smågrise, slagtesvin/polte og søer. For denne produktion er det generelle ammoniakkrav fastsat til 30 %. For smågrise fastsættes et krav på 20%.

Da udvidelsen foretages i eksisterende stalde, som ikke ændres, omfatter ammoniakkravet kun udvidelsen.

Af IT-ansøgningen fremgår, at kravet til 20/30 % ammoniakreduktion er opfyldt. Der er valgt staldsystemer med delvist fast gulv, hvorved ammoniakemissionen begrænses. Der er ikke anvendt foderoptimeringstiltag i IT skemaets beregninger til begrænsning af ammoniakfordampningen.

Ansøgers beskrivelse og vurdering af ammoniakdepositionen i naturområder

Beregningerne herunder af ammoniakdepositionen, som ansøger oplyser i den miljøtekniske redegørelse er fra den oprindelige ansøgning (skema id 75581) – siden er der lavet to fiktive ansøgninger for yderpunkterne i fleksibiliteten.

Kategori 1 natur

Nærmeste Kategori 1 natur er beliggende i en afstand af små 2 km vest fra staldanlægget.

Ruheden af oplandet er vurderet til: Åbent land (I).

Ruheden af naturtypen er vurderet til: Blandet natur med lav bevoksning (bn)

Kildehøjden er sat til 3 meter / 6 meter.

Ifølge it-systemets beregninger medfører udvidelsen en deposition på naturarealet på 0,0 kg N/år. Dette ligger indenfor afskæringskriteriet på maksimal totaldeposition på 0,2/ 0,4/ 0,7 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur

Nærmeste Kategori 2 natur er beliggende i en afstand af små 2 km syd fra staldanlægget.

Ruheden af oplandet er vurderet til: Åbent land (I)

Ruheden af naturtypen er vurderet til: Blandet natur med middelhøj bevoksning (mk).

Kildehøjden er sat til 3 meter / 6 meter.

Ifølge it-systemets beregninger medfører ændringen/udvidelsen en deposition på naturarealet på 0,0 kg N/år. Dette ligger indenfor afskæringskriteriet på maksimal totaldeposition på 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Nærmeste Kategori 3 natur er beliggende i en afstand af knap 600 meter sydvest fra staldanlægget.

Det er en potentiel ammoniakfølsom skov, så det er ikke afgjort om skoven reelt er omfattet af kategori 3.

Ruheden af oplandet er vurderet til: Åbent land (I)

Ruheden af naturtypen er vurderet til: Skov (s).

Kildehøjden er sat til 3 meter / 6 meter.

Ifølge it-systemets beregninger medfører ændringen/udvidelsen en merdeposition på naturarealet på 0,2 kg N/år. Dette ligger indenfor afskæringskriteriet på maksimal merdeposition på 1 kg N/ha/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Beskrivelse af det ansøgte

Den sammensætning af dyr inden for fleksibiliteten, der giver det største tab af ammoniak fra bedriften, er dyreholdet med 1645 slagtesvin. Dette dyrehold indeholdes i den fiktive ansøgning (78961). Vurderingen af om det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt og ammoniakpåvirkning på natur er foretaget på baggrund af denne fiktive ansøgning (Skema id 78961).

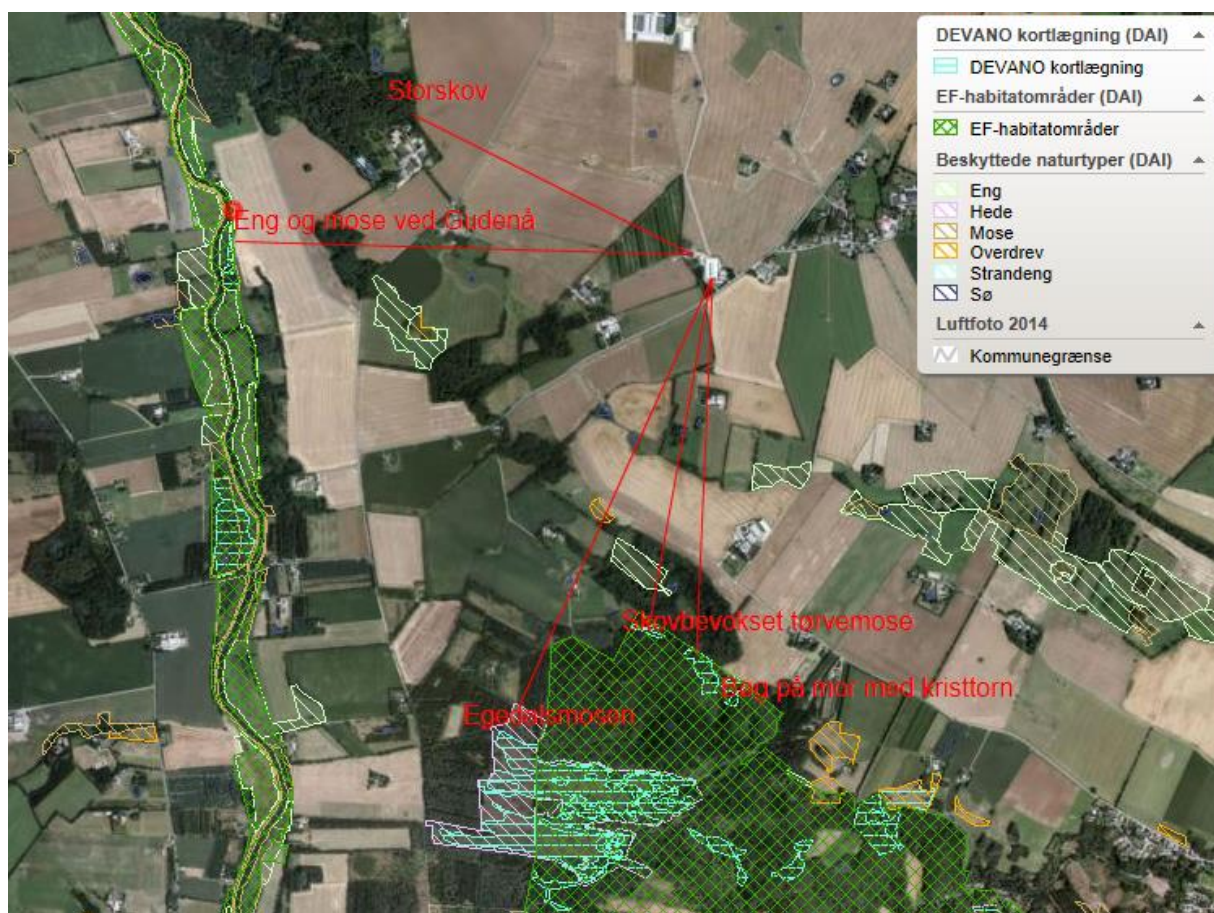
Udvidelsen af dyreholdet overholder lovens krav om 30/20 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencestalden. Herudover reduceres ammoniakfordampning i den ansøgte produktion med yderligere 48 kg N i forhold til det generelle ammoniakreduktionskrav. Kravet overholdes fordi staldene er indrettet med delvis fast gulv.

Udvidelsen medfører en samlet udledning på 3387 kg N/år fra stald og lager, hvilket er en stigning på 751 kg N/år i forhold til nuværende produktion.

Der er i husdyrgodkendelse.dk foretaget yderligere beregninger på afsætning af ammoniak i de nærmeste naturtyper. Udregningen af ammoniakdepositionen på naturpunkter er foretaget for den sammensætning af dyreholdet, der giver den største ammoniakdepositionen, dvs. en scenarieberegning (skema id 80299) på baggrund af den fiktive ansøgning med 1645 slagtesvin (78961).

Det gennemsnitlige dyretryk på arealerne stiger fra 1,32 DE/ha til 1,37 DE/ha i ansøgt produktion.

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

Skitsen på ovenstående luftfoto viser nærmeste kvælstoffølsomme naturområder.

Kategori 1 natur (Kvælstoffølsomme naturtyper indenfor natura 2000)

Skovbevokset tørvemose og Bøg på morbund med kristtorn

I den nordlige del af Habitatområde nr. 45 Gudenå og Gjærn Bakker ligger flere skovnaturtyper, som er på udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Den, der ligger nærmest anlægget Tvillum Kirkevej 34 er en lille skovbevokset tørvemose (naturtype 91D0). Natur- og skovtilstandsklassen er 1 for området, hvilket betyder den er meget god og at skovnaturtypen er i gunstig bevaringsstatus.

Den skovbevoksede tørvemose ligger ca. 1400 meter syd for anlægget og beregninger viser, at den totale deposition på mosen er på 0,1 kg N/ha/år. Ca. 450 meter NØ for den skovbevoksede tørvemose ligger der et andet husdyrbrug med mere en 150 DE, hvilket betyder, at der skal tages højde for den kumulative virkning. Det fastsatte beskyttelsesniveau for habitatnaturtypen er således 0,4 kg N/ha/år.

En totaldeposition på den skovbevoksede tørvemose på 0,1 kg N/ha/år er under det fastlagte beskyttelsesniveau og det vurderes at depositionen er så lille, at den ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af naturtypen. De andre nærliggende skovnaturtyper ligger længere væk fra ejendommen. Beregninger viser, at der ikke er nogen deposition på disse skovnaturtyper.

Egedalsmosen

Ca. 1,9 km syd for anlægget ligger et hede-/moseområde (Egedalsmosen) i Habitatområde nr. 45 Gudenå og Gjærn Bakker. Da dette område ligger længere

fra ejendommen end ovenstående skovnaturtyper er depositionen ikke beregnet for dette naturpunkt. I Egedalsmosen vurderes totaldepositionen at være så lille (under 0,1 kg N/ha/år) at den uden tvivl ikke vil påvirke Egedalsmosen væsentligt.

Ca. 1,8 km vest for Tvilum Kirkevej 34 ligger en §3 beskyttet mose og §3 beskyttet eng i habitatområde nr. 45 Gudenå og Gjern Bakker. Der er ikke husdyrbrug i nærheden af disse vurderet ud fra kumulationsmodellen. Ifølge scenarieberegningen er der i naturpunktet følgende deposition fra ejendommen, ved ansøgt drift: Merdepositionen på 0,0 kg N/ha og Totaldeposition på 0,1 kg N/ha.

En totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år vurderes at være så lille at der ikke er risiko for påvirkning af engen.

Kategori 2 natur (Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha)

Nærmeste naturtype i kategori 2 er den vestlige del af Egedalsmosen. Den del der ligger udenfor habitatområdet. Beregninger viser, at der ikke er en deposition på denne del af mosen.

Kategori 3 natur (Heder, moser og overdrev og ammoniakfølsomme skove)

Storskov ved Tvilumgård.

Den nærmeste kategori 3 natur ligger ca. 590 m vest for anlægget, i form af en ammoniakfølsom skov ved Tvilumgård. Merdepositionen på Storskov er beregnet til 0,1 kg N/ha og totaldeposition er beregnet til 0,3 kg N/ha.

Totaldepositionen ved ansøgt drift er 0,3 kg N/ha pr. år og der er dermed ikke er risiko for en overskridelse af beskyttelsesniveauet (max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år). Det ansøgte vil på grund af den lave deposition ikke medføre væsentlige påvirkninger på skoven.

Natur på eller nær udbringningsarealerne

Der er ikke beskyttet natur på udbringningsarealerne og der er ikke risiko for påvirkning af kvælstoffølsomme naturtyper i umiddelbar nærhed af arealerne.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Der er ca. 250 meter fra nærmeste staldhjørne til nærmeste nabo uden landbrugspligt (Hornvej 62). Der er ca. 290m til nærmeste samlede bebyggelse (Horn) og knap 2 km til nærmeste byzone (Fårvang).

Generelt vedr. lugt

Forhold som kan have betydning for lugtemissionen kan være arten, antallet og størrelsen af dyr, staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden samt opbevaring.

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler.

For alle ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på lokalmiljøkortet i it-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer

Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er ejendommen Hornvej 62, som ligger ca. 250 meter nordøst for ejendommens staldanlæg. Nærmeste samlede bebyggelse er Horn, som ligger i en afstand af godt 250 meter nordøst for anlægget. Nærmeste by med byzone er Fårvang beliggende ca. 2 km nordøst for anlægget.

Kumulation i forhold til lugtberegning

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede geneafstand forøges i sådanne situationer hvis der indenfor 300 meter fra byzone o. lign. samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE. Er der ikke andre staldanlæg anvendes geneafstandene uændret.

Er der en anden ejendom med staldanlæg med over 75 DE inden for de nævnte afstande øges geneafstanden med 10 %, mens geneafstanden ved 2 eller flere ejendomme øges med 20 %.

Der tages udgangspunkt i det punkt hos naboen eller på zonegrænsen, som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører størst lugtgener. Afstanden på de 300 meter/100 meter måles fra dette punkt til nærmeste punkt på dele af de staldanlæg på husdyrbrug, hvor der produceres mere end 75 DE.

	0 andre ejendomme	1 anden ejendom	2 eller flere andre ejendomme
Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter (nabobeboelse uden landbrugspligt)	x		
Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 300 meter (samlet bebyggelse)	x		
Antal ejendomme med over 75 DE indenfor 300 meter (byzone)	x		

Hornvej 65 har i juni 2015 fået tilladelse til en maksimal årsproduktion på 157 årsopdræt fra 6-27 mdr., hvilket svarer til 74,76 DE. Det er under 75 DE. Trehøjevej 26 og 31 ligger mere end 300 m væk.

Ved 0 andre ejendomme skal der ikke regnes med kumulation.

Ved 1 anden ejendom med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 10 %

Ved 2 eller flere andre ejendomme med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 20 %

Oplysninger om husdyrhold fra andre ejendomme er hentet fra CHR.

Oplysninger vedr. kumulation er lagt ind i it-systemet under anlægsoplysninger:

Resultatet af it-systemets lugtberegning

It-systemets lugtberegninger viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af udvidelsen i form af lugt.

Lugtgener ved udbringning af gylle

Alt flydende husdyrgødning udbringes med slangeudlægning eller nedfælder. Der vælges, så vidt muligt, udbringningstidspunkter hvor fordampningen af ammoniak er mindst og der tages, så vidt det er muligt, hensyn til naboer ved udbringning af husdyrgødning.

Det forsøges i øvrigt, at udbringe husdyrgødningen indenfor normal arbejdstid, dog kan der i forbindelse med spidsbelastning forekomme udbringning mellem 7.00 og 22.00. Det skal dog understreges, at udbringning af gylle er vigtig for markdriften, og der vil i særlige år kunne opstå vejrmæssige forhold der betyder, at udbringningen vil foregå udenfor ovennævnte tidsrum.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Lugtgener fra staldanlæg

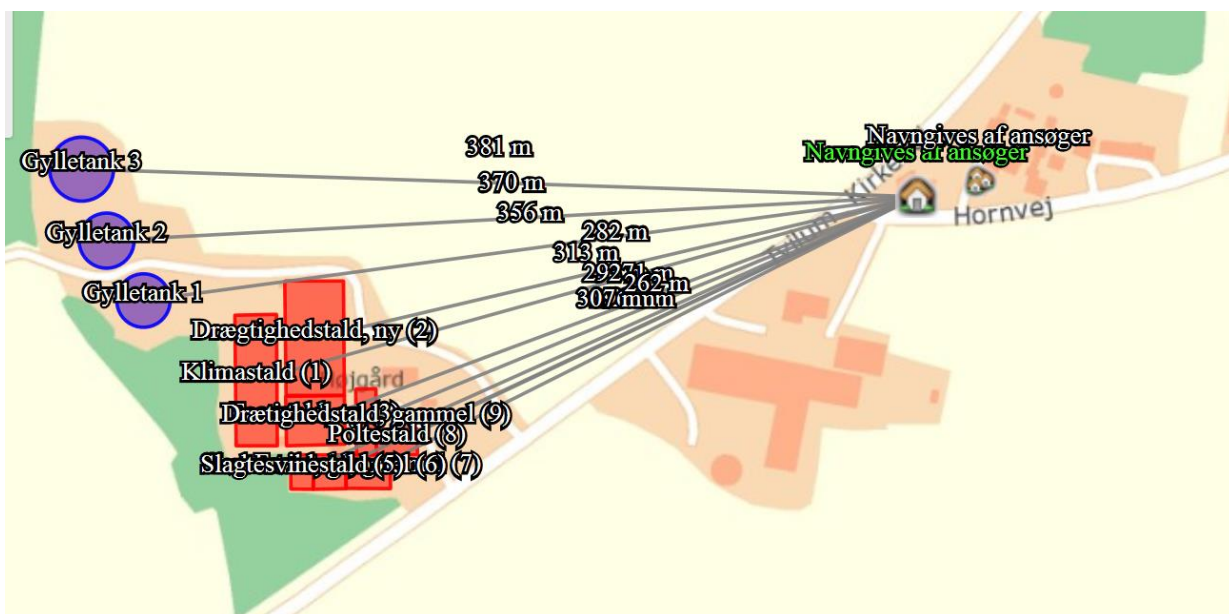
Ansøger skal som led i sin ansøgning angive anlæggenes placering i forhold til nærmeste byzonegrænse, sommerhusområde, landzoneområde udlagt til boligformål (hvis relevant), samlede bebyggelse og enkeltbolig.

Princippet for lugtberegningen er, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem og maksimale staldbelægning beregner den nødvendige geneafstand, som er den afstand der minimum skal være fra kilden før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt

omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener". Geneafstanden skal beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel og efter FMK-modellen.

Det resultat systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. På nedenstående oversigtskort ses afstanden til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Nærmeste samlede bebyggelse, Horn by, ligger umiddelbart øst for denne nabo. Det er afstand kravet til samlet bebyggelse, som er den afgørende paramter for husdyrbrugets størrelse.

Oversigtskort som viser afstande fra hver enkelt staldbygning og gyllebeholder til nærmeste nabobeboelse.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt, når de – i ansøgningen fastlagte genekriterier – er overholdt, se nedenstående tabel fra ansøgningen.

Der søges endvidere om fleksibilitet til at konvertere smågrise til slagtesvin/polte og slagtesvin/polte til smågrise indenfor det ansøgte antal DE. Silkeborg kommune har derfor bedt om to fiktive ansøgninger, der viser yderpunkterne for den ønskede fleksibilitet mht. dyretyper. De fiktive ansøgningerne er indsendt i IT ansøgningssystemet, og de beregnede emissioner i ansøgninger indgår også i vurderingen af produktionens påvirkning på omgivelserne mht. ammoniak, lugt, nitrat og fosfor.

Nedenstående tabeller viser det nuværende tilladte dyrehold og ansøgt produktion, i hovedansøgningen samt i de to ansøgninger over yderpunkterne for fleksibiliteten til at konvertere smågrise til slagtesvin/polte og omvendt.

- Fiktiv ansøgning (IT skema 78959): Med slagtesvin udskiftet med smågrise (DE til DE)

- Fiktiv ansøgning (IT skema 78961): Med 30 smågrise/årsso og resten udskiftet til slagtesvin (DE til DE).

Det værste lugtgenekriterie ses i skema 78961, som ses i nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ 🏠 Enkeltbolig	0	FMK	153,21	134,37	153,21	134,37	300,08	Ja	Ja
+ 🏡 Samlet bebyggelse	0	NY	307,63	219,01	307,63	219,01	329,05	Nej	Ja
+ 🚚 Byzone	0	FMK	484,49	424,91	484,49	424,91	2.004,92	Ja	Ja

Dyreholdet fremgår af nedenstående tabel.

Ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78961)					
Dyrekategori	Antal	Vægt ind	Vægt ud	Stipladser	DE
Søer	600			600	136,0
Smågrise	18.000	7 kg	31 kg	2432	83,75
Slagtesvin/polte	1.942	31 kg	107 kg	520	50,25
Sum					270,0

Kumulation

Ansøger har i den miljøtekniske beskrivelse vurderet på om der er kumulation med andre husdyrbrug.

Samlet set kan de kumulative effekter være vanskelige at vurdere, men der ingen tvivl om, at andre husdyrbrug i nærheden af et husdyrbrug, der ansøger om f.eks. udvidelse, kan øge risikoen for, at omboende vil blive udsat for lugtgener over et acceptabelt niveau. De kumulative effekter vurderes med udgangspunkt i den ansøgte produktions belastning af omgivelserne med lugt sammenholdt med om der findes større husdyrbrug i nærområdet.

Konklusion

Når de beregnede afstandskrav til nærmeste beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt, har kommunen ikke mulighed for at skærpe lugtgenekriterierne.

Som beskrevet i afsnit 4 søges der om fleksibilitet til at konvertere smågrise til slagtesvin/polte og slagtesvin/polte til smågrise indenfor det ansøgte antal DE.

Variationerne i den ansøgte produktion, fremgår af hovedansøgningen, samt i de to fiktive ansøgninger over yderpunkterne for fleksibiliteten.

- Fiktiv ansøgning (IT skema 78959): Med slagtesvin udskiftet med smågrise
- Fiktiv ansøgning (IT skema 78961): Med 30 smågrise/årsso og resten udskiftet til slagtesvin (DE til DE)

For at sikre, at variationerne i dyreholdet ikke overskrider lugtgenekriteriet i perioder af året er der sat vilkår om, at sammensætningen af dyr på stald, på intet tidspunkt må medføre en lugtemission, der giver en lugtgeneafstand for samlet bebyggelse på over 329 m.

Lugtgener fra udbringning af husdyrgødning

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Udbringning af flydende husdyrgødning skal ske med nedfælder eller ved forsuring af gyllen inden udbringning på sort jord og i græsmarker. Udbringning med nedfælder minimerer lugtgenerne.

Med den beskrevne teknik og praksis minimeres ammoniakfordampning kraftigt ved udbringning af gyllen.

Der udbringes ikke gylle tæt på større by- og sommerhusområder, som kunne genere indbyggerne i en grad som ikke forventes for sådanne områder.

Det vurderes, at når de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen - og vilkår for afgørelsen er overholdt, vil udbringningen af husdyrgødning ikke medføre lugtgener ud over hvad man må forvente, når man bor i landzone, hvor der drives landbrugserhverv.

VILKÅR

6.2.1 Sammensætningen af dyr på stald må, på intet tidspunkt medføre en lugtemission, der giver en lugtgeneafstand for samlet bebyggelse på over 329 m.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Skadedyr

Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspil og rester fjernes. Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der holdes en høj hygiejnestandard i staldene.

Rottebekæmpelse

Der er indgået sikringsaftale med rottebekæmpelsesfirmaet Rovfluen. Aftalen indebærer, at der opstilles rottekasser rundt om ejendommens bygninger. Rottekasserne placeres, tilses og fyldes efter behov. Ved forekomst af rotter kontaktes Rovfluen, som står for bekæmpelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

På alle husdyrbrug er der risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en

væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i gyllekanalerne i alle staldafsnit.

Den lille stueflue kan sprede sig op til 1 km fra udklækningsstedet, men plagen er dog størst inden for en lille halv kilometer. Ejeren af husdyrbruget har pligt til at bekæmpe fluer, og den grundlæggende kendsgerning er:

Et husdyrbrug kan ikke producere fluer, hvis larverne ikke kan finde føde dvs. frisk, fugtig gødning.

En ordentlig staldhygiejne er en væsentlig forudsætning for en succesfuld bekæmpelse af fluerne. Den vigtigste forholdsregel er, at holde husdyrbruget ren for gødnings- og foderrester. Foder- og gødningsrester er ideelle udklækkesteder for fluer, som kan udvikle sig til enorme flueforekomster, der ikke kan bekæmpes biologisk.

Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Der ligger to ejendomme inden for 300 m fra husdyrbruget og Horn by ligger i en afstand af ca. 250m fra husdyrbruget.

Ejendommen anvender biologisk fluebekæmpelse, hvilket er et rigtig godt middel til fluebekæmpelse.

Der stilles vilkår til fluebekæmpelse, rengøring af stalde og inventar samt at udenoms-arealer skal holdes i en renlig og ryddelig stand.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over fluegener fra husdyrproduktionen, kan Silkeborg Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at foretage tiltag til at reducerer fluegener.

Det vurderes at ejendommen skadedyrsbekæmpelse med de stillede vilkår er tilstrækkelige til at imødekomme væsentlige gener fra skadedyr.

For at sikre, at der ikke opstår fluegener stilles der vilkår om biologisk fluebekæmpelse i alle staldafsnit.

VILKÅR

Fluer og skadedyr

- 6.3.1. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, foreskrevne retningslinjer for fluebekæmpelse på landbrug. Retningslinjerne opdateres årligt. Vejledningen kan hentes på <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>.
- 6.3.2. Der skal laves en skriftlig årsplan, som beskriver hvornår og hvor de forskellige midler til fluebekæmpelse anvendes, samt i hvilke mængder. Kvittering for indkøbte midler skal vedlægges planen som dokumentation.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Tabel 6.4.1 Oversigt over transporttyper og over antallet af transportører før og efter udvidelsen. Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende (med mindre der er knyttet vilkår til).

Transporttype	Antal transportører pr. år i nudrift	Antal transportører pr. år i ansøgt drift	Periode	Hyppeghed	Forskel i antallet
Lastbiltransportører					
Foder	27	27	Hele året	Dagtimerne	0
Korn	120	120	Høst	Døgnet rundt	0
Døde dyr	52	52	Hele året	Dagtimerne	0
Brændstof(olie)	5	1	Hele året	Dagtimerne	-4
Dyr	52	52	Hele året	Dagtimerne	0
Traktortransportører					
Gyllekørsler	305	375	Foråret	Døgnet rundt	70
Dyr	52	52	Hele året	Dagtimerne	0
Forskel					66

Der er vedlagt bilag, der viser Transportvej for udbringning af husdyrgødning.

Husdyrgødning:

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen, transporten og udbringning vil have en stigning på 70 læs i forhold til nudrift. Reglerne for udkørsel vil blive overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Transport med gylle til udsprængningsarealerne foregår med gyllevogn. De områder hvor der bliver flere kørsler fremgår af tabel 6.4.1. Der køres ikke med traktor og gyllevogn igennem byzone.

Silkeborg kommune vurderer, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende regler overholdes.

Det vurderes, at transport til og fra ejendommen kan ske uden, at der opstår farlige situationer. Oversigtsforholdene vurderes, at være gode, se figur 3.2.2 og figur 3.2.3.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Der kan forekomme støjkilder fra:

- Foderindblæsning
- Foderanlæg og kompressor
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjkilder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-17. Dog med undtagelse af den periodevise markdrift, hvor virksamheden er afhængig af vejret.

Foderanlægget er i drift fra 6-22 dagligt, med automatisk fodring 4 gange pr. dag. Alle aktiviteter foregår dog inden dørene i foderladen. Foderanlægget kører ikke i perioden 22-06. Foderanlægget er placeret i isoleret rum, for at mindske støjen.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkilder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

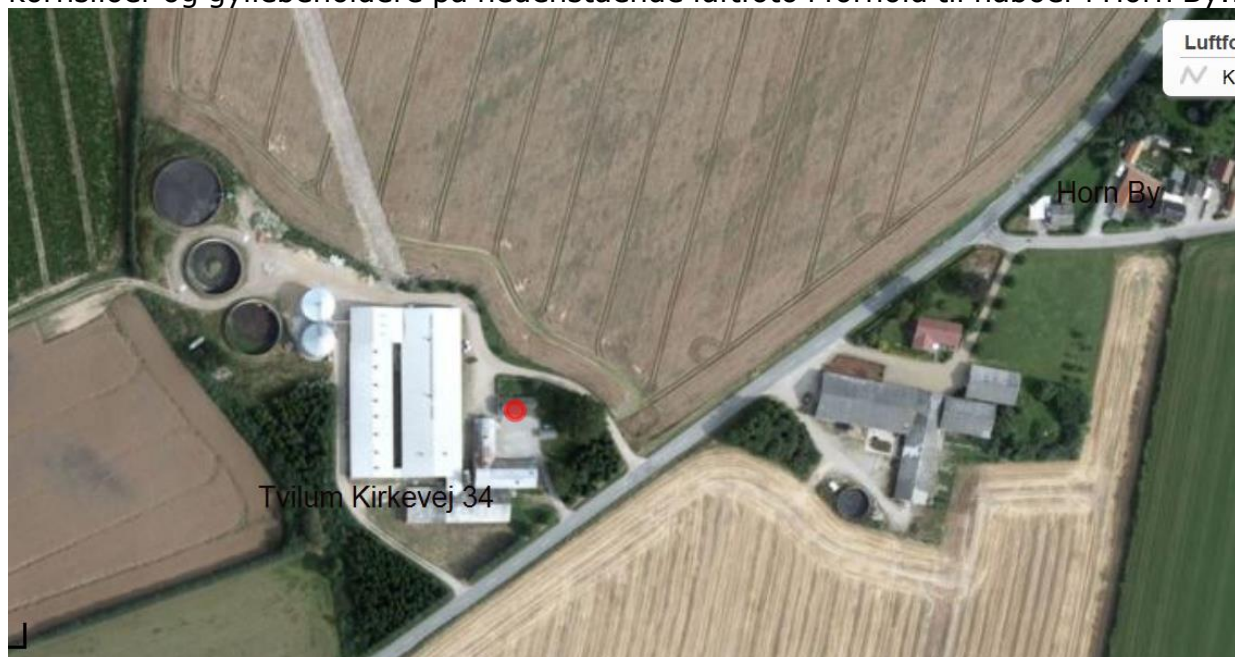
KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt.

Eventuel støj fra bedriftens interne transporter samt støj fra de forskellige transporter til og fra anlægget, må forventes at blive mere hyppigt forekommende i takt med, at antallet af transporter øges i forbindelse med produktionsudvidelsen, se tabel 6.4.1.

Silkeborg Kommune vurderer dog, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser, i det afstanden til de nærmeste naboer ligger mere end 200m fra husdyrbruget. Desuden er de fleste støjkilder placeret indendørs

eller placeret hensigtsmæssigt i forhold til naboerne, se placering af staldene, kornsiloer og gyllebeholdere på nedenstående luftfoto i forhold til naboer i Horn By..

Ejendommens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	Kl. 7.00 – 18.00	55 dB (A)
Mandag - fredag	Kl. 18.00 – 7.00	40 dB (A)
Øvrige dage	Kl. 0.00 – 24.00	35 dB (A)

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

- For dagperioden, kl. 7⁰⁰ – 18⁰⁰ alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på 8 timer,
- For aftenperioden, kl. 18⁰⁰ – 22⁰⁰ alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på 1 time, og
- For natperioden, kl. 22⁰⁰ – 7⁰⁰ alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede, samlede tidsrum på en halv time.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkraevne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder' overholdes.

VILKÅR

Støj fra anlægget og maskiner

- 6.5.1 Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling –

ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller beregninger efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

- 6.5.2 Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af færdigfoder.

I forbindelse med håndtering af halm og ved transport kan der opstå støv. Forhold, som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed. Der vil blive produceret mere foder i ansøgt drift, hvorfor der vil forekomme mere transport i ansøgt drift.

Da støv ikke hidtil har været et problem, forventes det heller ikke fremover. Der er samtidig forholdsvis langt til naboer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke vil opstå væsentlige støvgener med udvidelsen af dyreholdet. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Transport af foder sker hovedsageligt på offentlige, asfalterede veje.

Såfremt der modtages klager over støvgener, vil kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå støvgener.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Der er ophængt lamper ved stuehus, ved mandskabsrum og ved ind- og udleveringsramper. Lyset vil være tændt efter behov. Der er ingen udendørs belysning der har fjernvirkning.

Lyset sænkes i staldene om natten, der er derfor en begrænset fjernvirkning fra anlægget. Om natten er der kun tændt vågelys i stalden

Lyset i øvrige bygninger er slukket om natten

Der forventes ikke nogen fjernpåvirkning fra anlægget, som kan genere naboer eller trafikanter

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Silkeborg Kommune vurderer, at anvendelsen af lys i forbindelse med husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt.

Der er beplantninger langs de sider af ejendommen som kan ses fra naboer og Tvillum Kirkevej, og selv i vinterhalvåret, vil stammer og grene dæmpe det lys der måtte komme fra bygningerne. En del af bygningerne skjuler også lyset fra de stalde som ligger længere tilbage ift. naboer.

Der henvises til fotos i afsnit 3 om placering i landskabet.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 PÅVIRKNING AF SØER, VANDLØB OG FJORDE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Faktaboks 7.1.1 - overfladevand

Udspretningsareal	Silkeborg Kommune	350,3 ha
Gylleaftaler	Silkeborg Kommune	0 ha
Dyretryk		1,4 DE/ha
Sædskifte	Reference	S2/S4
Ekstra efterafgrøder	Ja	0 %
Husdyrgødning	Kvælstoftilførsel Fosfortilførsel Dyreenheder	44.973 kg N/år 11231 kg P/år 479,5 DE
Kvælstofudvaskning (overfladevand)	DE _{reel} Samlet Bidrag fra husdyrgødning	1,37 Kg N/år 52,0 kg N/ha 4,4 kg N/ha
Reduktionspotentiale		82 %
Fosforbudget	Overskud	9,9 kg P/ha
Slutrecipienter	Randers Fjord	

Påvirkning af søer, vandløb og fjorde

Til ejendommen Tvillum Kirkevej 34, 8882 Fårvang hører i alt 350,3 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer og 0 ha aftalearealer. Alle udbringningsarealerne ligger i Silkeborg Kommune.

I ansøgt drift udbringes der husdyrgødning fra i alt 479,5 DE.

Udbringningsarealernes placering fremgår af oversigtskort (bilag 1).

Dyretrykket på arealerne er på 1,4 DE./ha. Der er et fosforoverskud på arealerne på 9,9 kg P i den nyeste version af ansøgningen.

Kommunen har vurderet alle arealer i forhold til udvaskning med overfladevand i nedenstående.

Der anvendes referencesædskifte på alle arealer. Der er anvendt 0 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav og der anvendes ikke reduceret kvælstofnorm.

Alle udbringningsarealerne og alle aftalearealerne afvander via Gudenåen til Randers Fjord.

Kvælstof og fosfor fra husdyrgødning

Af gødningsregnskabet fremgår mængden af produceret, tilført og fraført husdyrgødning på denne bedrift. Den totale mængde husdyrgødning der udbringes på de ejede og forpagtede arealer fremgår af tabel 7.1.1 nedenfor.

Tabel 7.1.1 – Total mængde husdyrgødning i ansøgt drift udbragt på ejede og forpagtede arealer.

Anlæg	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Slagtesvin	Svinegylle	18942,1	4367	209,4
Sohold	Svinegylle	26030,8	6863,7	270,1
Total		44.972.8	11230.7	479.5

Med et udbringningsareal på 350,3 ha er det samlede dyretryk på ejede og forpagtede arealer 1,4 DE/ha i ansøgt drift.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Alle 350,3 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i oplandet til Tange Sø som er en del af Gudenåens vandsystem med udløb i Randers Fjord, hvor der indgår internationale beskyttelsesområder.

Vandløb

Vandløb anses generelt ikke for at være følsomme overfor tilførsel af næringsstoffer. Direkte afstrømning af husdyrgødning kan skade levevilkårene for flora og især fauna i vandløbene. Ingen af arealerne ligger vandløbsnært og der indgår ikke skrånende arealer direkte mod vandløb eller andre fysiske transportveje for husdyrgødning fra udbringningsarealerne. Det vurderes, at der ikke er væsentlig risiko for påvirkning af vandløbene med husdyrgødning.

Tange Sø**Søbeskrivelse og oplandskarakteristik**

Tange Sø er med 5,41 km² en efter danske forhold meget stor sø. Den ligger med areal i både Silkeborg-, Viborg og Favrskov kommuner. Søen er opstået i forbindelse med opstemning ved anlæggelse af Tangeværket i årene 1918-21. Søen ligger i Gudenåens hovedløb og modtager primært vand fra denne og i mindre omfang fra Tange Å og Borre Å. Derudover løber flere små vandløb til søen. Fra Tange Sø strømmer Gudenåen videre til Randers Fjord.

Søen har et oplandsareal på 1790 km², hvoraf 67 % er dyrket. Resten består primært af skov (17 %), natur, andre vandområder og befæstede eller bebyggede arealer. Søen er ikke omfattet af Natura 2000 eller fredninger.

Søen er karakteriseret som søtype 9 i den statslige vandplanlægning, hvilket vil sige en kalkrig, ikke brunvandet, fersk, lavvandet sø. Middeldybden er 2,8 m, maks. dybden er godt 6 m, og vandets opholdstid (den tid det tager at skifte alt vandet i søen ud) er ca. 10 dage.

Målsætning

I den statslige vandplan for Randers Fjord er Tange Sø målsat med et godt økologisk potentiale og et krav til den øvre grænse for klorofyl for lavvandede søer på 25 µg/l. Klorofyl er det kvalitetskrav, som anvendes i vandplanen som udtryk for vandets

kvalitet og indholdet af svævealger i søvandet. Det er svævealger som fx blågrønalger, der gør søvandet uklart i de fleste søer. Algevæksten i søer er primært forårsaget af plantenæringsstofferne kvælstof og fosfor. I vandplanen er fastsat et niveau for støtteparametrene fosfor og kvælstof på henholdsvis 0,07 mg P/l og 0,96 mg N/l. Tange Sø er målsat som badevandsområde i kommuneplanen for Silkeborg Kommune. Miljømålet og badevandsmålsætningen anses ikke for at være helt opfyldt, men indvandring af vandremuslingen i Gudenå-systemet har ført til en forbedring af vandets gennemsigtighed.

Tilstand

Det fremgår af redegørelsen til vandplanen, at Tange Sø har et klorofylindhold på 14,5 µg/l (sommergennemsnit), men at søen tilhører en kategori af søer med et lavt klorofylindhold, hvor klorofylindholdet ikke er repræsentativt for søens tilstand, og søen derfor ikke opfylder god tilstand.

Tange Sø er gennem flere årtier blevet forurenet med næringsstoffer og organisk materiale. Der er gjort en stor indsats i oplandet til søerne i Gudenå-systemet for at formindske udledningen af næringsstoffer fra renseanlæg og dambrug. Effekten af disse tiltag er dog ikke slået helt igennem ved Tange Sø, bl.a. fordi de opstrøms liggende søer endnu ikke har opnået en stabil miljøtilstand. Den reducerede fosfortilførsel har ført til et fald i søvandets fosforkoncentration fra 0,20 mg P/l i 1980-81 til 0,127 mg P/l i 2002. Faldet kvælstofkoncentrationen er derimod lavt – fra 1,8 mg N/l i 1980-81 til 1,6 mg N/l i 2002. Klorofylkoncentrationen er i samme periode faldet fra 69 µg/l til 48 µg/l, og der er en sket en svag forbedring af sigtddybden (fra 0,8 m i 1980-81 til 1,1 m i 2002). Ved vegetationsundersøgelsen i Tange Sø i 2002 blev der registreret 11 arter af undervandsplanter, og dybdegrænsen for rodfæstede planter i søen blev målt til 1,5 m.

Badevandsmålsætningen anses ikke for opfyldt, fordi der kan optræde perioder om sommeren, hvor blågrønalger forhindrer en tilfredsstillende badevandskvalitet.

Belastning og indsatsbehov

Belastningen til søen kommer fra et meget stort opland, og miljøet i søen er meget påvirket af Gudenåen, som tilfører store vandmængder og næringsstoffer fra det åbne land, rensningsanlæg, dambrug, regnvandsudledninger og spredt bebyggelse. Ifølge vandplanen forudsættes en indsats ved baseline i 2015 på 1248 kg P/år på grund af allerede planlagte eller gennemførte tiltag. Belastningen ved baseline i 2015 er opgjort til 36,9 tons fosfor.

Ifølge vandplanen synes der ikke at være behov for yderligere indsats overfor den eksterne belastning for at opfylde miljømålet, når indsatsen frem mod 2015 og tiltag i opstrøms liggende søer medregnes. Det vurderes dog ud fra de foreliggende data, at der er en intern belastning i søen, som vil hindre målopfyldelse i 2015. Datagrundlaget er utilstrækkeligt til at vurdere, om det er relevant at restaurere søen. Det fremgår, at der skal foretages en nærmere vurdering af søens tilstand, når det er klarlagt, hvordan en løsningsmodel for passage ved søen skal udformes. Af retningslinje 35 i vandplanen fremgår, at kvalitetsmålet for badevand er, at alt badevand ved udgangen af 2015 i det mindste skal være klassificeret som tilfredsstillende.

Silkeborg Kommune vurderer, at det med den aktuelle fosforkoncentration i søen (2002-data) er væsentligt at sikre, at der ikke er væsentlig risiko for yderligere tilførsel af fosfor, idet der er behov for at få den interne belastning bragt under kontrol. Dette vil blive lagt til grund ved administration af husdyrområdet, indtil der er skabt klarhed over den fremtidige passage ved Tange Sø. Samme vurdering med hensyn til fosfor anlægges af hensyn til at sikre en tilfredsstillende badevandskvalitet.

Randers Fjord

Kystvandene tilknyttet Hovedvandoplandet Randers Fjord omfatter selve Randers Fjord inklusiv kystvandet umiddelbart ud for indsejlingen til Randers Fjord samt Grund Fjord. Kystvandene er opdelt i 3 særskilte vandområder: Randers Fjord fra Randers til Mellerup, Randers Yderfjord og Grund Fjord. Randers Yderfjord har et vandområdeareal på 18,2 km² og et oplandsareal på 3255 km². Randers Fjord fra Randers til Mellerup har et vandområdeareal på 6,2 km² og et oplandsareal på 3150 km². Grund Fjord har et vandområdeareal på 1,9 km² og et oplandsareal på 266 km². I alt er fjorden 26,3 km² stor med et oplandsareal på 6671 km².

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsar-område. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

De marine områder af Randers Fjord, som omfatter Randers Yderfjord, Randers Fjord fra Randers til Mellerup og Grund Fjord, er omfattet af miljømålet "god økologisk tilstand" i Vandplan 2010-2015 for hovedvandopland Randers Fjord.

Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005 for Århus Amt. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland.

Ifølge vandplanen er landbrugsaktiviteter den dominerende årsag til påvirkning af Randers Fjord med kvælstof (66 %). Fosfor fra det åbne land udgør 77 % af den samlede belastning, men bidraget er ikke opsplittet på landbrug og andre diffuse kilder, som det er tilfældet for kvælstof. Ifølge vandplanen tilføres Randers Fjord i alt ca. 3500 tons kvælstof og ca. 100 tons fosfor årligt som gennemsnit for perioden 2005-2009. Silkeborg Kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser.

Der er ikke målopfyldelse for miljøkvaliteten i Randers Fjord, idet dybdegrænsen for ålegræs i Randers Yderfjord ikke er opfyldt, og observationer af iltsvind/trådalger/bundfauna mv. i de resterende områder af fjorden ikke understøtter målopfyldelse.

Indsatsprogrammet i vandplanen med hensyn til påvirkning af Randers Fjord er et krav om en reduktion af kvælstoftilførslen på 460 tons/år. Specifikke tiltag over for husdyrbrug indgår ikke i indsatsprogrammet for kvælstof. Der er ikke angivet en indsats for fosfor, men i vandplanen anføres, at der er behov for at sikre en fortsat progressiv reduktion af fosforpåvirkningen af kystvandområderne fra diffuse kilder (herunder især landbruget) og punktkilder. Belastning med kvælstof og fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt.

Oplandet til Randers Fjord er af staten udpeget som opland til meget kvælstof-sårbart Natura 2000-vandområde. Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 76 - 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i Silkeborg Kommune, hvorfor det generelle beskyttelsesniveau som udgangspunkt kan anses for tilstrækkeligt.

Den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger indenfor Silkeborg Kommune, er på Statens kortværk registreret som opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor.

Kvælstof

Ifølge sårbarhedskortlægningen i forbindelse med husdyrgodkendelsesloven er Randers Fjord et meget sårbart område med hensyn til belastning med kvælstof. Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 75 - 100 % i

den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i Silkeborg Kommune. Dette medføre ifølge det generelle beskyttelsesniveau, at der ikke skal stilles kvælstofkrav på de ansøgte arealer. Ifølge oplysninger fra Miljøportalen er kvælstofreduktionspotentialt for de dele af kommunen, som alene afvander til Tange Sø 82 %. Silkeborg Kommune tolker nitratklassekortet som nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsespotentialt i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord og finder derfor ikke grundlag for, at hele eller dele af udbringningsarealet på grund af lokale forhold bør skifte nitratklasse.

Habitatvurdering for Randers Fjord

EU's habitatdirektiv er i Danmark udmøntet i miljømålsloven. Ifølge habitatdirektivets artikel 6 kan kommunen ikke give tilladelse til et projekt, som vurderes at ville skade et internationalt naturbeskyttelsesområde, og ifølge artikel 12 om strengt beskyttede arter må kommunen ikke give tilladelse til noget, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de arter, der er omfattet af direktivets bilag IV.

Habitatområdet Randers Fjord er i nitratklassekortlægningen i husdyrgodkendelseslovgivningen klassificeret som meget sårbart. Ifølge basisanalysen for området i forbindelse med vandplanlægningen i henhold til miljømålsloven er Randers Fjord overbelastet med kvælstof, og kvælstofbelastning anses for at være en trussel imod at opnå gunstig bevaringsstatus.

Kommunen skal foretage en vurdering af, om det ansøgte projektet kan medføre skade på habitatområdet Randers Fjord som følge af nitratudvaskning.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter - Udvikling i husdyrtrykket

Udtræk for det centrale husdyrregister (CHR) viser, at det samlede antal af dyreenheder inden for oplandet til Randers Fjord siden 2007 generelt har været faldende. Etableringer og udvidelser af husdyrbrug er således blevet modsvaret af nedlæggelser af andre husdyrbrug. Kommunens øvrige viden om ophørte husdyrbrug og meddelte tilladelser/miljøgodkendelser, som endnu ikke er udnyttede, giver ikke anledning til justering af udviklingstendensen for husdyrtrykket i oplandet. Det vurderes endvidere, at andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse og dambrug, ikke har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007.

Da dyretrykket og den samlede nitratudvaskning fra Gudenå-oplandet til Randers Fjord har været faldende siden 2007 vurderes det, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrprojekter (andre projekter) i oplandet ikke vil have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 område, og at det generelle beskyttelsesniveau vil være tilstrækkeligt for at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af habitatområdet, Randers Fjord.

Påvirkning fra projektet i sig selv

Randers Fjord er klassificeres som et meget sårbart vandområde, da fjorden kan karakteriseres som et lukket bassin med ringe vandudskiftning. Fjorden omfatter habitat-naturtypen flodmundinger (naturtype nr. 1130). Da der er tale om et meget sårbart vandområde, skal nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug være mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til fjorden (fra Gudenå-oplandet), for at det uden rimelig videnskabelig tvivl kan udelukkes, at projektet ikke medfører skadesvirkninger på habitatområdet.

Der udbringes ca. 44.973 kg N på de 350,3 ha. Udvasning med overfladevand er beregnet i det digitale ansøgningssystem til 52,0 kg N pr. ha.

Der udvaskes 18.215,6 kg N pr. år i ansøgt drift. Kvælstofreduktionspotentialet for hele Silkeborg Kommune er skønnet til 82 % (baseret på oplysninger fra Miljøportalen, hvoraf det fremgår, at det umålte kvælstofreduktionspotential er 82 %). Den mængde kvælstof der udvaskes til Randers Fjord er derfor 3279 kg N/år. Heraf udgør bidraget fra husdyrgødning ca. 4,4 kg N/ha. Det samlede bidrag fra husdyrgødning er altså lig 1541 kg N pr. år. Ifølge vandplanen tilføres Randers Fjord i alt ca. 3500 tons kvælstof som gennemsnit for perioden 2005-2009. Den samlede tilførsel af kvælstof fra Gudenå-oplandet vurderes at være ca. 2.919 tons kvælstof. Det ansøgte projekt bidrager således maksimalt med **0,052 %**. Da projektet bidrager med under 1 % af den samlede nitratudvaskning via Gudenåsystemet vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv vil have en skadevirkning på habitatområdet Randers Fjord.

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en skadesvirkning på Natura 2000-området Randers Fjord, hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter.

Fosfor

Fosforoverskuddet er i version 1 af ansøgningen beregnet til at være på 9,9 kg P/ha/år på de ejede arealer i ansøgt drift. Det svarer til et samlet fosforoverskud på ca. 3468 kg P pr. år på de ejede arealer for det samlede projekt med den producerede husdyrgødning.

Silkeborg Kommune har vurderet alle udbringningsarealer for tabsrisiko for fosfor. For at afgøre, om et areal er drænet eller ej, har kommunen anvendt kortmateriale fra Hedeselskabet, luftfotos (ortofoto) og høje og lave målebordskort. Ved vurderingen er lagt vægt på arealernes beskaffenhed med hensyn til jordbundstype, nærhed til vandløb, skrånende partier mod vandløb/sø, dræning og lavbund. Ved vurderingen indgår hensynet til størrelsen af det ansøgte fosforoverskud på 9,9 kg P pr. ha pr. år. I følgende afsnit har kommunen gennemgået hvert enkelt areal for tabsrisiko.

Flere af markerne er i ansøgningsystemet inddelt efter om de ligger i lavbund eller ej. På mark 11-1 er der f.eks. indtegnet 3 marker 11-1, 11-1lav1, 11-1lav2. Silkeborg Kommune accepterer ikke denne inddeling i mindre marker da det er tydeligt ud fra luftfotos at lavbundsområderne indgår som en del af hele marken. I følgende gennemgang af hver enkelt mark vil det derfor være hele marker inkl. lavbundsområder der omtales og vurderes. F.eks. vil mark beskrivelse og vurdering af mark 11-1 også omfatte de indtegnede 11-1lav1 og 11-1lav2.

Ved opslag i NaturErhvervs registrering af arealer hvor der er søgt om landbrugsstøtte (fra 2014) er det også tydeligt at markerne ikke er opdelt.

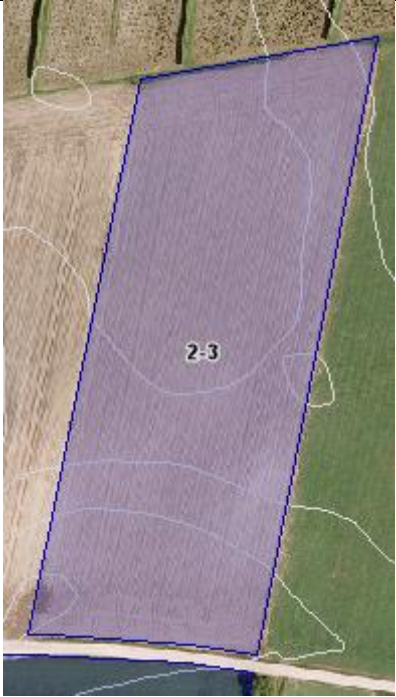
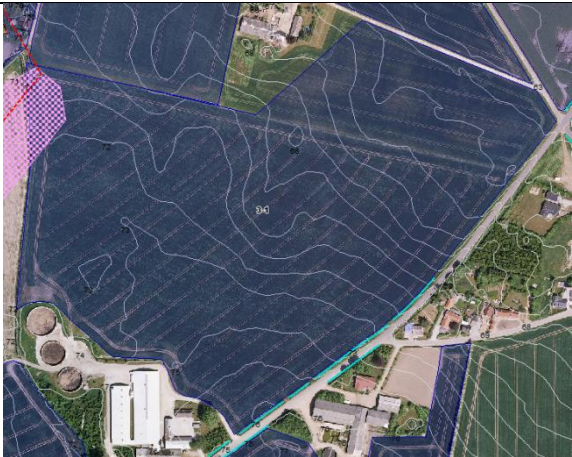
Mark	Billede	Vurdering
1-1		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Der er ingen lavbund • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
1-2		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Der er ingen lavbund • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>

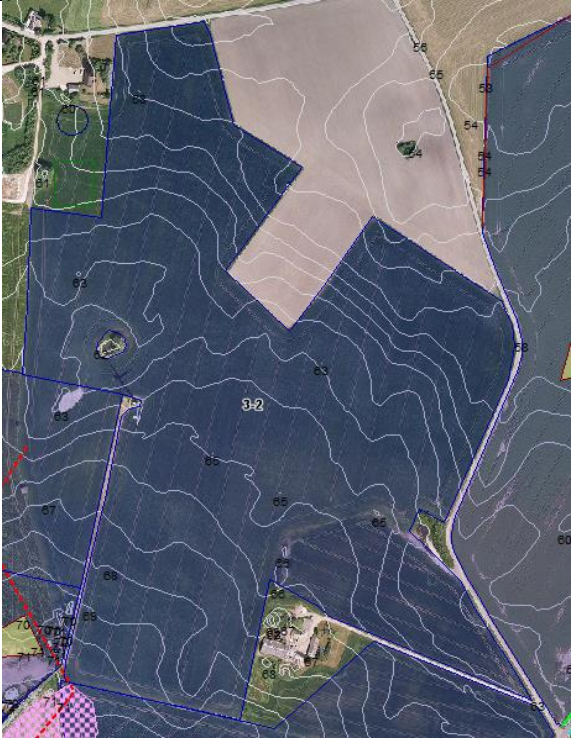
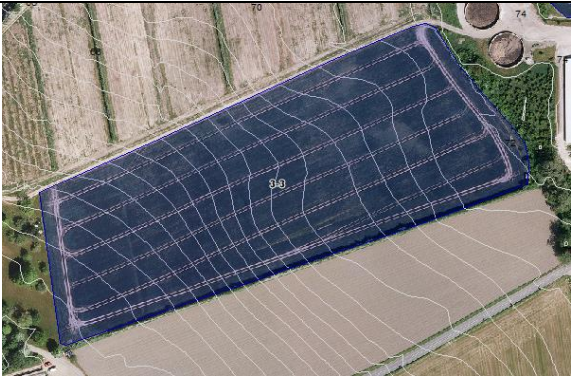
<p>1-3</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. I 2008 er der dog tydelige kørespor i en lavning midt på marken. Der har sandsynligvis været et vådt område dette år. Det kan ikke udelukkes at marken er drænet, men kommunen vurderer på baggrund i ansøgers oplysninger, at den er udrænet. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Der er ingen lavbund • Arealet skrånner ikke mod søer/vandløb • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
<p>1-4</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at dele af marken er drænet. Der er fundet gamle vådområder (søer) på historiske kort. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ifølge luftfotos ved gennemsyn af luftfotos, men det ses tydeligt på disse fotos at der tidligere har været områder med vand på marken. På 2008 foto kan man tydeligt se en lige linje ned over marken, hvor der er gravet dræn ned. • På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at den øverste del af marken ikke er i kontakt med drænsystemet. Ca. 2,5 ha er derfor ikke er omfattet af P-klasse (figur 7.1.2). • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Der er ingen lavbund

		<ul style="list-style-type: none"> • Arealet skræner ikke mod søer/vandløb • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på denne mark, da marken står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningsystemet, men 2,5 ha skal angives som P-klasse 0</p>
1-5		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er drænet. Der er fundet gamle vådområder (mose-Kajslum Kjær) på historiske kort. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. På Ortofoto 1999 kan man tydeligt se linjer på hele marken, hvor der er gravet dræn ned. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Der er et stort område med lavbund (1/3 af marken) • Hele arealet hælder mod lavbundsområdet • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på denne mark, da marken står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningsystemet.</p>

<p>2-1</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. Det kan ikke udelukkes at marken er drænet, men kommunen vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger, at den er udrænet. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb. Ifølge oplysninger fra Danmarks Miljøportal – arealinfo, er der to vandløb som begge udspringer tæt på marken. Kommunen vurderer, at der er for stor usikkerhed om de præcise udspring af vandløbene, til at kunne betegne mark 2-1 som vandløbsnær. • Der er et enkelt lille lavbundsområde midt på marken. Kommunen vurderer, at det konkrete lavbundsområde med denne placering ikke har betydning for fosforudvaskningen på det pågældende areal. • Arealet skråner, men der er over 100 m til nærmeste vandløb mod søer/vandløb. • Primært sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
------------	--	--

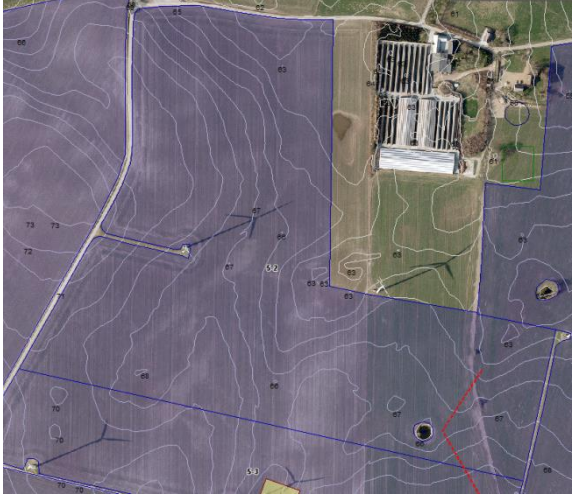
<p>2-2</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er drænet. Der er fundet gamle vådområder (mose) på historiske kort. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at den vestligste del af marken regnet fra vandskel ikke er i kontakt med drænsystemet og derfor ikke er omfattet af P-klasse. • Der er under 100 m til nærmeste vandløb. • Der er en stor lavning med lavbund (ca. 1/10 marken). • Marken hælder mod lavbundsområdet på begge sider med over 6° (figur 7.1.1). • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på dele af marken (2,6 ha), som står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningssystemet., men 2,6 ha skal stadig angives som P-klasse 0</p>
------------	---	--

<p>2-3</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Der er ingen lavbund • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
<p>3-1</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken samlet set kan betragtes som udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er registreret et lille drænområde på marken på ca. 2900m² (ca. 2 % af det samlede areal), men da marken hælder væk fra dette område og i øvrigt ikke indeholder lavbund eller grøfter, vurderes det at arealet kan betragtes som udrænet. • Der er vejgrøfter langs den sydøstlige afgrænsning af marken, men marken hælder ikke mod disse grøfter. • Der er ingen lavbund • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>

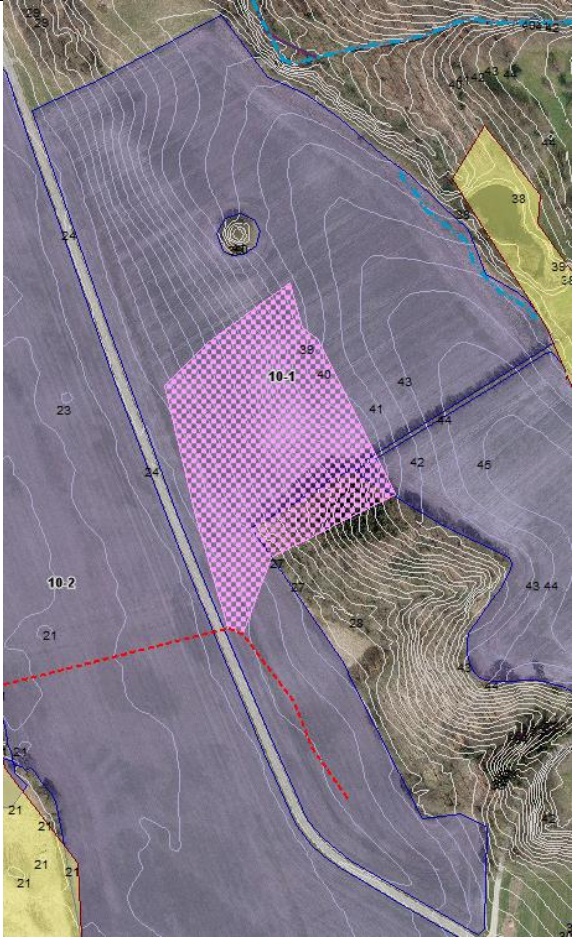
<p>3-2</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er 56 m til nærmeste vandløb • Der ligger et lille vandhul, beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, på marken, som næppe er drænet (Vær i øvrigt opmærksom på 10m bræmmer omkring dette vandhul iht. randzonenloven) • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
<p>3-3</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb. Nærmeste grøft er 60 m syd for marken, men marken hælder væk fra grøften. • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>

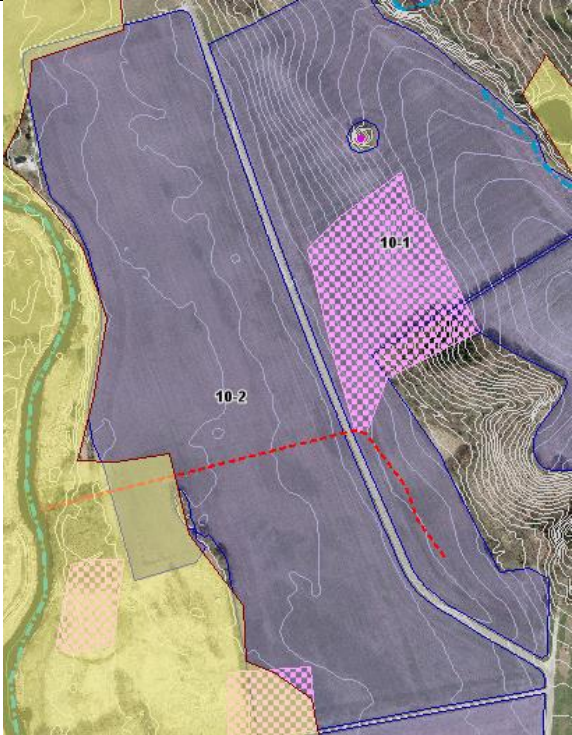
<p>4-1</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken samlet set kan betragtes som udrænet. Der er fundet områder med vand på luftfotos i 2002, 2004, 2006, 2008, 2010 og 2012. • Der ligger et lille vandhul på marken, beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, som næppe er drænet (Vær i øvrigt opmærksom på 10 m bræmmer omkring dette vandhul iht. randzonenloven). • Der er grøfter langs den nordlige og dele af den vestlige afgrænsning af marken. Det er oplyst, at grøften oftest er tør og at der ikke er fundet dræn fra marken, som udmunder i grøften. Grøften har tidligere ledt vand væk fra et lokalt rensningsanlæg. Der ledes ikke rensede spildevand i grøften i dag og derfor er den tør (ifølge ansøger). • Der er flere små områder med lavbund, som ifølge det oplyste ikke er drænet. • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark. Arealet hælder svagt mod grøften så dette ville være det oplagte sted at lede eventuelle dræn til. Da der ikke kan findes nogen dræn med udmunding i grøften og da der ikke er fundet oplysninger som viser at arealet er drænet, vurderer kommunen, at det konkrete areal ikke står i tæt kontakt med vandmiljøet.</p>
------------	---	---

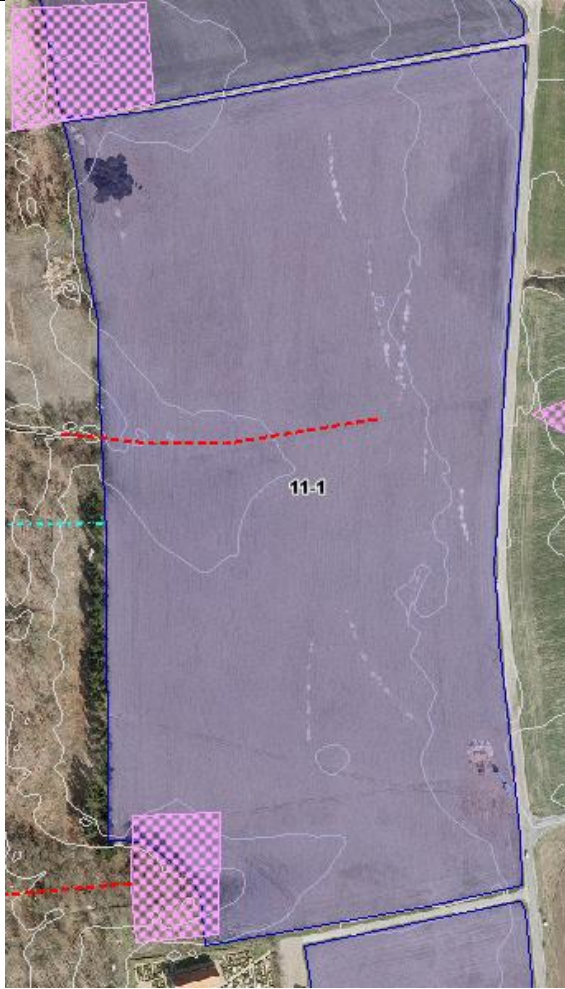

<p>4-2</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
<p>5-1</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at dele af marken er drænet. Hedeselskabets drænoptegnelser viser et større drænområde på marken. Der er fundet gammel mose på historiske kort i en lavning på marken. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Der er et område med lavbund, hvor mosen lå. (0,2 ha). Det vurderes at lavbundsområdet er drænet og at drænene er koblet på de dræn der ses af optegnelserne. Højdekurver for arealet viser en lavning der forbinder lavbundsarealet med det område, hvor der er registreret dræn. • En del af marken (5,7 ha) hælder mod sydvest og er ifølge det oplyste ikke drænet (Figur 7.1.1). • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på dele af marken, pga. tæt kontakt til</p>

		<p>vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningssystemet, men 5,7 ha af arealet skal sættes i P-klasse 0</p>
<p>5-2</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Kommunen har registreret en drænledning på marken, men dette dræn afvander kun en lille del af marken. Det har ikke været muligt at sandsynliggøre, at drænet står i direkte forbindelse med vandløbssystemet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort. Der har tidligere været 2 grøfter på marken (historisk kort, høje målebordsblade), med det er uvist hvorvidt disse grøfter er udskiftet med dræn. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der ligger et vandhul på marken og dette vandhul er sandsynligvis forbundet til et vandhul på mark 3-2 via en drænledning. Vandets bevægelse er fra mark 5-2 til mark 3-2. Der er ikke registreret yderligere dræn som forbinder de to vandhuller med f.eks. et vandløb. Der gøres opmærksom på 10 m randzonen omkring begge vandhuller. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>

5-3		<ul style="list-style-type: none">• Det vurderes, at marken er udrænet. Kommunen har registreret en drænledning på marken, men dette dræn afvander kun en lille del af marken og ligger i vandskel (se også tekst om dræn under mark 5-2). Der har været et moseområde midt på marken. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos.• Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft.• Der er et lavbundsområde på marken. Dette område, vurderes at være drænet med drænforbindelse via mark 5-1. Jf. ansøgers beskrivelse kan det ikke udelukkes at der er dræn i lavbundsområdet.• Arealet skrånede ikke mod søer/vandløb• Lerjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark. Det skal dog stadig angives, at ca. 0,3 ha lavbund er i P-klasse 2</p>
-----	---	---

<p>10-1</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at en del af marken er drænet. Hedeselskabets drænoptegnelser viser et større drænområde på marken samt en drænledning der ender i et tidligere moseområde som ses på historiske kort over marken. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • På baggrund af ansøgers oplysninger, vurderes det, at ca. 3,9 ha ikke er drænet. Resten afvandes på den ene side af dræn og den anden side af vandløb (Figur 7.1.1). • Der ligger et vandløb langs med den nordlige afgrænsning af marken. • En stor del af arealet hælder mod det drænedede område. • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på den drænedede del af marken, da denne står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken og via det nærliggende vandløb. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningssystemet, men ca. 3,9 ha skal angives som P-klasse 0.</p>
-------------	--	--

<p>10-2</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at hovedparten af marken er udrænet. Kommunen har registreret en drænledning på marken, men dette dræn afvander kun en lille del af marken. Der har tidligere været en afvandingskanal hen over marken (historiske kort). Det er uvist hvorvidt grøften er udskiftet med dræn. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er lavbund i den nordlige og i den sydlige del af marken. Kommunen vurderer, at det nordlige lavbundsområde ikke er drænet og derfor ikke er omfattet af P-klasse, mens de sydlige lavbundsområder er drænede med udløb i Gudenåen. De to sydlige lavbundsområder er placeret korrekt i P-klasse 2 (ca. 1,4 ha) • Der er 25 m til nærmeste vandløb (Gudenåen). Der indgår ikke skrånende partier på marken. • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark, men bemærk særskilt vurdering af lavbundsområder mod syd.</p>
-------------	---	---

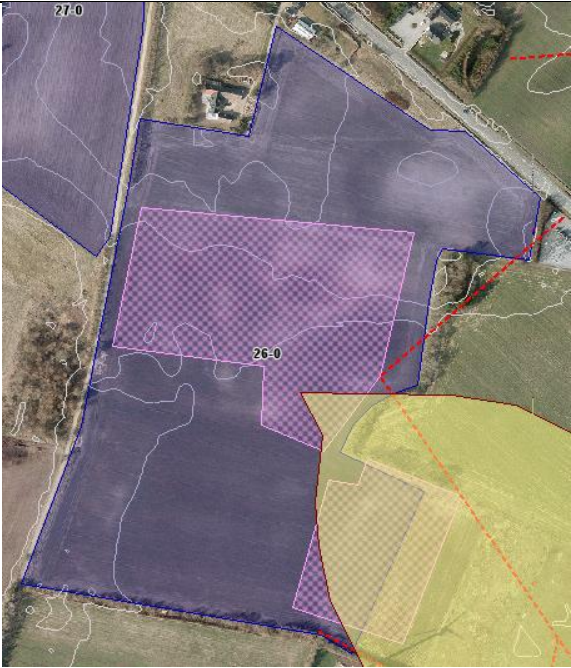
<p>11-1</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at hovedparten af marken er udrænet. Kommunen har registreret en drænledning på marken, men dette dræn afvander kun en lille del af marken. Der har tidligere været en afvandingskanal hen over marken (historiske kort). Det er uvist hvorvidt grøften er udskiftet med dræn. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er to dræned lavbundsområder på marken. Lavbundsområderne skal placeres i P-klasse 2 (ca. 1,3 ha). • Der er under 100 m til nærmeste grøft der har udløb i Gudenå efter 100 m • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark, men bemærk særskilt vurdering af lavbundsområder.</p>
<p>11-2</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er under 100 m til nærmeste vandløb, men terrænet er fladt og vandløbet er omfattet af randzonebestemmelserne. • Der er et område med lavbund på marken. Der er ikke oplysninger om, at lavbundsområdet er drænet. • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>

<p>12-0</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er drænet. Hedeselskabets drænoptegnelser viser et drænområde på hele marken. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er under 100 m til nærmeste vandløb. • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på denne mark, da marken står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningssystemet og placeres i P-klasse 1 (ud fra fosfortal 5,4, skærpet krav med hjemmel i bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).</p>
<p>13-0</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er drænet. Hedeselskabets drænoptegnelser viser et drænområde på marken. Der er et vådt område på marken som er synligt på stort set alle tilgængelige luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb. • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på denne mark, da marken står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningssystemet og placeres i P-klasse 3 (fosfortal 7-9,2 skærpet krav med hjemmel i bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).</p>

<p>20-0</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er drænet. Hedeselskabets drænoptegnelser viser et drænområde på næsten hele marken. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb. • Der er et lavbundsområde midt på marken • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på denne mark, da marken står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningsystemet og placeres i P-klasse 1 (fosfortal 3,7-5,4, middel 4,6 skærpet krav med hjemmel i bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).</p>
<p>21-0</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er drænet. Hedeselskabets drænoptegnelser viser et drænområde på næsten hele marken. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb. • Der er to lavbundsområder på marken • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på denne mark, da marken står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningsystemet og placeres i P-klasse 1 (fosfortal 3,8-4,3,</p>

		<p>middel 4,1 skærpet krav med hjemmel i bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).</p>
22-0		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Arealet skrånner ikke mod søer/vandløb • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
23-0		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Arealet skrånner ikke mod søer/vandløb • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>

<p>24-0</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Der er fundet to små vandhuller på historiske kort, som er blevet sløjfet, men der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
<p>25-0</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er drænet, selvom drænene ikke er kortlagt. Der er fundet et stort moseområde (Ulvemose) på historiske kort. Hele marken har tidligere været mose og det vurderes at mosen er drænet væk. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Sandjord • Kommunen vurderer på baggrund af overstående, at drænet sandjord på denne mark bør sidestilles med drænet lerjord. <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på denne mark. Placeres i P-klasse 1 (fosfortal 4,2 skærpet krav med hjemmel i bilag 4 i</p>

		<p>husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).</p>
<p>26-0</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes at marken er drænet. Hedeselskabets drænoptegnelser viser to store drænområder på marken. Der har tidligere været mose på en stor del af marken. Den sydlige del af marken har indgået i Vejlmose iflg. historiske kort. Der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb. • Der er et lavbundsområde på marken • Sandjord • Kommunen vurderer på baggrund af overstående, at drænet sandjord på denne mark bør sidestilles med drænet lerjord. <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er høj på denne mark, da marken står i tæt kontakt til vandmiljøet via dræn på marken. Hele arealet bør angives som drænet i ansøgningssystemet og placeres i P-klasse 1 (fosfortal 4,3-4,6, middel 4,5 skærpet krav med hjemmel i bilag 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).</p>

27-0

- Det vurderes, at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos.
- Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft.
- Arealet skrånede ikke mod søer/vandløb
- Sandjord

Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.

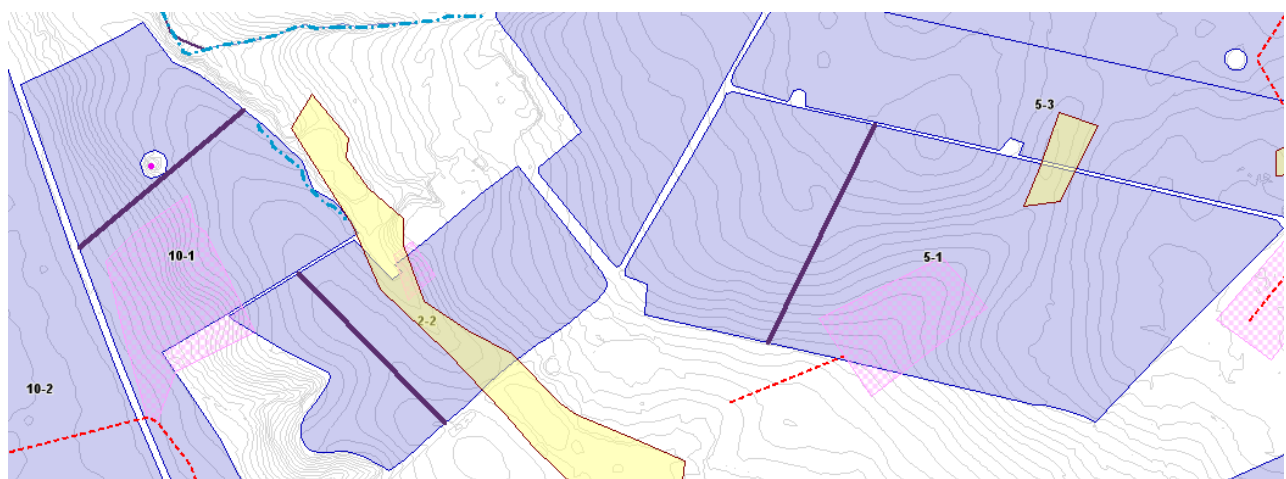
<p>28-0</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes, at marken er udrænet. Der er ikke fundet gamle vådområder på historiske kort og der er ikke synlige tegn på at marken er vandlidende ved gennemsyn af luftfotos. • Der er over 100 m til nærmeste vandløb/grøft. • Arealet skråner ikke mod søer/vandløb • Der er to små lavbundsområder på marken, men ingen oplysninger om de er drænet. • Der ligger en lille sø langs den vestlige markafgrænsning. Der gøres opmærksom på reglerne om 10 m randzone • Sandjord <p>Det vurderes, at risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet er lav på denne mark.</p>
-------------	---	--

Følgende arealer (eller dele af), er i ovenstående afsnit vurderet som drænedes arealer med høj risiko for udvaskning af fosfor: 1-4, 1-5, 2-2, 5-1, 10-1, 12-0, 13-0, 20-0, 21-0, 25-0 og 26-0. Disse arealer skal alle flyttes til Fosforklasse III i ansøgningsystemet med undtagelse af markerne (eller dele af markerne) 12-0, 20-0, 21-0, 25-0 og 26-0 som flyttes til Fosforklasse 1. Markerne flyttes jf. bilag 3 afsnit C og bilag 4, Nr. 1 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009. Dette gælder uanset fosfortal på lerjorde på grundlag af ovenstående konkrete vurderinger og hensynet til recipienten Tange Sø, hvor der især lægges vægt på hensynet til de rekreative interesser (badevandsmålsætning). Flere drænedes sandjorder er ud fra en konkret vurdering sidestillet med drænedes lerjorder. Alle skærpelser er tastet ind i ansøgningen og det beregnede fosforoverskud på 9,9 kg P/ha/år overholder det beregnede maksimalt tilladte.

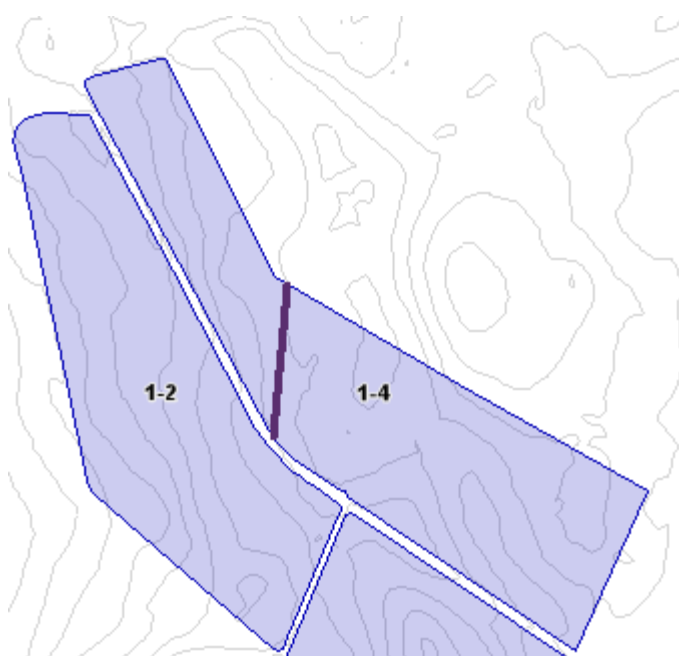
Der er i vurderingen af de enkelte arealers risiko for fosfortab bl.a. lagt vægt på, om arealerne står i tæt forbindelse med vandmiljøet via dræn og vandløb. Størrelsen af det ansøgte fosforoverskud indgår også i vurderingen.

Det vurderes, at der med det konkrete projekt indenfor de i husdyrloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastlagte niveauer for beskyttelse ikke er risiko for at ændre tilstanden i Tange Sø med hensyn til vandkvalitet og rekreative interesser (badevandsmålsætning).

Figur 7.1.1 – Vandskel (kraftig lilla streg) på markerne 2-2, 5-1 og 10-1

Figur 7.1.2 – Vandskel (kraftig lilla streg) på mark 1-4

Konklusion overfladevand

EU's habitatdirektiv er i Danmark udmøntet i Miljømålsloven. Ifølge habitatdirektivets artikel 6 kan kommunen ikke give tilladelse til et projekt, som vurderes at ville skade et internationalt naturbeskyttelsesområde, og ifølge artikel 12 om strengt beskyttede arter må kommunen ikke give tilladelse til noget, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de arter, der er omfattet af direktivets bilag IV. Udvasning af kvælstof og fosfor fra de ansøgte udbringningsarealer vil efter kommunens vurdering jf. ovenstående ikke kunne medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området Randers Fjord.

Tange Sø anses ikke for særsilt kvælstoffølsom. Da husdyrloven ikke giver mulighed for at stille vilkår for fosforoverskuddet på særlige risiko-arealer, er det væsentligt, at fosforhusholdningen på bedriftsniveau er af en størrelsesorden, som sikrer tilstrækkelig beskyttelse.

På baggrund af tilpasninger i ansøgningen og en konkret vurdering af de enkelte arealer og det samlede projekt vurderes det, at der ikke er væsentlig risiko for påvirkning af vandkvaliteten i Tange Sø og dermed heller ikke af badevandskvaliteten i søen.

Ved vurderingen er der lagt vægt på nærhed til vandområderne, graden af dræning, lavbund, arealernes beskaffenhed i øvrigt og fosforoverskuddet. Der stilles derfor også vilkår om det maksimale fosforoverskud på arealerne.

VILKÅR

Påvirkning af søer, vandløg og fjorde

7.1.1 Der må højst udbringes 44.973 kg N pr. år og 11231 kg P pr. år, med organisk gødning, på de 350,3 ha udbringningsarealer som fremgår af bilag 1.

7.1.2 Den ikke udnyttelige del af husdyrgødningen, som udbringes på de 350,3 ha udbringningsarealer, må maksimalt udgøre 11.243 kg N pr. år.

7.2 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

Beskyttede og sjældne arter (Bilag IV, rødliste mv.)

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk levested på eller omkring arealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes det umiddelbart, at der kan være brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø og markfirben.

Silkeborg Kommune har ikke kendskab til forekomst af de nævnte arter på udbringningsarealerne eller ved anlægget. Det vurderes, at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter.

Kommunen er ikke bekendt med, at der er forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til udbringningsarealerne.

7.3 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Der er foretaget en udvaskningsberegning via husdyrgodkendelse.dk for arealer indenfor nitratfølsomme grundvandsområder (NFI). Der er ikke udarbejdet en indsatsplan for området.

Beregningen i husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke sker en merudvaskning som følge af det ansøgte projekt.

Udvaskningen i nudrift er beregnet som de to godkendte produktioner på Nørskovsmindevej 21 og Tvilum Kirkevej 34 samt den modtagne mængde husdyrgødning i de seneste to år – altså efter miljøgodkendelsen til Nørskovsmindevej blev givet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er for ejendommen Tvillum Kirkevej 34 søgt om miljøgodkendelse. Følgende udspretningsarealerne er beliggende i indvindingsoplandet til Fårvang Vandværk: Mark 27-0, 28-0, 26-0, 25-0, 25-0, 24-0 og 20-0

Af ansøgningen fremgår det, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen i ansøgt drift er:

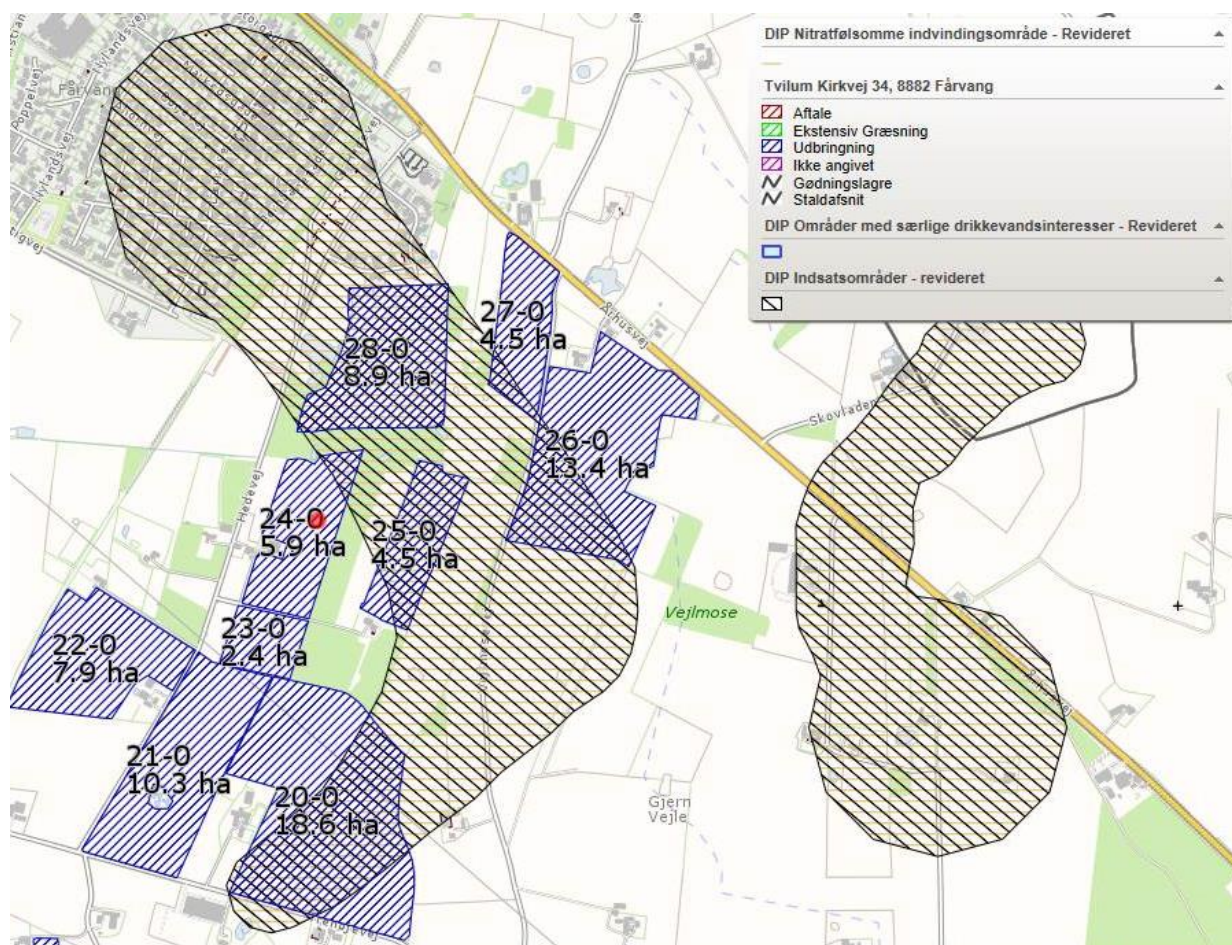
- 55 mg/l for mark 24-0 og 60 mg/l for de øvrige marker beliggende indvindingsoplandet til Fårvang Vandværk, og at der ingen reduktion i forhold til nudrift

Naturstyrelsen har afsluttet den geologiske kortlægning og har beregnet indvindingsoplandet til Fårvang Vandværk. Jf. kortlægningen er indvindingsoplandet udpeget som NFI. Med baggrund i arealanvendelsen i indvindingsoplandet er oplandet også udpeget som IO (indsatsområdet mht. til nitrat).

Fårvang Vandværk indvinder fra 4 boringer som er filtersat 35-41 meter under terræn. Indvindingen af drikkevand sker fra grundvandsmagasinet bestående af smeltevandssand, som overlejres af 5-10 meter moræneler. Sulfatindholdet i drikkevandet er steget fra ca. 55 mg/l i 1990 til ca. 80 mg/l i dag hvilket indikerer en stigende belastning med kvælstof i indvindingsoplandet til Fårvang Vandværk. Der er ligeledes fund af pesticidnedbrydningsproduktet BAM i drikkevandet under grænseværdierne. Dette indikerer, at lerlagene over grundvandsmagasinet hvorfra der indvindes drikkevand har en begrænset udstrækning og at grundvandsmagasinet der indvindes fra er sårbart.

Da det samlede indsatsbehov for indvindingsoplandet til Fårvang Vandværk endnu ikke er kendt, vurderes det, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens minimumskrav om, at der i NFI ikke må ske en merudvaskning når udvaskningen er over 50 mg/l er tilstrækkelig til at sikre drikkevandsinteresserne i indvindingsoplandet til Fårvang Vandværk.

Det skal bemærkes, at i forbindelse med udarbejdelse af indsatsplanen for Fårvang Vandværk bliver det samlede indsatsbehov opgjort, og i den forbindelse kan det fremover blive nødvendigt at stille skærpede vilkår for udvaskning af nitrat på ovenstående markarealer i indvindingsoplandet til Fårvang Vandværk.

Figur 2 Oversigtskort med udpegninger af NFI.

3.4 Nitrat (grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
24-0	5,9	55	0	50	52
20-0	18,6	60	0	55	57
25-0	4,5	60	0	55	57
26-0	13,4	60	0	55	57
27-0	4,5	60	0	55	57
28-0	8,9	60	0	55	57

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE:

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

I en ansøgning om udvidelse for mere end 75 DE (ansøgninger efter husdyrlovens § 11 og § 12), skal der redegøres for hvordan den ansøgte drift vil leve op til kravene om anvendelse af BAT. Det er en del af princippet om anvendelse af BAT, at der ikke kan stiles krav om anvendelse af en bestemt teknik - dette valg skal ansøger selv træffe. Derimod kan kommunen fastlægge emissionsgrænseværdier for anlægget, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

På et husdyrbrug er kvælstof og fosfor de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelses størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT- standardvilkår udarbejdet af miljøstyrelsen og omfatter bl.a. grænseværdier for udledningen af ammoniak og fosfor.

Miljøstyrelsen har/skal udarbejde vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene.

Slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Smågrise (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Søer (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Fjerkræ (konventionel produktion)	-	endeligt godkendt
Svin (uden for gyllebaseret system)	-	endeligt godkendt
Malkekvæg (uden for gyllebaseret system)	-	endeligt godkendt

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

VEJLEDENDE BAT- STANDARDKRAV (AMMONIAK)

Der søges efter husdyrlovens §12 til udvidelse af so-, smågrise og slagtesvineproduktion fra 580 søer, 16095 smågrise (7-32 kg) og 450 polte/slagtesvin (32-107 kg) svarende til 221 DE til en produktion på 600 søer, 22700 smågrise (7-31 kg), 1100 polte/slagtesvin (31-107 kg) svarende til 270 DE.

Den ansøgte udvidelse udgør 49 DE.

De 270 DE vil blive opstaldet i eksisterende stalde som ikke påtænkes renoveret indenfor de næste 8 år.

BAT emissionsniveau beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte kategorier af dyr i hhv. nye og eksisterende stalde:

Ny / eks. stald	Dyre kategori	Ind- og afgangsvægt	Staldsystem	Antal	*1 Emissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N/dyr)	Korrektionsfaktor for afvigende vægtintervaller	*2 Samlet emissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N/år)
Eks.	Søer	-	Delvist fast gulv	600	2,86	-	1716
Eks.	Smågrise	7-31	Delvist fast gulv	22700	0,043	0,96	940
Eks.	Slagtesvin /polte	31-107	Delvist fast gulv	300	0,36	1,01	109
Eks.	Slagtesvin (polte)	31-107	Drænet gulv	800	0,4	1,01	323
Sum for anlægget							3088

*1 Afløst i Miljøstyrelsens Vejledende standard BAT- vilkår

*2 Samlet emissionsgrænseværdi = emissionsgrænseværdi x korrektionsfaktor for afvigende vægtintervaller x antal dyr.

TEKNOLOGIVALG TIL OPFYLDELSE AF KRAV OM BAT (AMMONIAK)

BAT emissionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/ teknologier indenfor fodring, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Valg af staldsystemer

De eksisterende stalde er indrettet med delvist fast gulv som også er staldsystemer med lavest mulige ammoniakemission.

Opsummering vedr. valgte teknologier til opfyldelse af krav om BAT (Ammoniak)

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår er emissionsgrænsen beregnet til 3088 kg N/år. Ammoniakfordampningen ifølge IT systemet er 3188 kg N/år. Ifølge Natur- og miljøklagenævnet gælder der en bagatelgrænse på 100 kg N for nye miljøgodkendelser – se NMK-132-00295.

Det vurderes, at den ansøgte drift lever op til kravet om BAT vedr. ammoniakemission med ovenstående tiltag.

REDEGØRELSE FOR FRAVALG AF BAT I EKSISTERENDE STALDE GRUNDET MANGLENDE PROPORTIONALITET

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdierne ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg. reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen. Herudover er det lagt til grund, at

meromkostningerne for landmanden forbundet med at opfylde de fastlagte emissionsgrænseværdier ikke bør overstige:

ca. 8 kr. pr. produceret slagtesvin (gyllebaseret staldsystem)

ca. 1,3 kr. pr. produceret smågris

ca. 50 kr. pr. årssø, svarende til 1,5-2% af de samlede produktionsomkostninger set i forhold til en situation med helt frit teknologivalg.

RENOVERING AF EKSISTERENDE STALDE

Der er ingen planer om renovering af eksisterende staldanlæg inden for den 8 årige periode, hvorefter kommunalbestyrelsen skal foretage den første regelmæssige revurdering af det miljøgodkendte. Staldene er alle velfungerende.

VEJLEDENDE BAT – STANDARDKRAV (FOSFOR)

Samlet tilladelige emissionsgrænse begrundet i BAT

Kategori af dyr	Antal dyreenheder (DE)	*1 Emissionsgrænseværdi (kg P/DE ab lager)	*2 Emissionsgrænse (kg P/år)
Søer	136,0	23,9	3250
Smågrise	105,6	29,2	3084
Slagtesvin	28,4	22,3	633
Sum for anlægget			6967

*1 Emissionsgrænseværdi i henhold til Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår vedr. fosfor.

* 2 Emissionsgrænsen = Antal DE x Emissionsgrænseværdi.

Den samlede emission grænse for den ansøgte produktion i relation til fosfor er på 6967 kg P/år.

Det er miljøstyrelsens holdning, at begrænsningen af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier.

Valg af teknologi til opfyldelse af BAT – krav (fosfor)

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker (fasefodring, fytasetilsætning, benzosyre tilsætning, sammensætning af foderet) der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgasning i biogasanlæg.

Ifølge IT skemaet er der 6954 kg P. BAT niveauet er overholdt.

Det vurderes, at den ansøgte produktion lever op til kravet om BAT vedr. fosfor.

Det er miljøstyrelsens holdning, at begrænsningen af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier.

Valg af teknologi til opfyldelse af BAT – krav (fosfor)

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker (fasefodring,

fytasetilsætning, benzosyre tilsætning, sammensætning af foderet) der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

Ifølge IT skemaet er der 6954 kg P. BAT niveauet er overholdt.

Det vurderes, at den ansøgte produktion lever op til kravet om BAT vedr. fosfor.

BAT- KRAV VEDR. UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING OG UDNYTTELSE AF NÆRINGSSTOFFER I MARKEN

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere PH-værdi (svovlsyrebehandling),

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniak tabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspreddning forbudt)
- Gylle der udbringes på sort jord (ubevokset mark) skal være nedbragt senest 6 timer efter udbringning.
- Fra 1. januar 2011 skal al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker ske ved nedfældning.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

Tilsvarende vurderer miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med gyllen medføre mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken

- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres den enkelte afgrøde totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner.

En yderligere reduktion af tabet af nitrat fra marken vil kunne opnås ved nedfældning eller separation af husdyrgødningen og afsætning af den faste fraktion til biogasanlæg eller forbrænding.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at det niveau, som er opnåeligt ved eksisterende lovkrav er BAT.

BAT- KRAV ENERGIBESPARENDE FORANSTALTNINGER

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU´s referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppig eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning.

I år 2014 er ejendommens varmeanlæg udskiftet, så ejendommen i dag opvarmes via eget jordvarmeanlæg - tidligere blev ejendommen opvarmet via oliefy.

I eksisterende stalde vil der i takt med den løbende udskiftning blive valgt energivenlige løsninger, hvor disse er mulige at integrere. Flere af tiltagene nedenfor er allerede iværksat i eksisterende stalde.

Lys:

- Lyset slukkes når staldene forlades.
- Der anvendes lysstofrør i alle stalde.
- Der etableres dagslysstyring, der slukker lyset, når der kommer tilstrækkeligt med sollys ind. Automatikken sørger for, at lamperne ikke hele tiden tændes og slukkes. Som regel slukkes lyset først, når der har været tilstrækkeligt sollys i et par minutter.
- Lyskilder i staldanlægget vil blive styret automatisk ved tilslutning til ur, der regulerer hvornår lyset skal slukkes om aftenen og tændes om morgenen.
- Udendørs belysning er censorstyret.

Ventilation:

I år 2013 er elinstallationer gennemgået med henblik på nedbringelse af elforbrug. Ventilationsanlægget er i den forbindelse udskiftet i de ældre stalde (bygning 5, 6, 7, 8, 9) til nye energivenlige ventilatorer.

- I valget af ventilationsanlæg vil der blive fokuseret på en ventilator til den nye stald, der kan yde flest m³ luft pr. kWh, min. 30 kWh.
- Trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.
- Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.
- Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige ca. hver 8. uge/mindst 1 gang om året. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Temperatur- og luftfugtighedsfølere vil blive kontrolleret hver 8 uge.

Da ventilationsanlægget for kort tid siden (år 2013 jf. ovenfor) er blevet gennemgået og udskiftet er der p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde..

Køle/fryseanlæg

- Køleskabe til opbevaring af medicin – er A-mærket

Korntørring:

- Tørresilo er indrettet med fuldt perforeret gulv samt omrører snegle, der bevirker en hurtig og effektiv nedtørring af kornet.

- Korntørring foretages mellem kl. 9.00 og 19.00 i høstsæsonen, hvor der typisk er den laveste luftfugtighed på året. Herved bliver energiforbruget mindst muligt.
- Kornrensning sker inden korntørring.
- Der undgås korntransport med blæser.

Foderfremstilling:

- Der anvendes slaglemølle med dokumenteret lavt energiforbrug

Foderblanding:

- Der er ur-styring på blandeanlægget.
- Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Udfodring:

- Dimensioneringen er korrekt.
- Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt

Transport:

- Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.
- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme:

- Der anvendes lavenergivarmerør i varmelamperne til smågrise.
- I smågrisehulerne etableres der rumvarme til at styre temperatur og fugt.
- Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Ved reduktion af starttemperaturen i en traditionel klimastald til smågrise kan energiforbruget reduceres med op til 50 % ved at sænke temperaturen fra 32 til 26° C, Temperaturen i smågrisestalden søges holdt på 26 grader.
- Der anvendes gulvvarme i den nye farestald frem for varmeplader, der afgiver en masse spildvarme til spalter og gylle.
- Varmeoptagere i varmepumper rengøres jævnligt for støv.
- Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.
- Fremløbstemperatur reguleres i forhold til udetemperaturen.
- Jordvarmeanlæg

Det vurderes at den ansøgte produktion på baggrund af ovenstående tiltag lever op til kravet om BAT.

BAT-KRAV VANDBESPARENDE FORANSTALTNINGER

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.
- Der anvendes endvidere vandbesparende dysere.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dysere reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

- Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.
- Der anvendes drikkekar i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

- Optimeret styring af overbrusningsanlæg.
- Anvendelse af vandbesparende dysere

Vandrør og slanger i stalde

- Der er etableret stophaner på alle vandslanger.
- Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbrug

- Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Det vurderes, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificerer og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætter et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt
- Planlægge gødning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyansatte skal sikre oplæringen.
- Der er udarbejdet vejledninger på flere sprog, der beskriver procedure vedr. arbejdsopgaver.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er opsat vandur.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikre korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Det vurderes, at ejendommen med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

KOMMUNENS VURDERING (AMMONIAK)

Miljøklagenævnet har den 3. november 2010 truffet en principiel afgørelse om BAT- og habitatvurderinger i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug. Afgørelsen stadfæster, at kommunerne i godkendelser skal anvende de metoder, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledning om vurdering af BAT.

I forhold til BAT-vurderingerne stadfæster nævnet, at kommunerne skal tage udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Et centralt omdrejningspunkt i Miljøstyrelsens metode til fastsættelse af BAT-standardvilkår er, at kommunen skal tage udgangspunkt i, at emissionsniveauet for BAT-vilkår fastsættes for hele anlægget. Nævnet præciserer således i afgørelsen, at emissionsniveauet skal beregnes for det samlede anlæg og ikke specifikt for de enkelte dele af anlægget.

Husdyrbrug giver anledning til tab af kvælstof ved fordampning af ammoniak. Dette tab kan modvirkes i flere led af produktionen ved hjælp af flere forskellige teknikker og teknologier.

De teknikker og teknologier, der kan begrænse ammoniakfordampningen fra anlægget, består af følgende metoder.

- metoder der begrænser dyrenes udskillelse af kvælstof gennem fodrings-optimering.
- Valg af gulvsystemer med lavt ammoniaktab.
- metoder der begrænser tabet af ammoniak fra husdyrgødningen under transport og lagring, samt
- Metoder der opsamler ammoniak fra luften ved rensning af ventilationsluften.

Det er muligt at kombinere disse teknikker og teknologier på flere måder, og det er en del af princippet om anvendelse af BAT, at kommunen ikke kan stille krav om anvendelse af en bestemt teknik – dette valg skal ansøgeren selv træffe. Derimod kan kommunalbestyrelsen fastlægge emissionsgrænseværdier for anlægget, som er opnåelige ved anvendelse af BAT.

En vurdering af hvilket emissionsniveau, der kan betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT, bør derfor indeholde en samlet vurdering af det teknisk og økonomisk mulige for anlægget som helhed.

Til brug for vurdering af et opnåeligt emissionsniveau for eksisterende dele af anlægget har Miljøstyrelsen fastlagt vejledende emissionsgrænseværdier, som kan efterleves uden væsentlige ændringer af staldanlægget. Miljøstyrelsen har ved fastlæggelsen heraf taget udgangspunkt i den metodiske tilgang, som er anvendt ved fastlæggelse af emissionsgrænseværdierne for nye anlæg, herunder vurderingen af hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt. De vejledende emissionsgrænseværdier kan således opnås i eksisterende anlæg med

et omkostningsniveau, der ikke overstiger ca. 1 % af de samlede produktionsomkostninger.

Silkeborg Kommune har i afsnit 4, beregnet det opnåelige ammoniakemissionsniveau fra hele bedriften til 5567 kg N pr. år.

Ifølge It ansøgningen er den samlede ammoniakemission for bedriften på 5506 kg N/år i ansøgt drift. Ansøger overholder dermed det opnåelige ammoniakemissionsniveau med 61 kg N / år.

Der er fortaget følgende tiltag til reduktion af ammoniakemissionen:

- Nye stalde indrettes med delvis spaltegulv – dog kun 25-49 % fast gulv.
- Fodertildeling pr. dyr sænkes til under norm

Da ovennævnte tiltag er brugt som virkemiddel til reduktion af emissionen er der i de respektive afsnit stillet fastholdelsesvilkår herom.

På ejendommen er følgende staldteknologier fravalgt:

- Forsuring (se afsnit 5.3.)
- Gyllekøling
- Luftrensning (se miljøtekniskredegerelse for staldindretning ovenfor)

Eksisterende stalde

Der skal tidligst ske en renovering af de eksisterende stalde i 2030. Det vil kræve omfattende ændringer i de eksisterende stalde, at opnå lave fordampning. Silkeborg Kommune vurderer, at der ikke er proportionelt at stille krav om f.eks. gyllekøling eller ændret gulvtype i stalden. Der er frit teknologivalg for ansøger for at opfylde BAT og kravet overholdes med de fornævnte teknologier. Det skal dog bemærkes, at fodertilpasningen som ønskes anvendt gælder for hele besætningen, dvs. også for dyr i eksisterende stalde.

Valg af teknologi til opfyldelse af BAT – krav (fosfor)

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker (fasefodring, fytasetilsætning, benzosyre tilsætning, sammensætning af foderet) der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

BAT niveau fosfor

Analogt til det vejledende niveau for ammoniak har Miljøstyrelsen beregnet hvilket niveau, der er proportionalt i relation til fosfor. Der anvendes nye BAT-grænser for fosfor, der er justeret til ændringen af DE-omregningsfaktorer for svin pr. 1. august 2014.

BAT niveau fosfor, ansøgt dyrehold (Skema id: 75581)			
Dyrekategori	Antal DE	BAT niveau kg P/DE	Kg P
Søer, gyllebaserede systemer uden dybstrøelse	136,0	23,9	3250,4
Smågrise, delvis spalte	105,6	29,2	3083,52
Slagtesvin/polte, drænet og delvis fast gulv	28,4	22,3	633,32
Sum			6967

For ansøgt produktion (skema 75581) er BAT niveauet er for fosfor beregnet til 6967 kg P. Mængden af fosfor i gyllen er gennem husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6954 kg P/år. Derved overholdes Miljøstyrelsens vejledende fosfor niveau. Se nærmere i [afsnit 8](#) om BAT.

BAT niveau fosfor, ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78959)			
Dyrekategori	Antal DE	BAT niveau kg P/DE	Kg p
Søer, gyllebaserede systemer uden dybstrøelse	136,0	23,9	3250,4
Smågrise, delvis spalte	105,6	29,2	3083,52
Smågrise, delvis spalte	20,6	29,2	601,52
Slagtesvin/polte, drænet og delvis fast gulv	7,8	22,3	173,94
Sum			7109

For yderpunktet i fleksibiliteten med dyreholdet med flest smågrise (skema 78959) er BAT niveauet er for fosfor beregnet til 7109 kg P. Mængden af fosfor i gyllen er gennem husdyrgodkendelse.dk beregnet til 7014 kg P/år. Derved overholdes Miljøstyrelsens vejledende fosfor niveau. Se nærmere i [afsnit 8](#) om BAT

BAT niveau fosfor, ansøgt dyrehold (jf. fiktiv ansøgning 78961)			
Dyrekategori	Antal DE	BAT niveau kg P/DE	Kg P
Søer, gyllebaserede systemer uden dybstrøelse	136,0	23,9	3250,4
Smågrise, delvispalte	83,75	29,2	2445,5
Slagtesvin/polte, drænet og delvis fast gulv	50,25	22,3	1120,58
Sum			6816

For yderpunktet i fleksibiliteten med dyreholdet med flest slagtesvin (skema 78961) er BAT niveauet for fosfor beregnet til 6816 kg P. Mængden af fosfor i gyllen er gennem husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6802 kg P/år. Derved overholdes Miljøstyrelsens vejledende fosfor niveau.

Foder

Emissionsgrænsen nås ved tilsætning af fytase til foderet og foderets sammensætning.

Ved fasefodring anvendes der forskellige foderblandinger gennem dyrets vækstfaser, der er tilpasset dyrets aktuelle behov for næringsstoffer. På denne måde øges fodringseffektiviteten og fosforindholdet i gødningen reduceres.

I den ansøgte produktion anvendes der ikke fasefodring til slagtesvinene.

Tilsætning af enzymet fytase til foderet sikrer, at en større andel af fodermidlets fosforindhold kan udnyttes af dyret, hvorved indholdet af fosfor i gødningen reduceres.

Der er anvendt reduceret tildeling af fosfor pr. foderenhed. Der tildeles 4,72 g. fosfor pr. FE. Desuden anvendes der reduceret tildeling af FE pr. dyr, hvilket også er med til at sænke fosforudledningen.

Det vurderes, at den ansøgte produktion, med tiltaget lever op til kravet om BAT vedr. fosfor.

Der anvendes tilsætning af fytase til foder, hvilket ifølge EU-kommissionens referencedokument er bedst tilgængelig teknik (BAT) når det drejer sig om foderteknologi for intensivt hold af svin og fjerkræ.

VILKÅR

Se afsnit Foder

8.1 UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING OG UDNYTTELSE AF NÆRINGSSTOFFER I MARKEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Al flydende husdyrgødning udbringes med slangeudlægning eller nedfældes hvor der er krav om det. Udlægning med slanger er BAT jf. EU's BREF notat. Derudover vælges, så vidt muligt, udbringningstidspunkter hvor fordampningen af ammoniak er mindst. Der tages, så vidt det er muligt, altid hensyn til naboer ved udbringning af husdyrgødning. Det forsøges i øvrigt, at udbringe husdyrgødningen indenfor normal arbejdstid, dog kan der i forbindelse med spidsbelastning forekomme udbringning mellem 7.00 og 22.00. Det skal dog understreges, at udbringning af gylle er vigtig for markdriften, og der vil i særlige år kunne opstå vejrmæssige forhold der betyder, at udbringningen vil foregå udenfor ovennævnte tidsrum.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor udbringning ved anvendelse af ovenstående.

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH- værdi (svovlsyrebehandling).

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniak tabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspreddning forbudt)
- Al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller forsuring og nedharvning efter 6 timer.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning i vinterafgrøder er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

Tilsvarende vurderer miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med gyllen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken.
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson.
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikkrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres den enkelte afgrøde totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner.

8.3 ENERGIBESPARENDE FORANSTALTNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energibesparende foranstaltninger

Belysning:

- Der bruges i videst muligt omfang energisparepærer/lavenergi belysning
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 7-16 og i den periode vil lyset være tændt 2 timer dagligt. I mørkeperioder vil lyset være tændt minimum 8 timer.

Det skal understreges at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Korntørring:

Kornet opbevares i gastætte siloer og der anvendes derfor ikke korntørring. Der er dog mulighed for begrænset tørring i mindre plantørreri.

Transport:

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Ventilation:

Slagtesvinestalden etableres med diffus undertryksventilation med vægventiler eller kombidiffus i den nye stald. Der er separat styring på hver sektion, som styrer alt med varme/ventilation og overbrusning og alarm. Afkastene er 1 meter over taget. Afkasthastigheden er ca. 10 m/s. Ventilationen er frekvensstyret.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Energiforbruget følges løbende og forbruget bør til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers egen interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi.

Energistyring er et væsentligt redskab til at give overblik og kontrol over virksomhedens energiforbrug. Idéen bag Energistyring er, at det skal være nemt for alle at få, forstå og følge de energioplysninger i virksomheden, som er relevante for den enkelte bruger. Der er derfor sat vilkår om, at husdyrbruget tilsluttes et energistyringsmodul.

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor forbrug af energi og vand ved anvendelse af energistyring og overholdelse af de stillede vilkår.

8.4 VANDBESPARENDE FORANSTALTNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vandbesparende foranstaltninger:

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere og i blødsætning, når staldene rengøres.
- Stophaner på vandslanger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre alt det følgende:

- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- Detektering og reparation af lækager.

Normtal fra Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold mv. angiver at der bruges 0,559 m³ vand pr produceret slagtesvin. Tallet omfatter drikkevand, spild og vaskevand.

Som beskrevet i afsnit 4.4 er det estimerede forbrug en meget tæt på det beregnede forbrug. Der bør være fokus på løbende at sænke vandforbruget og forhindre spild og overflødigt forbrug.

Silkeborg kommune stiller vilkår om, at vandforbruget skal kunne sammenlignes med de tidligere års forbrug for at se om forbruget har været stigende. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Kommunen vurderer, med baggrund i ovenstående, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens størrelse og driftsform.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til registrering og minimering af vandforbruget sikres, at forbruget minimeres mest muligt.

8.5 MANAGEMENT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Medarbejdere

De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, åndedræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer når det er nødvendigt, Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget som udføres af kompetent personale.

Mark- gødningsplan

Der bliver hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan, samt gødningsregnskab af en planteavlskonsulent, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov samt opfylder lovkravene for maksimal tildeling af næringsstoffer. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, og kvælstofudnyttelsen.

Sprøjtejournal

Der udarbejdes sprøjtejournal på bedriften.

Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

Bygninger og driftsinventar bliver løbende reoveret. Der er opmærksomhed omkring i forbindelse med udskiftning af elforbrug ende udstyr, at investere i mere energibesparende modeller, hvilket også vil blive prioriteret i forbindelse med byggeriet.

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at ejendommen anvender bedst tilgængelig teknik, indenfor følgende managementpunkter:

- Alle medarbejdere deltager løbende i relevante kurser.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan som hænger tilgængelig for alle medarbejdere.
- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene.
- Der udarbejdes årligt mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov og opfylder lovkravene herfor.
- Kvalitetskontrol
- Vurdering af tidshorizonten for større reovering af driftsinventar og driftsbygninger.

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.
- Optimerer brugen af næringsstoffer på ejendomsniveau under hensyntagen til jordens frugtbarhed og det økonomiske afkast.
- Sætte særlig fokus på dyrevelfærd og fortsat gøre en ekstraordinær indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Tage hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En side effekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre end gennemsnittet, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde

Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kravene til management er dækkende via ansøgers beskrivelse og gennem udarbejdelse af beredskabsplan.

Ansøger oplyser, at husdyrbruget overholder den lovpligtige beholderkontrol. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab efter gældende regler.

Derudover er virksomheden omfattet af regler om:

- APV (for bedrifter med ansatte)
- Driftsforstyrrelser og uheld

Driftsforstyrrelser og/eller uheld kan primært ske i forbindelse med håndtering af flydende husdyrgødning, sprøjtemidler, olie m.m., samt ved brud på emballage eller beholdere, som anvendes til opbevaring af disse stoffer.

Større uheld som f.eks. brud på gylletanke søges imødegået ved sikring gennem indretning og drift og overholdelse af gældende regler for kontrol af beholdere. En beredskabsplan, som er kendt af husdyrbrugets medarbejdere, vil kunne medvirke til at begrænse forurening og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

8.6 KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING AF BAT

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Renere teknologi er et bærende element i husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand, kan man både selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår ejendommen med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Silkeborg Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at husdyrbruget samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik, set i forhold til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

- Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet.
- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen.
- Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren.
- Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug.
- Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter.
- Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med ophør skal der træffes de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Der skal tilkaldes en slamsuger for at tømme gyllebeholdere samt fortank.

Anlægget skal rengøres, således at der ikke forekommer forurening herfra.

Spildevandet skal køres ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen eller afleveres til Biogasanlæg. Udtjent inventar og andet metal skal leveres til produkthandleren og elektronisk udstyr skal leveres til genbrug. Andet affald skal afhændes efter miljølovens forskrifter.

Bygningsmassen skal renoveres til andre formål evt. helt udtages af landbrugsmæssig drift jf. planloven, eller helt eller delvis fjernes, hvis de ikke kan tjene til andet. I hvor stor en grad, at bygningerne fjernes, afhænger af deres tilstand og mulighed for anden udnyttelse.

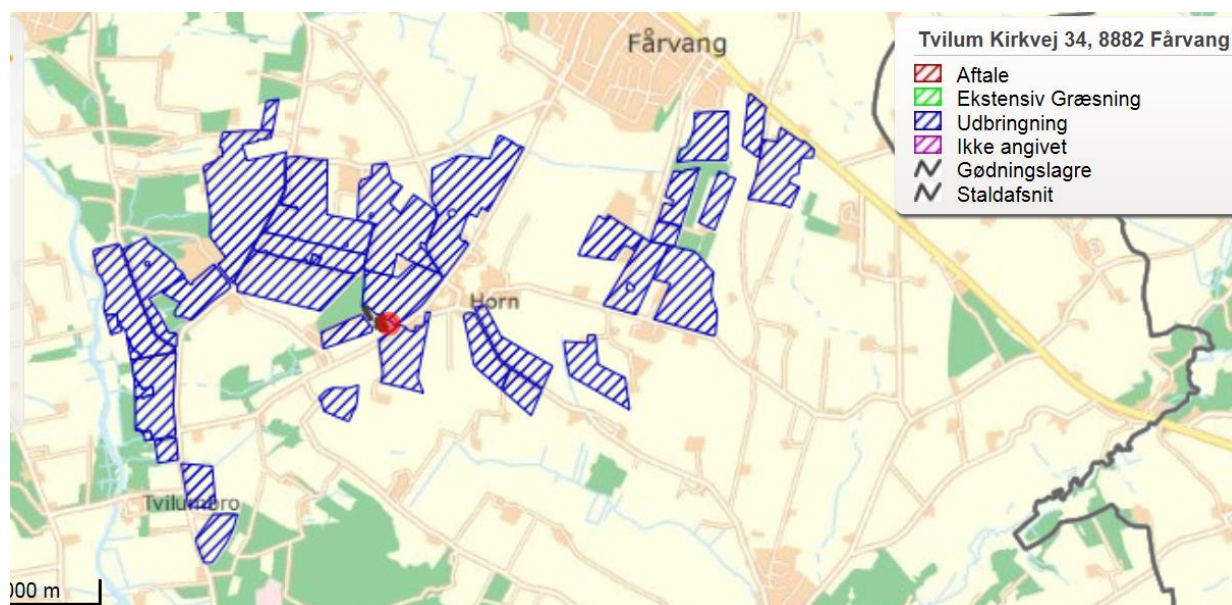
VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

BILAG

- BILAG 1. UDBRINGNINGSAREALER
- BILAG 2. SITUATIONSPLAN OG BYGNINGSOVERSIGT
- BILAG 3. AFLØBSPLAN
- BILAG 4. TRANSPORTVEJE
- BILAG 5. LISTE OVER NABOER DER SKAL HØRES.

Bilag 1: Udbringningsarealernes placering

Bilag 2: Situationsplan

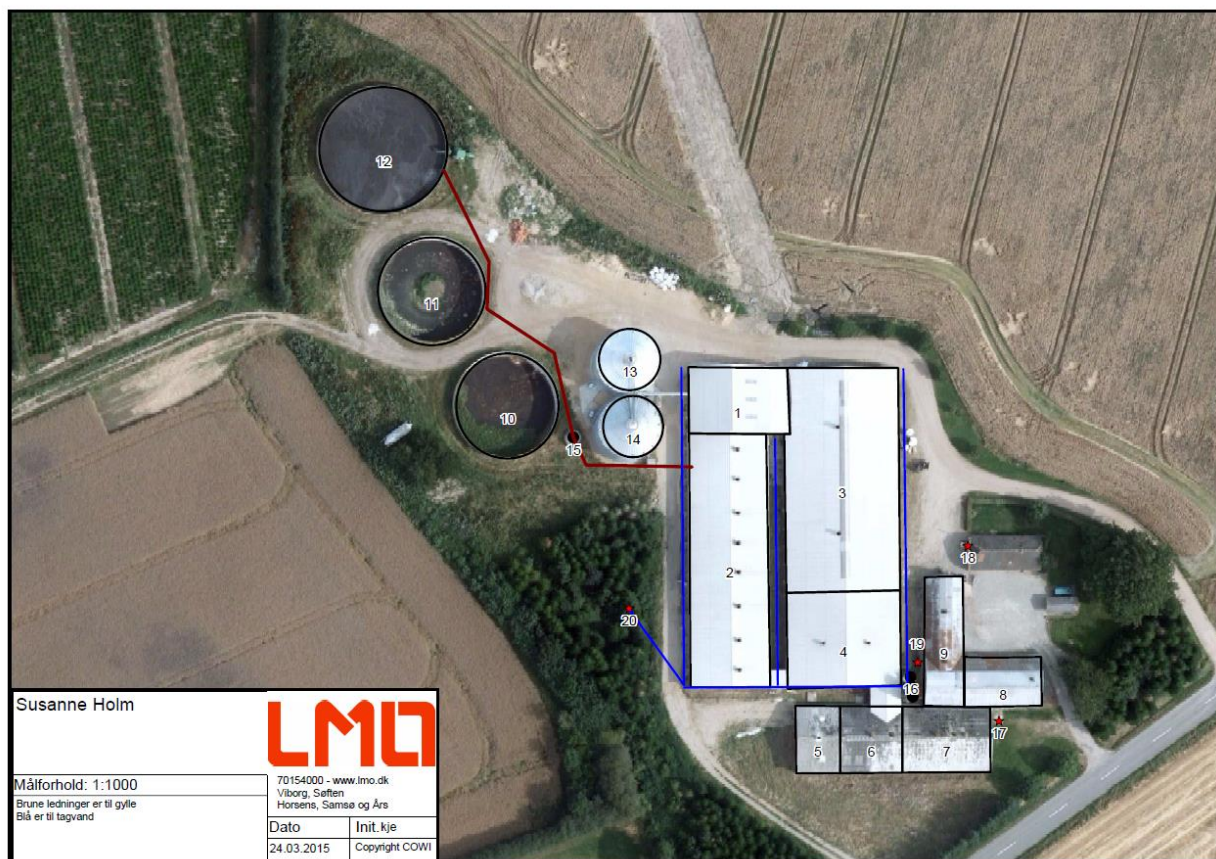

Bygningskema for bygninger på Tvillum Kirkevej 34.

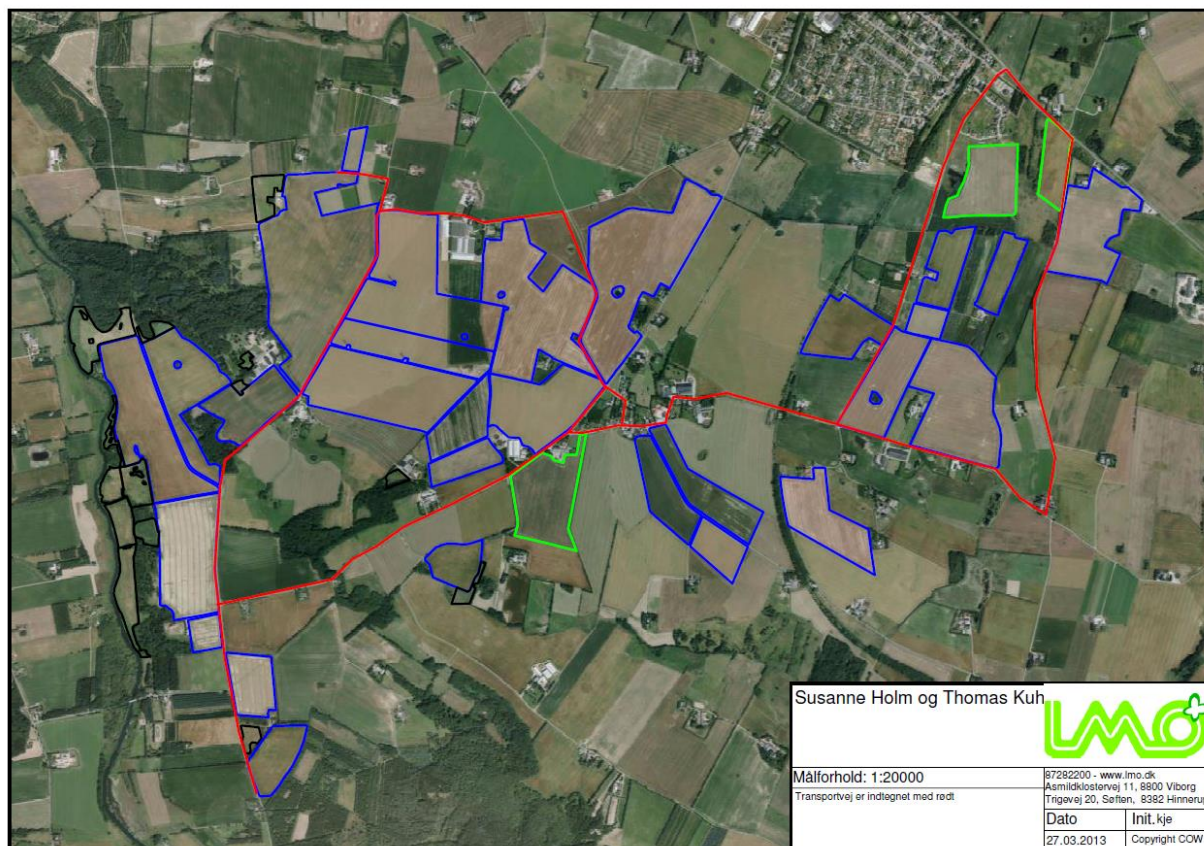
Bygningsbeskrivelse nudirft	Bygnings- beskrivelse ansøgt drift	Grundpl n nudrift (m ²)	Grundpl an ansøgt (m ²)	Bygnings højde (m) målt til tagryg	Tag hæl d- ning	Bygningsmaterialer og farver
1 Foderlade	Uændret	Ca. 330	-	Ca. 9	20	Stålsider og ståltag, Antracitgrå og lys grå vægge med lyst gråt tag
2 Smågrisestald	Uændret	Ca. 1100	-	Ca. 5,5	15	Lyst gråt ståltag med sider af betonelementer med grå overflade med søsten.
3 Drægtighedsstald	Uændret	Ca. 1400	-	Ca. 6,5	15	Lyst gråt ståltag med sider af betonelementer med grå overflade med søsten.
4 Farestald	Uændret	Ca. 550	-	Ca. 6,5	15	Lyst gråt ståltag med sider af betonelementer med grå overflade med søsten.
5 Slagtesvinestald	Uændret	Ca. 150	-	Ca. 5,5	30	Gråt eternittag med røde murstensvægge
6 Gl. Løbestald	Uændret	Ca. 200	-	Ca. 5,5	30	Gråt eternittag med røde murstensvægge

7 Gl. farestald	Uændret	Ca. 325	-	Ca. 5,5	30	Gråt eternittag med røde murstensvægge
8 Poltestald	Uændret	Ca. 220	-	Ca. 6	45	Gråt ståltag med røde murstensvægge
9 Gl. drægtighedsstald	Uændret	Ca. 275	-	Ca. 6	45	Gråt ståltag med røde murstensvægge
10 Gylletank	Uændret	2500 m3	-			
11 Gylletank	Uændret	2500 m3	-			
12 Gylletank	Uændret	3000 m3	-			
13 Stålsilo (korn)	Uændret					
14 Stålsilo (korn)	Uændret					
15 Fortank	Uændret					
16 Tre fodersiloer	Uændret					
17 Døde dyr	Uændret					
18 Olietank	Uændret					
19 Olietank	Uændret					
20 Nedsivningsområde for overfladevand	Uændret					
21 Døde dyr	Uændret					

Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 4: Transportveje for husdyrgødning

Bilag 5: Høringsliste

Ejere og beboer over 18 år på nedenstående ejendomme er skriftligt orienteret om, at der er udarbejdet et udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget og at de har en frist på 6 uger til at kommentere udkastet.

Adresse	postdistrikt
Grønningen 11	8882 Fårvang
Grønningen 12	8882 Fårvang
Grønningen 14	8882 Fårvang
Grønningen 15	8882 Fårvang
Grønningen 2A	8882 Fårvang
Grønningen 2B	8882 Fårvang
Grønningen 5	8882 Fårvang
Grønningen 5	8882 Fårvang
Grønningen 6	8882 Fårvang
Grønningen 7	8882 Fårvang
Grønningen 9	8882 Fårvang
Hornvej 44	8882 Fårvang
Hornvej 48	8882 Fårvang
Hornvej 49	8882 Fårvang
Hornvej 50	8882 Fårvang
Hornvej 51	8882 Fårvang
Hornvej 52	8882 Fårvang
Hornvej 53	8882 Fårvang
Hornvej 54D	8882 Fårvang
Hornvej 58	8882 Fårvang
Hornvej 60	8882 Fårvang
Hornvej 62	8882 Fårvang
Hornvej 65	8882 Fårvang
Krogårdsvej 1	8882 Fårvang
Krogårdsvej 6	8882 Fårvang
Krogårdsvej 6	8882 Fårvang
Krogårdsvej 6	8882 Fårvang
Krogårdsvej 6C	8882 Fårvang
Sølvstensvej 5	8882 Fårvang
Tvilum Kirkevej 37	8882 Fårvang

Adresse på ejere af forpagtede arealer:

	Adresse
Peder Kristian Holm	Hornvej 65, 8882 Fårvang
Peder Kristian Holm	Århusvej 8, 8882 Fårvang
Peder Kristian Holm	Hedevej 5, 8882 Fårvang